

BWÀ CINYI BYÀKAKÈNGELA

NE BIÏKALÈ BALAMI

BÀÀ MIKÒÒKÒ

...Ngèèla meeji ne, ntu muyiishi wa muleebuluku. Kàdi nciyi kàlaasà kalonga kàànsongo, ndi—ndi ncinka ne ncyèna ngùmvwika mene bu muyiishi to bwà bàmwè bantu. Nènku nciyu—ncitu mene ndyàmba ne ndi muyiishi to, ndi ànu bu ndundu wa diseelèvù. Kàdi ndi ndyùmvwà ne ndi ne Mukenji wa kùdi Nzambì, wùndi mu wànyì mùshindù (mu mùshindù wùmwpelè wùndiku naawù bwà kuWùleeja), ndi nteeta kuWùleeja bàà pa buloba. Nènku bu nciyi mushààle ne Mukenji awu to, nùnkù's ndi mufwànyine kwikala mutungidyanganyi kùdi Nzambì ne mwena lubombo kunùdi nwènù aba. Muntu wíkala mwà kwamba cintu kampànda kàdi witabuujà cikwàbò, aci's ke lubombo. Tudi ne cyà kwakula misangu yònsò bulelèlè bufùmina mu mwoyi wètù. Bwà ne pàdi bantu bàtùtàngila, nànsha byòbi ne kabèèna bapetangana neetù to, tudi baswè kwikala bantu balume ne bakàji bààkuneemekiibwa: bwà ne tudi twakwila ku mwoyi wètù wà munda, cidi ciikale bulelèlè mu mwoyi yètù.

² Cidimu cishààle eci, anyi cidimu cyà kumpàla kwà cidi cishààle eci, mvwa mupetè dyèsè dyà kwakula mwena—mwena Kilistò. . . anyi mfwilaayikù luse, diyiisha dyà Noël, kuneeku ku Ramada eku. Nènku ndi ngèèla meeji ngàkaakula pa cyena bwalu, anyi mwab'ewu anyi ku Phoenix, pa ne: *Bwà Cinyi Betèlèhèma Mukesè?* Nènku ndi ngèèla meeji ne pashiishe ciwva mmwab'ewu, cidimu cishààle eci, mvwa mwakule pa ne: *Tudi Bamòne Mùtootò Wèndè Mu Esètè Nènku Tudi Balwè Bwà KuMukuukwila.*

³ Nènku, nudi bamanyè's, tudi tubala Bible, ne tudyela nkonko yà ne “*Bwà cinyi ayi?*” Nènku dilòòlò edi mvwa ndyambidila ne, bu nwènù mwà kuntwàlakù katanci kakesè, ne kusambila naanyì pàmwè, ndi mufwànyine kuteeta bwà kunùpèèsha diyiisha dyànyì dyà Noël. Ànu Nzambì ngudi mumanyè kutwikalà mu Noël udi ulonda, piikalàbi ne kùdi Noël ùlonda paanyimà pàà ewu. Nànku bu mùdìbi ne ewu mmufwànyine kwikala Noël wa ndekeelu utùdi tusòmba pàmwè, too ne patwàsòmba ku mèèsà makwàbò. Nènku Kaàkwikala à mùshindù ewu to, kàdi nebiiikalè patwàdyà ne kunwà mèèsà à Mukalenge cyàkàbìdi Nèndè, mu Bukalenge bwà Taatù ku ndekeelu kwà njila. Nènku dibà adi, tuseemenàayiku dilòòlò edi byenze bu ne eci ke diyiisha

dyà ndekeelu dyà Noël dyà twètù basòmbemù pàmwè, mu bwondòke bwà meeji matòòke.

⁴ Ndi muswè kwakula dilòòlò edi pa cyena-bwalu cyà pabwàci, kàdi misangu mikwàbò nudi nusangana Nzambi mu cintu cyà pabwàci. Útu wènza bintu mu mùshindù wa pabwàwù. Kí mmu mùshindù wà ciibidilu to, mmu mùshindù wà pabwàwù, bikondo byà pabwàbì, byaalu byà pabwàbì, Útu wa pabwèndè. Nènku ndi muswè eci... Bu Mukalenge mwà kwanyisha, ndi muswè kwakula pa cyena-bwalu cyà ne: *Bwà cinyi Byàkakèngela Bwà Bìkale Balami Bàà Mikòòkò.*

⁵ Nènku mpindyewu kumpàla menemene kwà twètù kusemena ku Dìyì, díndi ngèèla meeji ne n’Nzambi: “Ku cibangidilu kwàkadi Dìyì, ne Dìyì dyàkadi ne Nzambi, ne Dìyì dyàkadi Nzambi. Ne Dìyì dyàkavwijiibwa mubidi ne dyàkasòmbela munkaci mwètù.”

⁶ Bu mûmvwà mwàmbe, lumingu lushààle elu, anyi lumingu lwà kumpàla kwà lushààle elu ku Phoenix kwàka ne: “Mbijaadikiibwe ne kùdi bantu bàà pa buloba ebu, bantu, munkaci mwà kupicila mu nzùbu emu mpindyewu.” Tèlèviziyò s’ùdi ùjaadika bwalu abu. Bìdi mu cipaapu cikwàbò, mùdi mèsù ètù à mu bufùki aa ne byumvwidi byètù bitaanu ebi kabiyi mwà kubàkula aci nànsha. Kí tèlèviziyò awu ùdi ukwatakaja cintu nànsha cimwè to, ùdi ànu ùludika mu njila. Kwena mwà kunyungisha munu wèbè, kwena mwà kutuuta mupòdi, kàdi mbijaadikiibwe ne mbikwàciibwe pa mukàbà bwà kashidi. Ndi mufwànyine kwikala mwimane... Anyi muntu mu Australie mwàmwa, mmufwànyine kwikala ne—ne tèlèviziyò mwab’ewu, kí ng’ànù aci to kàdi mu—muntu awu mufwànyine kwakula, kunyungisha munu wèndè, kutuuta mupòdi, anyi mene diikala dyà bilàmbà bìdiye mulwàte, mbifwànyine kuleejibwa mwab’ewu ku cimanu eku; ne yéyè mu Áfrikè, mu Australie, anyi mwaba ònsò pa buloba. Nwamònu’s, kùdi cijèngu cyà mavwala à ether. Ncyèna mwà kubyumvwija to, kàdi ndi mumanyè ne cidikù. Ncyèna ngèèla meeji ne kuùdikù muntu udi mwà kucyumvwija mùdici menemene nànsha. Pa nànkù, tèlèviziyò ùdi mwà kukoka eci ne kucivwija bwalu bulelèlè ku byamu kampànda, mu mùshindù wà bafwànyine kucileejila ku cimanu eku.

⁷ Mpindyewu, cintu cimwècimwè aci cìvwa kaaba aka pàvwà Adàmà kaaba aka. Tèlèviziyò ùvwa kaaba aka pàvwà—pàvwà Eliyà mwimanè pa Mukùnà wa Kaamèèlè apu. Úvwaku pàvwà Martin Luther, nsaserdòsè wa citende awu, mwimànshe nkòmuniyò pànshì wàmba ne: “Eci’s n’dyàmpà dyà dyosha mu cyena Yudà! Nènku mwakàne neikale ne mwoyi ku diitabuuja.” Úvwa kaaba aka dîbà adi, kàdi mpindyewu ngutùdi tumujandula. Ne bìdi kàbìdì nànkù, bwà ne mu bwikadi bwètù dilòòlò edi mùdi Nzambi, Banjèlò, bifùkiibwà bitàmbe-mfukilu bìdi kabiyi bimwènèka ku cyumvwilu cyètù cyà lumònù cyà

mu bufùki eci nànsa. Kàdi òm̀wè ditùkù neciikalè bwalu bulelèlè ànu mùdì téléviziyò mpindyewu amu, ne mùdìyi cintu cyà ciibidilu emu. Mpindyewu, ki bwà cinyi ndi ngiitabuuja Dìyi.

⁸ Yesù wàkamba ne: “Ewu yònsò wàsàkidila mwákù ùmwè ku Bible ewu, anyi kuumushilaKù Dìyi òm̀wè, cyèndè citùpà necyùmushiibwè mu Mukàndà wà Mwoyi.”

⁹ Pa nàнку, twinyikàayi mitù yètù dìbà adi, kumpàla mene kwà twètù kuDìbala. Nàнку kaktùyi tuseku to! Muntu yònsò udi ne dikàndà dya mubidi ewu ùdi mwà kubuulula dibèji, kàdi ànu Nzambì ngudi mwà kuDìsokolola.

¹⁰ Nènku ne mitù yètù miinyika mpindyewu mitàngija ku lupwishi kutwàkangaciibwa, ne kutwàlukila òm̀wè ditùkù, Ndi ndikonka. . . Ne mu katanci kàà dísù dikolè aka, patùdi tusemena ku Noël apa, ní kùdiku kampànda kaaba aka udi udyùmvwà bulelèlè kàyi mukùmbànyine ne muswè bwà kumuvùlukabo mu disambila edi, udiku (kùyì mubàndùlùle mutù wèbè nànsa) ànu mwà kwela byanza byèbè kùdi Nzambì ne kwamba ne: “Mvùlùkàku, Mukalenge, mu Noël ewu” anyi? Nzambì ànùbènèshè.

¹¹ Taatù wa mu Dyulu Mutàmbe Cijila ne wa Ngàsà, Nzambì wa Bukolè bwònsò, Ewu ùvwakù ku cibangidilu, kumpàla kwà mùtootò kwikalakù, anyi kapwishipwishi, anyi kasùnsukila kàà kapwishipwishi. Wèwè wàkenza bintu byònsò ku Yesù Kilistò Mwan’Èbè, ne mutùpèèshe bintu byònsò cyanàànà mu Yèyè. Tudi tuKusàkidila, dilòlò edi, Mukalenge, bwà mpungà ewu Ùdi mutupèèshe bwà kudìsangisha pàmwè, bwà kudìmwijiibwa ne kulongeshiiba kùdi Nyumà Mwìmpè. Ne Nyumà Mwìmpè ùdi wàngata Mèyi Èbè ne ùtùbuulwilaWù, bwalu Yesù wàkamba ne: “Pààlwà Nyumà wa Bulelèlè, Yèyè neànùvùlwije maalu aa àNdi mwàmbe ne ùnùleeja maalu àcilwalwà.”

¹² Nzambì, kakwènaku muntu munkaci mwètù, nànsa mene pa buloba, udi mukùmbànyine bwà kuteeta kuumvwija Dìyi Dyèbè to, bwalu bàakafùnda ne: “Dìyi dya Nzambì kadyèna dya muntu ùdyumvwijila nànsa.” Ki bwà cinyi, Mukalenge, tudi tulòmba bwà Nyumà Mwìmpè kutùpèèshaye dilòlò edi, muntu ne muntu, citùpà cidì citùkèngela bwà kumana nzala yidi mu mwoyi wètù bwà lwendu lutàmbe kulamakana Neebe. Katwèna bakùmbàne nànsa, tudi bakòòya, katùyi bakùmbànyine to. Enzaku bwà Mwàna wàkalediibwa mu Betèlèhèmà awu, wàkadi ne nsòmbelu mutàmbe kupwàngana awu, ne yèyè nguvwa muntu mupwàngàne umwèpelè pa buloba, ne wàkaDìfila bu difuta dya cibawu bwà Wàmòna mwà kutùkezula twètù bangènzàmpèkàatù bakooyike aba ne kutùbweja mu malanda ne Taatù, enzaku dilòlò edi bwà ne Nyumà Mwìmpè Wendè (ku diyiisha dya Dìyi) wàtwenzelaku nàнку.

¹³ Mukalenge Nzambì, nyèwù kùdi babèèdi bùngibù mu ditùnga leelù, pèètù ne mudimu mutàmbe bulenga wà

bungàngàbukà utùkaadiku kacya bondòpìibwe naawù, ne manga matàmbe bwimpè ne mpitaadi mitàmbe bwimpè. Kàdi nànsha mu majandula ètù manène à maalu à mamanya, nyèwù kùcidi ànu màsaamà mapitepите kutàmbe ne àtuku buloba ebu bumanyè, bwalu kùdi mpèkaatù mipitepите ne bupidyà kutambidila bikaadiku buloba ebu bumanyè. Tùkwàcishèku dilòlò edi, Ngàngàbukà Munène, ne wondòpàku babèèdi bàdi munkaci mwètù abu.

¹⁴ Ne tùpèeshèku Nyumà, Nyumà mulelèlà wa Noël awu. Pàdibi ne leelù ewu...ne pàdi mishingà yà bampàngaanù, bàkuukwila mici yà Noël, maalu malonda makwatakaja à—à muntu dìnà dyènde ne Taatu Noël, ne byà tululu twètù twà Paasàkà, ne myodelè mishiilèshiiàngàne yidi bangèndààmùshingà bapeteleku mfranga, swàkù bwà bitèekiibwè ku luseke, Nzambi. Tubweleku mu Kilistò Dìyi, bwalu tudì tulòmba nùnkù mu Dìnà Dyèndè ne bwà butùmbi Bwèndè. Amen.

¹⁵ Bu nwènù mwà kubuululakù nànyì pàmwè bwà kubala mu Mifundu Minsantu, Luukà Munsantu, nshapità mwi2. Nudikù mwà kungumvwa bimpè anyi?

Kùdiku cyona cipàtukila ku cikolokolo cyambakane pa cikwàbò anyi? Mu ndekeelu amu nudi mwà kunguumvwa bimpè anyi? Byòbì nànkù, elàayi cyanza muulu. Twasàkidilaayi. Nshapità mwi2 wa Èvànjeeliyò bilondèshile Luukà Munsantu.

Nènku byàkenzeka mu matùkù awu ne, kwàkapàtuka diyì ditùma kùdi Kaayisà Auguste ne, balambwishe buloba bujimà citàdi.

(Ne citàdi eci cìvwà dyàmbedi cimanyishìibwe... kùvwa ngwènà wa Suuliyà.)

Nènku bantu bwònsò kuya bwà kufuta citàdi, muntu yònsò ku ditùnga dyàbò sungasunga.

Ne Yözefù pèndè wàkabànda kuumuka mu Ngalèlà, kuya mu cimenga cyà Nazàlèetà, kubwela mu Yudààyà,...cimenga cyà Davidi, cidi cibìkidiibwa ne Betèlèhèmà; (bwalu yéyè ùvwa wa nzùbu ne mudibù wà Davidi:)

Bwà kufuta citàdi ne Màriyà mukàjèndè mubangila, mukaavwaye mwimite.

Nènku ki muvwabi, ne, mu cikondo cìvwàye kuntwaku, matùkù à dilela dyèndè kukùmbanawù.

Ke kulelaye mwanèndè wa balùme wa kumpàla, ne kumujingilayè mu mikùsù yà bilàmbà, ne kumulààdikaye mu cidùlu amu; bwalu kakwàkapeteka mwaba bwàbò mu cilààla-benyi to.

Nènku kùvwa mu citùpà cyà buloba cimwècimwè aci balami bàà mìkòòkò basanganyibwa mu mpàta amu, bàlamina bisùmbù byàbò byà mìkòòkò butùku.

Nènku, mònaayi, mwanjèlò wa Mukalenge wàkalwa kùdìbò, ne butùmbì bwà Mukalenge kukenkesha lwà ku nyungulukilu wabo aku: e kukwàcikabo bwòwà bukolè.

Ki mwanjèlò kubàmbilayè ne: Kanùcìnyì to: bwàlu, mònaayi ne, ndi mutwàle. . . malubà mîmpè à disànkà dinène, diikala bwà cisàmbà cyònsò.

Bwalu mbanùlelèlemu ditùkù edi mu cimenga cyà Davidi Musungidi, udi Kilistò Mukalenge.

Nènku eci neciikale cimanyinu kunùdi; Nwènú nenúsangane mwànà mutòòke mujingila mu mikùsù yà bilàmbà, mulàadika mu cidùlu cyà nyama.

Nènku dyàkàmwè kùvwa kùdi. . .Nènku dyàkàmwè kùvwa. . .pàmwè ne mwanjèlò awu musùmbà wa. . . cilwilu cyà mu dyulu citùmbisha Nzambi, ne cyàmba ne:

Butùmbì kùdi Nzambi mu myaba mitàmbe kutùmbuka, ne ditalala pa buloba, diswa dîmpè kùdi bantu.

Ke kwenzekabi ne, puumùkù banjèlò kùdìbò batàngile mu dyulu, balami bàà mìkòòkò kwambilanganabo umwe ne mukwàbò ne: Tùyaayi mpindyewu mene ne mu Betèlèhèmà, bwà tumòne cintu cidi cyenzeke eci, cidi Mukalenge mutùmanyishe.

Nènku kulwabo ne lukasa lwònsò, ne kusanganabo Màriyà, ne Yòzefù, ne mwànà mukesè mulàadika mu cidùlù cyà nyama.

Nènku pàakacimònabo, kumanyishabo eku ne eku dîyi dívwa dibàmbila bwà bwalu bwà mwànà awu.

Ne bwònsò bàakacitèèlejà bàakakèma bwà bintu byàkabàmbilabo kùdi balami bàà mìkòòkò.

Kàdi Màriyà wàkalama maalu wònsò aa, ne kuàkacilaye munda mwà mwoyi wèndè.

Ki balami bàà mìkòòkò kwalukilabò, bātùmbisha ne bapèèsha Nzambi butùmbì bwà maalu wònsò àkadibo buumvwe ne bamòne, ànu mwàkabàmbilabo amu.

Mukalenge àsàkidilèku mabènesha Èndè ku dibala dyà Dîyi Dyèndè.

¹⁶ Mpindyewu, cidi. . .Bwà cinyi bwalu bunène ebu bwàkabuuludiibwa kùdi balami bàà mìkòòkò? Aci's ncifwànyine kwikala cintu cyà cikèmesha bwètù twètù. Ndi ne ndambù wa Mifundu mifunda kaaba aka, ne tuntu tukesè tungiikala mwà kuteeta kukenketa, bwà kunùmvwiya ne *mbwà cinyi* ku dyànyì pàànyì dimanya dyònsò. Nènku pàmwàpa dîbà adi

paanyimà pàà eci, ne Mukalenge ku ngàsà Wendè, dilòlòlò edi, neàtuumùshile *bwà cinyi* ayi. Kàdi kùdì. . . Bààbùngi menemene bàà ku twètù bwònsò, ngèèla meeji, mu cikondo kampànda anyi cikwàbò, mbadìkonke ne mbwà cinyi bwalu butàmbe bunène bwà bikondo byònsò bwàkabuuludiibwa kùdì balami bàà mìkòòkò. Bwà cinyi Cyàkabuuludiibwa kùdì balami bàà mìkòòkò kàdi kakùyi kùdì beena tèòlòji bàà ditùkù adi? Bwòbò ki bàvwa balongèshìibwe bwà kuCyùmva. Kàdi bwà cinyi Cyàkalwa ne kucinguluka babanji, kàdi kulwa kùdì bapèlè? Kàbìdì, bwà cinyi Cyàkacìnguluka balongèshìibwe ne beena meeji, kàdi kulwa kùdì bapwekèlè ne bàdì kabàyi balonge? Kùdì ndambù wa nkonko yà *bwà cinyi* mu cintu eci.

¹⁷ Nènku kabingìlà kakwàbò kàndì mufwànyine kwamba, mònaayi ne, mwànà ewu wàkalediibwa mu Betèlèhèmà. Mwine Betèlèhèmà ewu mu dyumvwija dyà beena Ebèlù, bu mutwàkadi naaci kùkaadi ndambù wa bidimu kaaba aka, *Betèlèhèmà* ùdì umvwija ne “nzùbu wa dyâmpà dyà Nzambì.” Nènku twàkajaadika mu Mifundu ne, Yèyè kàvwa mwà kulwa mu mukwàbò mwaba to. Betèlèhèmà ewu wàkaashiibwa kùdì Laahàbà ne ba—bayendè. Laahàbà wàkadi ndumbà wakambishabo kùdì kalààlà kampànda kàà masàlaayi, kàà mu—mu cilwila cyà beena Izalèlèlè, paanyimà pàà bamanè kukwàta Yelèkò. Ne ku diitabuuja yèyè wàkiitabuuja Mukenji wà Nzambì, mu ngiikàdìlù wendè awu, ne wàkasùngidiibwa. Nènku kuumukila ànu aku, dìbà dyàkaabanyà Yoshùwà bitùpà byà malaba byà mwaba ùvwa muntu yònsò ne cyà kwikala, . . .

¹⁸ Nènku kùdì dileesònà dinène dìntù misangu mikwàbò ntèkemena bwà kutwalaku ku Tucson eku, dyà baamaamù bàà beena Ebèlù abu pàvwàbò bàlela bânà bàà mu mabòkò abu. Pàvwaye wela mikunda dìbà dyà bisaamà byà pa kulela kwà mwànà, ùvwa utèèla dìnà dyà mwànà awu nènku aci’s ke cyàkamutèèka pa kaaba kèndè mu buloba bulaya, cifuku cyèndè. Cintu cinène, Dìyi dyònsò dyà Nzambì dítu dikùmbanangana dyònsò pàmwè. Dyòdì kadiyi dikùmbànàngàne to, kí n’Diyi dyà Nzambì dìdì dipanga kukùmbanangana adi to, mmeeji èbè àdì kàyi akùmbanangana ne Dìyi. Dítu dyònsò dikùmbanangana pàmwè.

¹⁹ Nànku, dìbà adi, Yèyè ùvwa Dyâmpà dyà Mwoyi, mutùvwa balongeshe lumingu lushààle elu mu Phoenix, anyi lumingu lushààdile lwàlwa. Ne mwikàle Dyâmpà dyà Mwoyi, Yèyè kàvwakù mwà kulwila mungà mwaba to ànu mu “nzùbu wa dyâmpà dyà Nzambì.” Nènku ki *bwà cinyi*’s. Mpindyewu, kaaba aka, Yesù mmulelela mu Betèlèhèmà, ne mu Betèlèhèmà amu mùvwa nsunàngòngà, balombodi banène bàà ntèndeleelelu bàvwa basòmbèle mu Betèlèhèmà. Davìdì mfùmù munène mulami wa mìkòòkò wàkalediibwa mu Betèlèhèmà, tatwèndè Ishààyi ùvwa mulediibwe mu Betèlèhèmà, kakwèndè Obedè wàkadi mulediibwe mu Betèlèhèmà. Kàbìdì, patùdì twalukila paanyimà,

yèyè wàkafùmina mu Betèlèhèmà.

²⁰ Nènku mwab'ewu, Yesù Mwànà wa Davidi mmulediibwe mu Betèlèhèmà, ànu mwinshi mwà mindidimbì yà tûtèdralè tunène atu. Dìbà adi piikalàbi ne bantu abu mbalongèshiibwe, ne bàvwa bindile Maasiyà munda mwà bidimu byònsò ebi; bidimu binunu binaayi, Maasiyà ùkaavwa mwamba mu cipròfetà ne ùvwa ne cyà kulwa. Nènku dìbà adi piikalàbi ne Maasiyà ùvwa mulediibwe mu mundidimbì wà kàtèdralè, mbwà cinyi byàkakèngela bwà kuyabo paanyimà pàpa mu mikùnà kùdi musùmbà wà balami bàà mìkòòkò kabàyi balonge mukàndà, kabàyi balongèshiibwe bwà kufikisha Mukenji munène, Mukenji wà kumpàla? Ne kutuma balami bàà mìkòòkò ne mudimu's! Kí mbeena lungenyi ne balongèshiibwe to, kàdi balami bàà mìkòòkò. Ncintu cyà pabwàci, kí mmwòmò anyi? Kàdi kùdi ne cyà kwikala *bwà cinyi* mwaba kampànda . . . Pàdiku *bwà cinyi*, mpindyewu kùdi ne cyà kwikala dyandamuna dyà bwà cinyi! Ne muntu nànsha umwe kí mmumanye dyandamuna to pa kuumusha Nzambi. Yèyè ke Udi mumanyè dyandamuna.

²¹ Mpindyewu, vùlukàayi ne, Maasiyà ùkaavwa mumanè kubwela mu cimenga, mulediibwe mu cimenga, mu cikùmbì; ànu pabwipi mene ne tûtèdralè tunène mùvwa mwakwidi munène . . . ne baakwidi banène, ne beena tèòlòji, ne beena lungenyi, ne balongèshiibwe, bwònsò bàvwa kuntwaku bindile Maasiyà. Kàdi's ki Yèyè awu, ànu munkaci mwàbò's! Kàdi mbwà cinyi dìbà adi bàakaya ku . . . pambèlù mu tukùnà twà Yudaaya kùdi bàvwa kabàyi balonge mukàndà, kabàyi balongèshiibwe, kabàyi bapiluluja, bapèlè bàà ku bwònsò? Bàmweka bu ne ki bantu bàvwa batàmbe kwikala kabàyi kukumbanya mudimu bu nàнку to, bwà kubuulula Mukenji ne kubàtùma kuntwaku bwà kutwàla Mukenji.

²² Nudi bamanyè wanyi mmwènenu anyi? Mmufwànyine kwikala kàyì ne mushinga wàbùngì to, kàdi ndi muswè kufila wanyi mmwènenu: Ndi ngèèla meeji ne mbwà lungenyi lwà Nzambi, mùvwaYe mumanyè ne kabàvwa mwà kwakidila Mukenji bu nàнку mùshindù wàkalwàWù awu to. Kabivwa bipetangana ne civwàbo banange mu ndongelù wabò nànsha. Bivwa bishiilàngane. Kacivwa civwàbo balongèshiibwe bwà kwitabuuja ne ke mùvwaYe mufwànyine kwikala nànsha. Bivwa bibèngangana ne nguumvwilù wabò wa tèòlòji. Dilongeshiibwa dyàbò dyònsò, ndongelù wabò yònsò wàkacinguludiibwa, kushààlayè cintu cyà patupù. Ngèèla meeji ne civwa ndungenyi lwà Nzambi uvwa mumanyè ne kabàvwa mwà kwakidila Mukenji bu nàнку to.

²³ Pa nàнку Maasiyà ùvwa kaaba aka, ne kùdi ne cyà kwikala muntu wà kuCìjingulula. Ne Yèyè ùvwa mumanyè aba bàvwa kabàyi basopàkàne mu bintàkànyì byà bwena abi. Yèyè ùvwa mwà kwikala mutàmbe kukumbana bwà kufikisha mukenji Wèndè kùdi musùmbà wà bantu kabàyi balonge, kutàmbidila

mùvwaYe mwà kuwùfikisha kùdì musùmbà musopàkàne ùvwa mwèle miji mu yàbò n̄jila mu mùshindù wà ne cintu nànsha cìmwè kacìyì mwà kubuumushakù to, nànsha mene Dìyì dyà Nzambì.

²⁴ Nènku mpindyewu, mulundà wanyì mwena Kilistò, lekèlè nkwele lukonko elu, ne meeji matòòke wònsò ne dinanga. Ndi ànu ndikonka ne bu Yèyè mwà kwenza cyenzi cìmwècìmwè aci dilòòlò edi, ne kutùtùmina mu lukongo elu Dìyì dilaya didi dilaya bwà lukongo elu, Ndi ndikonka bwà ne beena tèlòlòjì bèètù aba, ne balongeshi, ne beena meeji, ní kî mbafwànyine kulekela Mukenji ànu mùshindù ùmwèùmwè wàkenzàbo musangu awu awu awu anyi? Muntu kàtu ùshintuluka to, nànsha Dìyì dyà Nzambì kaditu d̄shintuluka to. Yèyè's n'Nzambì utu kàyì ùshintuluka, kàtu ùshintuluka nànsha!

²⁵ Mònaayi ne, Banjèlò bàlwa ne. . . Banjèlò bàlwa ne bàfila Mukenji wàbò kùdì bantu bàà milongo yà cipanshi bu nànkù, piine apu mpàvwaku bantu bàà (mu ngeelèlù wa meeji wa buloba) batàmbe kwikala bakùmbànyine bapite balami bàà mìkòòkò bapèlè ne kabàyi bamanyè nànsha i aba. Mulami wa mìkòòkò ke uvwa mutàmbe kwikala muntu wa kàyì mumanyè mukàndà wà ku bwònsò, kàvwa yèyè dijinga ne kumanya cìngà cintu to ànu mìkòòkò yèndè. Kàvwa dijinga ne kumanya makùmi to. Kàvwa dijinga ne kumanya mùshindù wà—wà kunsùsulula kapwishipwishi nànsha. Kàvwa dijinga ne byà dimanya ditwè ngwengwengwe abi to. Bìvwa bimukèngela àmanyè ànu mìkòòkò yèndè, ke cyònsò civwà cikèngela bwà yèyè kumanya. Nènku Nzambì, Lungenyi lunène, ne Mpokolo ne mushimì wà lungenyi lwònsò, mufwànyine kusungula muntu bu nànkù (bantu, èyowa's, bu nànkù), ne kucinguluka bamanyi bàà màbàla bwònsò balongesha bimpè abu bàdi balongeshiibwe bwà kumanya Cyòci aci. Cidi cyàmba cintu cìmwèpelè, ncyà ne bàvwa balongeshiibwe mu mwaba mubì. Wènda ùpita bàà musinga mukole bònsò bàà mu ditùnga adi; mùvwa bantu bàà musinga mukolè, balongeshi banène, Kayifà mwakwidi munène awu, bantu banène bakwàbò, bantu bwònsò bàà makàndà balongesha bimpè bàà Izalèlèlè abu, màngumba wònsò, ne beena tèlòlòjì bwònsò bàà maditambishi abu, Nzambì wàkacinguluka yònsò wa kùdìbo! Mpindyewu, ki lungenyi lwà Nzambì alu's.

²⁶ Mònaayi ne, Maulu Matàmbe kutumbuka àlubakana bwà kufila luumù kùdì bantu batàmbe kupwekela ne kabàyi balonge bàà pa buloba. Mutàmbe bunène wa mu Dyulu kupwekayè panshi bwà kuDìmanyisha kùdì batàmbe kushàadila bàà pa buloba, wènda ùcinguluka bwònsò bàvwa munkaci amu bwà kuDìmanyisha kùdì balami bàà bimunà bàà patupù aba; ùlwa bwà kupèèsha balami bàà bimunà bàà patupù aba Mukenji mutàmbe bunène wà bikondo byònsò. Kwàkadi baamisànjeelà banène bààbùngì. Tudi bafwànyine kwela meeji mu ditùkù dyà Noà, ne baprófetà, ne—ne baakwidi banène,

ne bakwàbò, bààkadiku mu matùkù àkaadi mapite awu. Bantu banène beena mukàndà, bamfùmù, balombodi bàà makòòkeshi maalàbàle, bakòòkeshi, kàdi ki Yèyè ewu ùlwa ne mutàmbe bunène wà ku Mikenji yònsò. Mukenji wùvwa ncinyi? “Maasiyà ùdi kaaba aka mpindyewu!” Nwamònu anyi? Ne bwà kumanyisha aci, Wàkacìnguluka balongèshùibwe bwònsò abu, bwà kuwùmanyisha kùdi balami bàà mìkòòkò bapwekèle.

²⁷ Anji elàànganaayi meeji ku bwalu abu: balombodi bwònsò bàà èkèleeziyà, beena èkèleeziyà bwònsò, balongeshi bwònsò, dilongesha dyònsò dyà—dyà beena tèlòlji, mfranga yònsò yikaavwa mitùùdiibwe ayi, maèkèleeziyà wònsò, ne malongesha, ne màngumba, babicinguluke byònsò! Kulonga kwònsò kwàkadibo bapicìshile díbà mu ngendu yà bumpàndànjilà yònsò—yònsò, ne divwija dyà bantu beena kwitabuuja, bumambàlà bwònsò, ne bintu byònsò byàkadibo bàdyèlela meeji ne bìvwa bipèèsha Nzambi luumù abi, nànsha nàнку Mukenji munène menemene wà ku yònsò wàkabàcìnguluka. Wà pabwàwù! Bwà cinyi? Nwamònu anyi?

²⁸ Nènku mònaayi ne, kí ng’ànù aci to, kàdi mwaba ùvwa kawùyi mutàmbe kwikala mukùmbànyine bwà bwalu bu nàнку awu. Balami bàà mìkòòkò, mpindyewu, bwòbò s’ke bààkaakidilà Mukenji awu. Kàdi mpindyewu mònaayi mwaba ùvwa Mukenji ùsanganyibwa: mu mwaba mutàmbe kwikala wà kawùyi wà muntu nànsha umwe mufwànyine kutèkemena ne Ùdi mwà kulwa to. Nènku ndi ndikonka, dilòòlò edi, bu twìkale tukeba Mukenji mulelèlè wà Mukalenge Yesù, ndi ndikonka ní mMufwànyine kusanganyibwa mu musùmbà ùdìbo kabàyi beelela meeji to, mwaba ùvwa... mùdi bantu banène, bapilùlùke bikolè ne èkèleeziyà leelù ewu bafwànyine kwela meeji mmusùmbà, kaa, wà—wà bantu bapàmbùka? Ndi ndikonka ne kí mmwòmò amu mutùdi bafwànyine kuMusangana anyi? Mwaba ùdi mutàmbe kwikala wà kawùyi mufwànyine aci, ne kùdi bantu bàdi batambe kupanga kwakula. Balami bàà mìkòòkò kabàvwa bamanyè cintu pa bìdi bìtàngila dyakula to, ànu dibìkila dyà mìkòòkò; èè, pàmwàpa ki bwà cinyi Wàkalwa.

²⁹ Kàdi kùvwa Díyi dilaya. Mònaayi ne, cìvwa mwà kwenza cyòci aci cyàkàbìdi.

³⁰ Cyàkacìnguluka bantu bwònsò banène bàà luumù bàà mu ditùnga. Cyàkacìnguluka bantu banène bàà luumù bwònsò, ne kubuuludiibwa kùdi bantu cyanàànà. Bantu banène bàà luumù bwònsò bàvwa bapà buneeme ne—ne budocteur en divinité bunène ne—ne dilonga dyà nsòmbelu, ne—ne tùlaasà tutùmbùke, ne tütèdrale tunène ne bikwàbò, byàkacìnguludiibwa byònsò kàdi kubuuludiibwawu kùdi bantu cyanàànà. Lungenyi, lungenyi lùdi kalùyi mpwilù lwà Nzambi wa Bukolè bwònsò ki lwàkacyenza, bwà kubàmanyisha Mukenji mutàmbe bunène wà kacya ne kacya ne: “Patùdi twakulangana apa Maasiyà ùdi pa buloba.” Lungenyi kaayi’s wè! Lùvwa mwà kufùmina

ànu kùdì Nzambì udi mumanye lungenyi's! Lungenyi lwônsò ne dipiluluka dyônsò, ne byônsò, bivwa byediibwe ku diyala ne bicyunguludiibwe kùdì lungenyi lunène lwà Nzambì. Ndi mutungùnùke ne kwambulula nàнку bwalu ndi muswè bwà cinùbwele ne mu ndòndò. Byônsò byela ku diyala, kabivwa ne dikwacisha nànsha òmwè to. Kubicinguluka byônsò bwà kushiila lungenyi lwà Nzambì njila, mu mùshindù wà Nzambì wàngata bintu cyanààna ùbìvwija bintu byà mushinga.

³¹ Tudi bafwànyine kwimana kaaba aka ne kwakula bwà Yone. Tudi bafwànyine kwimana ne kwakula bwà Eliyà. Kakwèna muntu udi mumanyè kwàkafumina Eliyà to. Cyônsò cidìbo bamanyè ncyà ne, wàkamweneka ànu mu cyalu. Bapròfetà bàà mu bikondo byônsò, bàvwa bantu cyanààna. Kàdi Nzambì kwangata aci bwà . . .ne kucinguluka nsòmbelu yà—yà bukàlanga yà mu èkèleeziyà, ne malongesha, bwà kwenza . . .kuleeja ne Yèyè ùdi Nzambì. Ùdi wàngata cintu kampànda cyà patupù, bwà kwenza naaci cintu kampànda cyà mushinga. Ùdi ùleeja lungenyi Lwèndè ne Bunzambì Bwèndè pa kwenza kwà nàнку awu, bwà Wàngata bintu cyanààna abi. PààkenzàYe dyàmbedi muntu, Wàkangata ànu cimòtù cyà diima ne kwenzelakù muntu. Pàvwaci ànu diima dyètù dyà patupù edi, kàdi Yèyè kwenza muntu. Nènku Nzambì ùdi wangata bintu cyanààna mpindyewu, bwà kubivwija bintu byà mushinga. Ne patùcìdì ànu twela meeji ne tudi cintu kampànda, dìbà adi kabèèna mwà kukwàta neetù mudimu mu cyaanza cyà Nzambì nànsha. Tudi ne cyà kulekela byônsò bitùtùku bamanyè anyi balonge. [Mwanèètù Branham ùdi ùtapa kakosò—Muf.] (Mfwilaayiku luse.) Bu Pòlò Munsantu munène awu, wàkamba ne byàkamukèngela bwà kupwàye mwoyi byônsò byàkadiye mulonge, bwà wàmòna mwà kumanya Kilistò.

³² Dipiluluka dyàbò dyônsò, malongesha àbò wònsò ne bikwàbò, bivwa bikwàta mudimu bwà dyàkabi dyàbò. Ndekeelu wa byônsò bwòbò kuMuvila! Dipiluluka mene dyàkadibo naadi bwà bwalu Bwèndè, bwà kuMwitabuuja adi, kwandamukadi ne kulwadi mulwishi Wendè mutàmbe kadyuwù, ne kuMupoopelabò pa nkùrusè!

³³ Nudi bamanyè ne bwalu bùtu bùtwa bwàlukila misangu mivule anyi? Mbwalu bumanya kùdì bwônsò. Bùdi mwà kwenzekela ànu kàbìdì ku luseke kwètù eku. “Kaa,” mùdì wamba, “Ngiikalapu ne mwoyi dìbà adi, . . .” Èè, mpindyewu, wèwè muswè kumanya cyùvwà mufwànyine kwenza dìbà adi, ditàngile cyùdì patùdì twakulangana apa; apu udi mwà kumòna cyùvwà kwikala mwenze dìbà adi, bwalu cìdì ànu munkacì mwà kudisokolola.

³⁴ Balongesha bwà kwitabuuja Dìyi Dyèndè, ne pashìshe pààkashìndikiibwa Dìyi Dyèndè ku mèsù kwàbò, bàakavila Dìyi òvwà dishìndikiibwe adi. Mpàdì Nzambì mujaadike cidìYe mufwànyine kwenza, ne mwambe cidìYe mufwànyine

kwenza, ne mujaadike cidiYe mufwànyine kwenza, pashiishe bàkùdimuka ne bàbiikila muntu ewu ne “nyumà mubi” (aci kàdi’s kubèèla bwònsò mulawu). Anji elààyibi meeji ku cyàkenzeka’s! Anji elààyibi meeji ku cyàkabenzeja aci; dilonga dyàbò dyàkabàfikisha ku dipanga kumanya Dìyi dyena diinà divwijibwe mubidi bwà ditùkù dyàbò adi; dilongeshiibwa mene dyàkapetabo mu tùlaasà twàbò, ne balongeshi bàà batàmbe bwìmpè menemene.

³⁵ Kàdi wêwè udi wamba ne: “Èè, twètù katwèna bafwànyine kwenza aci leelù ewu to.” Balongeshi bààbò bàbwa batàmbe bèètù bàà leelù ewu aba kule ne kule (batùmbùke, èyowa’s, ku bèètù balongeshi aba), kàdi’s bààkapangila. Kabàvwa ne malongolodi nkàmà citèèmà ne makumi citèèmà ne àsambòmbò mashilàngàne bu mutùdi naawù leelù ewu emu nànsha. Àvwabo naawù àvwa bu àsàtù nànkù awu. Nènku mu àsàtù awu, londàayi àsàtù awu, kàdi nànsha òmwè dyà ku àsàtù awu kadyàkaCimanya nànsha! Biswa kuleeja ànu ne cidi muntu wenza cidi ànu lukutukutu kùdi Nzambi. Nwamònu anyi?

³⁶ Mpindyewu, bààkapanga kuCijingulula. Mpindyewu. . . Ne mbafwànyine kwenza cintu cimwècimwè aci kàbìdi.

³⁷ Muntu. . . Meeji mmìmpè, àtu misangu yònsò ànu mìmpè. Nènku muntu kacya katukù ùshintulula ngiimànyinù wendè to, katukù ùtàmbe kushintulula njila yèndè nangananga to; ndi ngàakula bwà muntu wa pa buloba ewu. Muntu ùtu misangu yònsò ùtùmbisha Nzambi, mutèndeledi’s, bwà cidiYe mwenze, ne misangu yònsò ùfunkwina bantu ku ciikalàYe mwà kwenza, kàdi piine apu ùpanga kumanya cidiYe munkaci mwà kwenza’s! Nwamònu anyi? Ki muntu awu’s, mmwenza mùshindù awu, ùtu misangu yònsò ànu mùshindù awu. Ne nwènù babadi bàà Bible dilòòlò edi nudi bamanye ne aci bilondèshile Dìyi, “ncilelèlà.” Bàtu misangu yònsò bàtùmbisha Nzambi bwà cyàkenzàYe, bàmba cyàlwàYe kwenza, kàdi bàpanga kumanya cidiYe munkaci mwà kwenza. Aci’s cìtu ànu ncilèlè cyà muntu.

³⁸ Cidi cyenze ne balongeshi, mbenze nànkù awu, bwà ku dyànyì dimòna mpindyewu: bàvwa buumvwije Dìyi, bwalu bwònsò bwàbò bàvwa biitabuujà mu dilwa dyà Maasiyà. Izalèèlà mujimà ùvwa muciiitàbùùje, bàcidi ànu biitabuujà ne leelù ewu. Kàdi cyàkenza ne kabàfiki ku diMumanya, mbwalu Mukenji Wèndè kawùvwa ùpetangana ne nguumvwilù wabò wa butèndeledi nànsha. Bòbò. . . dyumvwija dyàbò divwàbò naadi dyà Dìyi, Maasiyà kààkaDimwenesha mu mùshindù wàkadibo buumvwije ne ke ùvwàYe mufwànyine kucyènza awu to. Pa nànkù, ne ki bwà cinyi, bààkapanga kuMujingulula bwalu Kabyàkapetangana ne dyumvwija dyàbò nànsha. Anu mùntu mwamba kumpàla, ne ndi ngàmbe kàbìdi ne: “Nzambi kàtu dijinga ne muntu bwà kuumvwija Dìyi Dyèndè to. Yèyè ke muDyumvwijidi wa Yèyè mwine.”

³⁹ Mpindyewu, Bible ùdi wàmba...Lekèlaayi nnùjaadikilè mpindyewu ne aci m'Bulelèlè. Yeshàayi mupròfètà, bidimu nkàmà mwandamutekète ne dikumi ne bitaanu kumpalà kwà cyòci eci kwenzeka, Yeshàayi mupròfètà wákamba ne: “Virgò neimite difù, ne nealèlè mwànà.” Kakwèna mpatà to bwà ne muntu ne muntu mu cikondo aci wákadyàmbidila ne mwanèndè wa bakàji ke uvwa mufwànyine kwikala mukàji awu, bwalu Yeshàayi nguvwa mucyàmbe. Kàdi, nudi numòna's, cyàkenzeka bidimu nkàmà mwandamutekète pashiishe. Kàdi pàdi... Nzambì kàvwa dijinga ne muntu bwà kuumvwija Dìyì Dyèndè to, dībà diikalaYe mwà kucyènza, anyì mùshindù wàfwànyinàYe kucyènza. Wákamba ne Úvwa mwà kucyènza, kàdi's Wákacyenza!

⁴⁰ Nzambì mmulaye ne Yèyè...lwà mu Yeshàayi, kàbìdi, ngèèla meeji ku nshapità wa 28, lwà ku mvensa wa 18. Ne kàbìdi mu Yowèlà 2:28, ne mu matùkù à ndekeelu, bidimu binunu bibìdi byà ndekeelu, Yèyè ùvwa mwà kupòngolola Nyumà Wèndè pa mubidi wònsò. KwambaYè ne: “Bànà bèènú balela bàà balùme ne bàà bakàji nebàmbè bipròfètà. Bansongàalùme bèènú nebàmòne bikèèná-kumòna. Banunu bèènú nebàloote bilòòtà.” Ne bintu bìvwàYe mufwànyine kwenza, Yeshàayi wákamba ne: “Ne mishikù yikùkumina ne mu myakulu mikwàbò ke Mungàakula ne cisàmbà eci, nènku eci ke Diikisha.” Kàdi kabàvwa bafwànyine kuCìtèeleja nànsha. Bààkanyukula mitù yàbò ne kuCìpitabo. Yèyè ne: “Mèèsà wònsò à Nzambì àvwa mwà kwikala mùle tètè ne bilùùshi, ne kakùvwa mwà kwikala cintu nànsha cimwè cikezùke to.” Nènku aci cyòci kaciyi cimfwànyì cyà Yèlushàlèmà to, ne èkèleeziyà wa ditùkù adi kùdì Maasiyà uvwa ulwa awu, ncimfwànyì cimwècimwè aci leelù ewu. Cìdi ànu munkaci mwà kupinganuna cyòci ciinè.

⁴¹ Mpindyewu, pàdi Nzambì wàmba ne Yèyè neènzè cintu kampànda, Wákacyènza. Cìdi ní nganyì ní nganyì mukwàbò mwà kwamba pa bwalu abu, cìdi ní nganyì ní nganyì wàmba, pàdi Nzambì wákula bwà cintu kampànda, Yèyè mmwenzèjiibwe bwà kuumvwija Dìyì adi Yèyè mwinè. Ne dishindika Dyèndè dyà Dìyì s'ki dyumvwija Dyèndè Yèyè mwinè. Mònaayi ne, ùshindika Mukenji wa Maasiyà Wèndè. Yèyè wàkalaya ciwva Maasiyà mwà kwenza pàvwaYe ulwa. Nènku pàakalwaYe... .

⁴² Nànsha mene beena meeji ku esètè pààkapwekeshabo mèsù ku sud-wesètè, kuumukila ànu ku mwaba ùvwapò bàsanganyibwa mu Baabùlòònà mwàmwa, ke kumònabo mùtootò wà buneeme. Nudiku bamanye ne kakùtukù kantu nànsha kàmwè kàà maalù-malonda, mwaba nànsha ùmwè, kàà ne nzùbu wa dijoojela nànsha umwe (pààbo bàvwa bamanyina nànsha mene dī—dī—dībà ku mitootò, bantu banène bàvwa bàlonge mitootò ayi)...Kakwènakù bwalu-bulonda nànsha bùmwe bùdì bwàmbaku ne kùtukù nànsha umwe wabò wakamòna mùtootò awu nànsha kakesè. Bwà cinyi? Kabìvwa

bwàbò to, kabàvwa bindile cintu bu nàнку to. Kàdi beena meeji aba bàvwa bamanyè ne kùvwa mwà kwikala Mùtootò wà Yakòbò ùjuuka, ne bwòbò bàvwa bàWùkèba, ne Cyàkenzeka mu cikondo cyàkalediibwa Yesù mu Betèlèhema . . .

⁴³ Mpindyewu, ndi mumanyè bilèlè byètù byà beena Kilistò, mbifwànàngane ànu ne èkèleeziyà yètù, yìdi ne bintu bitwisha katungu. Nudi npatuka mwaba ewu kàdi numòna mwena meeji ùlwa bwà kukuukwila mwànà wa mu dibòko; cintu bu nàнку kacitukù mu Mifùndu to. Paanyimà pàà bidimu bibìdi kufikabo kuntwaku, balwila mu mpàta myalàbàle ne basabuka Musùlù wà Tigre. Kabààkalwaku bwà kukuukwila mwànà wa mu dibòko nànsha, kàdi mwànà mukesè wa bidimu bitwè ku bibìdi. Bwà cinyi byàkenzeka ne, mu cikondo cimwècimwè aci, Helòòde wàkashipa bânà bwònsò bàà kuumukila ku bidimu bibìdi kupweka? Bwà wàmòna mwà kubàkwilakù Maasiyà awu. Nudi numòna's, bwòbò . . . Nzambi ùvwa mushìndikile ku Díyi Dyèndè.

⁴⁴ Nènku pààkalwa beena meeji aba ku Yelusàlèma . . . Mùtootò wàkabàlombola ku cimenga cikùlù cyà buloba, Yèlushalèma. Nènku mbenze ànu babwela mu biibi abi, mùtootò awu (citàmbe-mfukilu cyàkabàlombola aci) kupidyawù bwà kutungunuka ne kubàleeja. Ki bantu bîmpè aba bàbànda bàpweka ne misèèsù, bantu babanji ne tuumeelù tuvwàdika bilàmbà, ne bikwàbò . . . bàbànda bàpweka ne misèèsù bamba ne: “Ùdi penyì Ewu udi mulediibwe Mfùmù wa beena Yudà. Tudi bamòne mùtootò Wèndè ku esètè.” Nènku cimenga cikùlù cinène cyà butèndeledi aci, paanyimà pàà bidimu bibìdi byà Mukenji wà balami bàà mikòòkò, kabàvwa banji ànu kupeta dyandamuna anyi bamanyè bwalu nànsha bùmwe pa Bwalu abu nànsha. Mfùmù wa màngumba wònsò kàvwa ne dyandamuna to.

⁴⁵ Ki kutàcishaci Tubàdi tukùlù, ne kubìikidishabò Bafùndi bwà bàlwe kubala. Ke kubalabo bwalu-bulonda bwà Miikà, mupròfetà wàkamba ne: “Wèwè Betèlèhema, kwena ànu mushààdile ku bimenga binène byònsò byà Yudà nànsha (cishààdile), kàdi mu wèwè emu nemùpàtuke mukòòkeshi wìkala mwà kukòòkesha cisàmbà Cyànyì, Izalèlà.” Ne paanyimà pàà Mifùndu mimane kubadiibwa (ne munkaci mwà kushìndikiibwa ku mèsù kwàbò), kabàvwa ànu baCiitàbe to, nànsha mùvwa Mifùndu yàmba nàнку. Ndi ne mpàta yàbùngì ne mbafwànyine kuCiitaba leelù ewu, bu Mifùndu yìdi milaya bwà ditùkù mifwànyine kumwèneshiibwa. Bidi mwa kwenzeka ne ncinuyiishiku kàbìdi to, kàdi ndi muswe bwà nwènù kuumvwa eci. Kì mbafwànyine ànu kwitabuuja to!

⁴⁶ Lungenyi lunène lwà Taatù lùtu luvwija lungenyi lwà muntu lutàmbe kukùtakana mu mùshindù wà ne Yèyè ùdi upeepeja muntu. Ùdi bulelèlà ùfika mu cipidi cyà cifikisha muntu ku didyumvwa mufwìshiiibwe ne bundù yèyè mwinè, ne yèyè kèena mene mukùmbàne bwà kwitaba ne “mmupiile to.” Ùdi ànu

kacya wàshààla mukwàte ku bwalu bwèndè bulonda, nànsha mùshindù mwinè ùdi Taatù ùjaadika ne Dìyi Dyèndè ndilelèlà amu ne Mwikàle wènza ànu cìdiYe mulyè bwà kwenza aci. Muntu ùdi wela meeji ne lungenyi lwèndè ndutàmbe lwà Nzambi bikolè, byòbi kabìyi byenzeke bilondèshile lungenyi lwèndè ne: “Mòna’s, Kabyèna nànkù to.” Aci’s ncilelèlà mu cikondo cyònsò, cìcìdi ànu cìcyènza. Nwamònu mùvwà bwalu bwònsò bukùmbànàngàna, mpindyewu anyi?

⁴⁷ Mbusonsodi kaayipu bwà balami bàà bimunà abu’s wè! Banjèlò batùùluka bwà kwakula ne balami bàà bimunà, Banjèlò bàà Nzambi bàlwa bwà kwakula ne musùmbà wà balami bàà mìkòòkò.

⁴⁸ Ndi ndikonkaku ní nukààdiku bapete dyèsè dyà—dyà kuyiikila ne mulami wa mìkòòkò anyi musòmbe ne umwe, katanci kampànda? Bu nwènù mwà kuyiikila nendè, ncyèna—ncyèna muswè kucyàmbe to bwà dīyi dīndi nswa kwamba paanyimà pàà katanci, kàdi mulami wa mìkòòkò ùtu ushààla ne mìkòòkò bikolè mu mùshindù wà ùkaadi ùseka mene bu mìkòòkò (wènza ne bèèè), wàkula ànu bu mìkòòkò, ne ununka ànu bu mìkòòkò. Ncyà bushùwà, bwalu ùdi ne mìkòòkò. Ki cyònsò cìdiye mumanyè aci’s, ng’ànù mìkòòkò yèndè ayi.

⁴⁹ Mpindyewu, Dìyi dishindika dyà Bulelèlà. Pàvwà balami bàà mìkòòkò aba, bantu bapwekèle, kabàyi balonge mukànda... Nduumù kaayi’s, mùshindù mene ùtubi bisankisha bwà mulami wa mìkòòkò kupeta mukenji wà dileidiibwa dyà mùkòòkò mupyamùpyà. Kacivwa mwà kulwa kùdi cingà to ànu kùdi mulami wà mìkòòkò. S’ki bwà cinyi Wàkalediibwa mu cikùmbi, kàdi kī mmu nzùbu nànsha. Mìkòòkò kayìtu yilediibwa mu nzùbu nànsha, anyi mu cibambalu cilengeja cyà lupitàadi to. Nwamònu anyi? Yìtu yilediibwa mu cikùmbi, ne mu mpàta.

⁵⁰ S’ki bwà cinyi Yèyè wàkalombodiibwa ku Kàlvariyo. Kwena mwà kufikisha mùkòòkò ku dyendela pa kajila kakesè bwà kuya ku cishipeelu nànsha. Nuvwaku bamanye aci anyi? Mu mpangu yà cishipeelu amu, bàtumù ne mbùji utu ulombola mùkòòkò. Nènku pàdiye ùfika pa mwaba ùdi dishipibwa dyenzeka, ùdi ùtùmpika ne ushiya mùkòòkò ùya mutùngùnùke. Bikèngela bwà mùkòòkò ùlombodiiwe, kawèna mwà kudilombola to. Nànkù, ki bwà cinyi, byàkakèngela bwà kwikalabi mulami wa mìkòòkò ùlwa bwà... mìkòòkò yèndè. Pààkasanganàbo Nzambi—mwànà wa mu dibòko ànu menemene mwaba ùvwà mùsànjeelà mwàmbe ne ke ùvwàYe mwà kwikalala, ne pààkasanganabo Mukenji ewu wà mùsànjeelà mu cidiilu, menemene ànu mwaba ùvwà Mwanjèlò mwàmbe ne ke ùvwàYe mwà kwikalala.

⁵¹ Mpindyewu, ntu nguuvwa bantu bàmba ne: “Mwanjèlò mmwakulàngàna naanyi, Mmwàmbe: ‘ebi ne byàbya.’” Mùshindù ùtubi bicimbàkàne misangu mikwàbò; ne nkaatuku muumvwe bantu bàmba ne Mwanjèlò mmwakulàngàna naabò, ne

mubàmbile “*ebi ne byàbya*” biine abi kabiyi bipetangana ne Díyi nànsha kakesè to. Mpindyewu, mmunyi mùdiku Mwanjèlò mwà kwenza nànkú? Kabyèna mwà kwenzeka to. Kàdi Nzambi mukwambile ne cintu *kampànda* ncifwànyine kwenzeka (*wèwè wamba* ne Yèyè mmukwambile nànkú), kàdi kaciyi cyenzèke to, díbà adi kacìvwa Nzambi wàkula neebè to. Vùlukàayi ànu ne, ncyà bushùwà. Nzambi kàyàkushima nànsha. Kàtu ùsanganyiiibwa mu mashimi to.

⁵² Pàakasanganabo Mwànà awu, cìvwa ne cyà kwikala disànkà kaayi kùdìbò’s. Bwalu Mwanjèlò wakabàpèèsha mukenji, kuwùsanganabo menemene mùshindù ùvwà Mwanjèlò mwambe ne ùvwa ne cyà kwikala, ne ànu mu mwaba wàkamba Mwanjèlò ne ùvwa ne cyà kwikala awu. Cìvwa ne cyà kwikala cintu kaayi kùdìbò’s!

⁵³ Mu cidìilu, bwà cinyi? Nwamònu mùshindù ùvwà balami bàà bimunà aba bacyankàme mu cikùmbi amu anyi? Udi wela meeji ne mwena tèlòlòji ùvwa mwa kwikala mudyùmve munyi muntwamu? Ùvwa kwikala mudikwàte ku dyùlu, mwambe ne: “Mpàtùlaayi mu ewu mwaba.” Nwamònu anyi? Kàvwa mwà kudyumvwa mu yèyè to, ùvwa kwikala mu dikènga.

⁵⁴ Kàdi, nudi numòna’s, cìvwa “ànu kumbèlu” bwà mulami wa mikòòkò. Nzambi mmumanyè mwaba wà kutùma Mukenji Wèndè. Nwamònu anyi? Ànu mu byòbi menemene. Mu ngiikàdìlù ewu mmùvwà balami bàà mikòòkò díbà adi, mu cikùmbi cyàbò ne Mwànà wa mùkòòkò wàbò, Mukenji mùshindika wàkuumvwabo. Mùshindù mene ùdìbi bilenga’s wè! Mu bwikadi bwà Maasiyà, Díyi dishindika dyà Mukenji wàbò. Pàakuumvwa balami bàà mikòòkò ne Maasiyà ùvwa pa buloba, ne kubwelabo mu Bwikadi Bwèndè, ànu mu mwaba ùvwàbò biibidìlàngàna nawu, ne kusanganabo ne Mukenji mmulelèlè, ùvwa mùshindikiibwe mwaba awu mmùshindù kaayi ùvwaci ne cyà kufikisha bantu ku didyumvwa, bwà kusangana ne Nzambi nguvwa mubenzèle cintu cinène eci.

⁵⁵ Mòna’s, bamanyi bàà mabàla kabàvwa bafwànyine kwikala badyumvve bìmpè mwaba awu, mu ngiikàdìlù yà mùshindù awu to, bàvwa bafwànyine kwikala buumuke lùkàsàlùkàsà. Bwà cinyi? Musànjeelà ùlwa kùdì balami bàà bimunà bèètù bàà patupù aba. Pàmwàpa kabàvwa nàsha mene... ebi... Bàmwè bàà ku balami bàà bimunà aba kabàvwa bafwànyine mene kwikala bakùmbane mwà kufùnda dìnà dyàbò to, byà mpatà mikolè be. Nudi bamanyè balami bàà bimunà bààkasungula Yesù pàvwàYe pànu pa buloba apa, bwà kudiisha mikòòkò Yèndè ne: “Udi muNnange, kutàmba aba anyi, Peetèlò?”

⁵⁶ “Èyowà, Mukalenge, Wèwè’s udi mumanyè ne ndi muKunangè.”

⁵⁷ “Dìisha mikòòkò Yànyi.” Ne Bible mmwambe ne Peetèlò ùvwa cinyònga ne muntu kàyi mulonge nànsha. Mutùngùnuke

ànu ne kusungula balami bàà mìkòòkò.

⁵⁸ Bidimba byà èkèleeziyà byà matùkù à kale awu, ne baakwidi, ne bantu balongesha bìmpè mu ditùkù adi kabàvwa kwikala bàdyumvwe bìmpè mu cikùmbi to. Mpindyewu, ncyèna mutwishiiibwe menemene ne bààbùngi bàà kunùdi mbafwànyine kuumvwa (pàmwàpa, nwênù beena mu cimenga) mùshindù ùtù cikùmbi cyà mu Yùdaaya cinunka, mùvwà mmwenekelu waci, bu mùdi nyama mu cikùmbi aci, ne civwaci mwà kwikala. Mòna's, bàmwè bàà ku bantu bàà milongo yà kuulu bàà leelù aba kabàvwa mwà kudyumvwa bìmpè muntwamu to, kabàvwa—kabàvwa mene bafwànyine kwitaba bwà kubwela ku ciibi aku nànsha. Kàdi byàkasankisha Nzambi, ku lungenyi Lwèndè lùdi kalùyì mikàlu, bwà kuCìbuulwila aba bàvwà bafwànyine kuCyàkidila. Bamanyi bàà mabàla, ne bantu bàà lungenyi bàà ditùkù adi kabàvwa bafwànyine menemene kuCyàkidila to. Bàvwa kwikala batàmbe kudipwekeshisha milongo bwà kwikala basangànyiiibwe mu mwaba bu nàнку.

⁵⁹ Mòna's, cyà kumpàla, bu bwòbò mwà kwikala baalùkile mu èkèleeziyà wabò, ne mwà kwikala bafile bujaadiki bwà ne bàvwa babwele mu disangisha bu edi, ne biitàbùùje musùmbà wà balami bàà mìkòòkò kabàyi balonge abu bàtwala bwalu bu nàнку, nùнку's mbipàciibwe mu èkèleeziyà wabò amu. Bàvwa kwikala biipàciibwe munkaci mwà bantu bàà mu Betèlèhèmà, bu bwòbò babàjikile bàtèèleja musùmbà wà bantu bàà kabàyi balonge bu mùvwà balami bàà mìkòòkò abu amu. Kubàpwekeshisha milongo, ncyà bushùwà ne ke cyàkabenzabo. Bu biikala badisangishe ne bantu bèètù bàà cipanshì bu abu, ne biikale. . . biitaba dipàmbuka bu dyà kwitabuuja ne Nzambi mmufwànyine kutwàdila musùmbà wà balami bàà mìkòòkò kabàyi balonge abu Mukenji Wèndè, pààbò ne bintu byònsò bilongolola bwà bwalu abu. Nùнку's mbajimije diikala dyàbò dyà mwómò amu, bìvwà kubàkèngela bwà kupingajabo mikàndà yàbò yà dyanyisha, ne kabàyi mwà kukùmbana bwà kwikala bamanyiibwe munkaci mwà bantu bàà mu bisùmbù byàbò byà ditùkù adi nànsha; bwalu bàvwa badisange ne cintu bu nàнку, kàdi kaciyi ne meeji matàmbe bwìmpè nànsha.

⁶⁰ “Ndikàmàkàmà kaayi edi's!” mùvwà mwakwidi mufwànyine kwamba. “Ukola mwoyi ulwa too ne mu ntempelu wanyi emu ne dipàmbuka dyà bwena adi, ne lukutukutu bu nàнку, lùdi mulùmyànà kampànda wa mu cisuku kàyì nànsha mulonge to wa bwalu kàyì mene. . . kàvwa muye. . . mupicile mu bintu byà mbangilu to. Ne mufwànyine kwitabuuja mukenji bu wà, ne: ‘Mwanjèlò mmupweke ne muyiikile naabo anyi?’”

⁶¹ Kàdi ambàayi tǔng bu muntu mwà kwamba ne: “Mvwa mumòne Mukenji wèndè mushindika?”

⁶² Ûvwa mwà kwamba ne: “Indila nkupèeshe mikàndà yèbè. Nènku pàtukà mu kasùmbù aka!” Bikondo bitu bishintuluka,

kàdi bantu bwôbò to. Bìvwa mwà kwikala pàmwápa byenzèke cyàkàbìdi leelù ewu, nùnkù's mbabeele pambèlù pàà èkèleeziyà yàbò.

⁶³ Kàdi balami bàà mìkòòkò bàakadyùmwa bímpè menemene mu mwaba awu ne Mwànà wa mùkòòkò wà Nzambì awu. Ne mulami kanà yònsò wa mìkòòkò ewu ùtu udyùmwa ànu mùshindù ùmwèùmwe awu. Pàdi mulami mwímpè wa mìkòòkò udi utàngila mìkòòkò mwà kumòna Dìyi dyà Nzambì dileejjibwe patòòke ne dishindikìwe, dyà cyàkalayàYe bwà kwenza, mulami wa mìkòòkò awu's ùdi ùdyùmwa ànu kumbelù. Ncyèna ncyùka cìdi ní nganyì ní nganyì mukwàbò wàmba to, cìdiku ncyà ne "Nzambì ngudi muCìlaye ne Nzambì mmuCyènze."

⁶⁴ Bàdi bàmba ne: "Matùkù à bishimà àkaadi mamananè kupita. Cintu pàaci ne n'Dibàtiiza dyà Nyumà kacitukù to. Cintu pàaci ne nDibàtiiza dyà Nyumà Mwímpè kacitukù to, aci cìvwa mbwà bàpostòlò."

⁶⁵ Kàdi mulami wa mìkòòkò mulelèlè wa Dìyi àDìyiishè, mu bukolè bwà dibìikà dyà ku lufù, ne Yesù Kilistò ùdi umwèùmwe awu makèlèlè, leelù, too ne kashidi! Peetèlò wàkamba mu ditùkù dyà Mpenta ne: "Mulayi wùdi kunùdi, ne kùdi bàna bèenù balela, ne kùdi aba bàdi kule, nànsha bùngì bwònsò bwàbìikila Mukalenge Nzambì wetù abu." Kwònsò kùdiYe ùbìikila, mulayi ne dibènesha dimwèdimwè adi ndilelèlè. Nènku byenzekeku ànu ne mulami wà mìkòòkò mushuwashùwàle wa ùdiishila ku Dìyi amònebi aci cishindikìibwe, beena tèòlòji bwònsò bàà mu buloba kabèèna mwà kumunyèngaDi nànsha; bwalu mmumanyè ne Nzambì ngudi mwàmbe nànkù, ne cìdi cyènzeka. Kwajiki. Cìdi ànu Dìyi dyà Nzambì misangu yònsò. Dìyi Dyèndè dyàkavwijiibwa mubidi ne disòmbele munkaci mwàbò, kàdi kabààkaDimanya nànsha.

⁶⁶ Yèyè wàkalaya cintu cìmwècìmwè aci mu ditùkù edi. Ndi ndìkonka ní tudikù bafwànyine kuCìjìngulula anyi? Beena ditàmbisha ne beena lungenyi kabàvwaku bakidile cintu bu aci nànkù to. Nènku bàvwa beela meeji ne bu kwòkò mwà kwikala cintu bu Maasiyà pa buloba, Cìvwa cìfwànyine bushùwà ne cyà kulwila ku dìngumba dyàbò. Cìvwa ne cyà kwikala musùmbà wàbò ùvwa mufwànyine kuCyàkìdila, Cyanààna "Kacìvwa cyòci to." Mpindyewu, anji elàayibi meeji bikolè. Cyòci kaciyì mu cisùmbù cyàbò to, dìbà adi... Nukààvwa bamòne nànkù, dìbà adi anyi? Nzambì kàakasungulakù nànsha umwe wa mu cisùmbù cyàbò nànsha, kàdi Yèyè wàkasungula ewu uvwa kàyìku muswikàkàne ne nànsha cìmwè cyà ku cyòci aci to. Bwalu musùmbà ùmwè mmufwànyine kwamba ne: "Nudi bamòne cìtùvwà benzè anyi?" Nènku mbafwànyine kwenza byà mwomùmwe leelù ewu. Kàdi Nzambì ùtu ùsungula muntu udi kàyì mushinga awu, ki bwà cinyi Wàkasungula mulami wa mìkòòkò. Balami bàà mìkòòkò bàvwa ànu buumvwangana menemene ne mwànà wa mùkòòkò wà Nzambì munkaci

mwàbò amu, Dìyi Dyèndè divwijiibwe mubidi munkaci mwàbò. Beena ditambisha ne beena lungenyi kabààkaDyàkidila nànsha, dyàkabàpita.

⁶⁷ Ne tudi bafwànyine kwamba byà mómùmchè leelù ewu, anyi mu cikondo kanà cyònsò. Bivwa bintu bimwèbimwè abi mu matùkù à Martin Luther. Cintu cimwècimwè mu matùkù à John Wesley. Bivwa bintu bimwèbimwè abi mu matùkù à beena Mpenta. Kàdi Nzambi kàtu wìmana bwà bulongolodi bwà muntu nànsha umwe to! Ùdi ùtungunuka ne kukwàta mudimu ne Nyumà Wendè bwà dishindika Dìyi Dyèndè! Cìvwa cìfwànyine ne cyà kwikala ne kubwela mu musumbà wà cipàngù cyàbò bwòbò biinè cyanààna kabàvwa bafwànyine kuDyàkidila to. Bu mùdìbo batàmbe kwikala ne mutù mukolè leelù ewu, maèkèleeziyà, bwà ne nebìikale “ne cyà kwenza *cikampànda-ne-cikansanga*, ne kusangisha maèkèleeziyà wònsò pàmchè.” Pìikalàbò bindile mùsànjeelà mpindyewu, udi mwà kusanga beena Mishònyì bwònsò, beena Kàtòlikè ne ba-Orthodoxes, bintu byònsò kaaba kàmchè, kwenza èkèleeziyà umwèpelè munène.

⁶⁸ Mpindyewu, bânà bèètù, ntu mupetèku dyèsè dyà kuyiisha nkàmà ne nkàmà yà ntèndeleelu mishiilàngàne, ne kùdi bantu bimpè mu yònsò ayi. Kàdi mpindyewu, nudi bavùlùke ne, ndi ngàmba dīyì dyà cipròfetà ne: “Bulongolodi bwònsò nebwikale ne cyà kwitaba eci, anyi kubenga kwikala bulongolodi. Ncyà banwènzeja ku bukolè.” Nuvwakù babalè cibèjibeji cyà ku Tucson leelù ewu mùvwà nsaserdòsè yà Kàtòlikè myambùlwishe mu dijidila, mu cibèjibeji amu. . . myambùlwishe mu dijidila, mu Missouri mwàmwa, dyà mulombodi wa èkèleeziyà wa cyena Mishònyì anyi? Kàdi nganyì uvwa ucitwa nyama ku mikòlò? Ba-Presbytériens, ba-Baptistes, ba-Luthériens, ne beena Assemblées de Dieu. Cìdi mu cibèjibeji cyà Tucson leelù ewu.

⁶⁹ Kaa, bìdi bisaama’s! Kí mmuntu udi muntwamu awu to, mbalombodi bàà ntèndeleelu, bàà bukalenge bàdi bakonyangaja cintu aci muntu amu, ndongolwelu udi wukwimanshamù nànsha wèwè muswè anyi kùyì muswè awu. Kwèna mwà kutungunuka ne kushàala bulongolodi kadi kwepuka ciiji cicolè cìlwalwà pa buloba to, nènku mònaayi ní kí ncyà bushuwa. Ndi mwà kwikala mumanè kuya pènzekàci, nwaluja mèsù pa ùmwè wà ku mikàbà eyi. Nènku pashiishe byòbi kabiyì nànkù to, ndi ntèmu wa mafi. Byòbi nànkù, ndi mwàmbe Bulelèlè.

⁷⁰ Bávwa bafwànyine kwikala baCibìikile ne “ncintu kampànda cyà ngenzèlù wa nyumà mubi” cìlwishangana ne ngeelèlù wa meeji mujaalàme. Nudi nutàmbe kuumvwa leelù ewu bwà bwalu bwà ngeelèlù wa meeji mujaalàme ne: udi ànu utèeka meeji èbè pa cintu kampànda, ne kwela meeji majaalàme pa bwalu abu. Dyabulù ùdi mwà kwenza nànkù! Kùdi ànu cintu cimwèpelè cìdi cikòkesha byònsò, ne ciine aci’s n’Diyì

dyà Nzambi. Wèwè wela meeji mabèngàngàne ne Dìyi, pwàkù mwoyi ngeelèlù webè wa meeji. Elà meeji pa Dìyi.

⁷¹ “Masiyà,” mwàkadyàmbidilabo, “kàvwa mwà kusanganyiibwa mu mwaba bu nànkù, wa bukooyà bu abu to.”

⁷² Nudiku mwà kudìfwànyìkijila ne mwakwidi munène mulenga, munène, anyì mulombodi wa èkèleeziyà, mupilùlùke yònsò mu tèòlòji ewu, mufwànyine kupweka mu cikùmbì cyùle ntèntè ne tùmvi twà nyama anyi? Nènku kwitaba Mukenji wà mulami wa mìkòòkò mupèlè, mupwekèle uvwa kàyì mulonge kàlaasà, ne mufwànyine kulwa kwamba ne “Nwamònu’s, ndi mwà kunùjaadikilaCì, ewu’s ki Mwànà, ewu’s ki Mùsànjeela anyi?”

⁷³ Ne nudi bamanyè cìvwa bantu abu bafwànyine kwamba aci anyi? “Muntu awu ùdi ne meeji matòòke, yèyè ùdi ne meeji matòòke menemene mu cìdìYe wàmba aci, kàdi kakùyì mpatà to yèyè mmutùpakana!”

⁷⁴ Nkààdiku mumòne bantu basòmbe nsòmbelu mwìmpè mu mùshindù wà ne bantu kabàyì bafwànyine kwitabuuja, kùyìku ne cintu nànsha cimwè cyà kwamba bwàbò to, kàdi bàdi bàmba ne “Yèyè ùdi mu ntùpàkànyì ne meeji matòòke wònsò. Yèyè kèna ànu mumanyè cìdiye wàmba aci to. Nzambi, Yèyè kàvwa mufwànyine kwenza cintu bu nànkù to.”

⁷⁵ Kàdi’s ki bwòbò aba ne cijaadiki’s! Nènku paanyimà pàà cijaadiki ne: “Ndààyi ku cikùmbì bwà numòne ne Mwànà awu ní kèna mulàdika kuntwaku.”

⁷⁶ Bàvwa bafwànyine kwamba ne: “Nudi balowa kùdi nyumà mubi kampànda, udi munufikìshe ku dyamba nànkù.” Kàdi cìvwa bilondèshìle Dìyi dyà Nzambi! Nènku bàvwa batambe kufofoma bwà kuCimòna, bwalu tèòlòji wabò ùvwa mubàfofòmìje. Bwalu bwà dibungama kaayi’s wè!

⁷⁷ “Kumupeta mu mwaba bu nànkù? Mu bukooyà bu muvwà abu amu anyi? Mu cikùmbì anyi?” Apu’s mpàvwabo ne mwaba mulenga wà Yèyè kulwila, kwakadi bintu byònsò biMulongolwela bwà kulwa, ne dìbà adi kwela meeji ne Úvwa mufwànyine kupweka (ne kuya) kàdi kàyì ùtwàdila balongeshi bààbò Mukenji to. “Ne mufwànyine kuWùfila kùdi musùmbà wa balami bàà mìkòòkò bàdi kabàyì balonge anyi? Ne pashiishe kutwàla Mwan’Èndè sungasunga, ne kwenza bwà Yèyè kulediibwa mu—mu cikùmbì anyi? Cikùmbì cyètù cyà dilaminamù tubalù eci? Èè, mu—mu lupangu lwà cidilù cyà bisoosà byà nyama anyi? Mòna’s, kabìvwa mwà kwikala nànkù to!” Kabàvwa mwà kuCìitabuuja to, bwalu Cìvwa cipwekelè cyà menemene.

⁷⁸ Nènku Cìvwa cipeepèle menemene, ki mùshindù awu ùtù beena meeji bapanga kuCimòna misangu yònsò. N’Cipeepèlè menemene, Cìdì cibabweja mu civundù. Bàvwa bàkeba Nzambi

pambèlù pàpa, Pèndè mwikale ànu apa. Nwamònu anyi? Bàdi munkaci mwà kukeba cikampànda kule kwàka, pàaci ciikale naabù ànu mwab'ewu mpindyewu: Kilistò, mubiike ku bafwè, umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi.

⁷⁹ Bintu byàbò binène byònsò abi bààkabicìnguluka. Kàdi cìvwa bushùwà Bulelèlè, ne “ùvwa m'Maasiyà.” Tudi bacìmanye leelù ewu. Tudi tucìitabuuja leelù ewu. Tudi tucìitaba leelù ewu.

⁸⁰ Kàdi díbà adi pìikalàbi ne Nzambi mmulayè cintu kampànda bwà Noël ewu, mulayè cintu kampànda bwà ditùkù edi, ne mujaadike ne Bidi nàнку, kàdi twètù batùngùnùke ne kuya kule naaCi, tudi ànu mu musumbà wa mùshindù ùmwèumwè mùvwàbo (kale wàwa mu ditùkù adi) wàkaCìcyùnguluka awu; bwalu Cyòci kacýèna—kacýèna cilwa bilondèshìle mmwènenu wetù wa cyena màngumba nànsha. Ki bwà cinyi tudi mu cimvundu cyà menemene mu Noël ewu.

⁸¹ Yesù Kilistò kí mmufwè to, Ùdi ne mwoyi. Ùdi kaaba aka leelù ewu! Bible mmwambè ne: “Yèyè ùdi umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi.” Yèyè wàkamba, mu Yone Munsantu 14:12 ne: “Ewu udi ungiitabuuja Mémè. . .” (ki ng'ewu udi udingidija kwitabuuja to, ewu udi *wamba* ne ùdi witabuuja to) “Ewu udi ungiitabuuja Mémè, byenzedi bìNdi ngènzà yèyè neàbyènzè pèndè. Ne neènzè kutàmba ebi, bwalu Ndi nya ku Taatù.” Nènku ndi muMumòne, mu nsòmbelu wanyì sungasunga, wènzà byenzedi bimwèbimwè abi byàbùngì (byàkenzàYe díbà adi abi) kutàmba bìdi bifùnda mu mabèji à Bible ewu. Nènku bìdi bipicila beena meeji pa mitù leelù ewu, kàdi cibuludiibwa kùdì bânà bakèse bu bàdi baswè kuyiila; bu mwàkabàsambidila Yesù amu. Ncyà bushùwà, Yèyè mmwenze byàbùngì kutàmba bivwaYe. . . Ndi mumòne mu ditùkù dyànyi, mu bidimi byànyi makumi àsàtù ne bisàtù byà bwambi ebi, ndi muMumòne wenza byàbùngì kutàmba bìnkaadi mubale bìdiYe mwenze mu Bible; bùngì butàmbidile bwà bintu bimwècimwè abi.

⁸² Kàdi byàkenzàYe díbà adi nànsha biikale cinyi, nudi nwela meeji ne Tubàdi twà beena Yudà twàkamwitabuuja anyi? “Èè,” mwàkambabo, “nudi balowa.” Kàdi, bwa kujandula, mwaba wàkenzelàbo cyàbò cilèmà ùvwa mbwà kujandula. . . mu dijandula, kabiyi cyàkamba twitabàayi wabo to, kàdi cìvwa Dìyì dyambe ne ncìvwa Maasiyà mwà kwenza mu ditùkù dyàbò adi. Nènku's ke mwaba utùdi twenzela cilèmà leelù ewu awu, katùyì tukenketa Mifùndu to. Yesù wàkabàmbila ne: “Kenkètaayi Mifùndu, mu Yòyi ayi nudi nwela meeji ne nudi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, kàdi's Yòyi ke Yìdì yìMfidila bujaadiki. Yòyi ke yìdì yìnwàmbila ne Ndi Nganyi.”

⁸³ Mònaayi ne, Nzambi ùvwa mudyànjìle kumanya ne nebènze eci, s'ki *bwà cinyi* byàkakèngela bwà Yèyè kuCìtwàdila balami bàà mìkòòkò. Uvwa mumanye ne kabàvwa mwà kucýènzà

nànsha, kabàvwa mwà kuCyàkidila to. Mpindyewu nudi numòna ne mbwà cinyi byàkakèngela bwà biikale balami bàà mikòòkò anyi? Bwà cinyi balami bàà mikòòkò? Beena tèlòlòji kabàvwa mwà kuCyàkidila nànsha. Bwà cinyi kàbidì balami bàà mikòòkò? Cìvwakù cìvwànyine kulwa cibèngàngàne ne Dìyì Dyèndè anyi? To! Bàvwa balami bàà mikòòkò, bàvwa bamanyè mikòòkò; ne ki cìvwàYe mulediibwe, mùkòòkò, mwànà wa mùkòòkò. Mònaayi ne, Yèyè ùvwa Mwànà wa mùkòòkò. Bàvwa—bwòbò ki bàmwèpelè bàvwa mwà kuMwitaba. Mulami wa mikòòkò ke umwèpelè udi mwà kwitaba Mwànà wa mùkòòkò. Bàvwa bamanyè mùshindù wà kuMucyùka, nènku ke mùdìbi kàbidì leelù ewu patùdi tupeta Mukenji wà Mwànà wa mùkòòkò.

⁸⁴ Mpindyewu cikùminà! Bantu batàmbe kwikala bapwekèle, kabàyi balonge mukàndà munkaci mwà kukuukwila Èmanùwèlè mu cikùmbi. Mutàmbe kwikala. . . Ne kùvwa bantu kuntwaku, mu matùkù àmwèàmwè awu, bàlongesha tèlòlòji wabò. Misumbà minène, bafùmina myaba yònsò, buumukila mu ditùnga dijimà, bàvwa balwè ku milàmbù yìvwa Yèhowàh mwàmbe ne yìvwa “ne cimpèpèmpè cibolè mu mimpèmpè Yèndè ayi.” Nènku’s ke balami bàà mikòòkò bapwekèle aba, mu cikùmbi, bàkuukwila Èmanùwèlè; Nzambi yèyè mwinè muvwijìibwe mubidi, ne mulààle mu cikùmbi. Nwamònu’s, mutùdi twètù aba ne malonga manène, ne mutù wètù mutùma paanyimà byenze bu ne tudi bamanyè cintu kampànda, kàdi Nzambi ùcyùnguluka cintu cyònsò mu kaabujimà. Nwamònu anyi? Yèyè ùtu wenza cìdìYè mulaye bwà kwenza, ne Ùtu misangu yònsò wènzà nènku. Kàdi elàayibi meeji ku balami bàà mikòòkò bapwekèle abu kuntwaku mpindyewu munkaci mwà kukuukwila Èmanù-. . . Èmanùwèlè mu cikùmbi. Bìdi bitàmbe kukèmesha. Ncyà bushùwà!

⁸⁵ Pashìishe pambèlù. . . Paanyimà pàà bwòbò bamane kuMukuukwila, ne bajingùlùle ne Mukenji ùvwabo munkaci mwà kuyiisha ùvwa mushindikìibwe, Ki bwòbò abu. . . bàvwa pambèlù munkaci mwà kutùmbisha Nzambi ne Mukenji mutàmbe kwikala wà pabwàwù wà kùdì Mwanjèlò. Mpindyewu pàlakajàayaaku aci ne leelù ewu. Anji imanaayi kakesè cyanàànà bwà kwelangana meeji. Bantu pambèlù munkaci mwà kukuukwila Nzambi, ne kuMutùmbisha bwà cìvwabo bamòne, cìvwàbo buumvwe, cìvwàbo bamanyè ne ke cìvwa Bulelèlà, ne Mukenji ùvwa mùkolè bwà kwitaba bwà ngeelèlù wa meeji wa mamanya à mu mutù. Ùvwa ùbèngàngana ne ngeelèlù wa meeji yònsò wa butendeleedi ewu, kàdi nànsha nànku ùvwa m’Bulelèlà! M’Bulelèlà’s! BààkaWitabuujà. Ne mpindyewu, mùshindù mene ùdi lungenyi lwà muntu mwà kwikala lukùtākàne’s wè! Pashìishe kwamba ne Kòralè wa Banjèlò wàkabimbila ku noël wa kumpàla. Nudiku mwà kudìfwànyikijila aci anyi? Bwà ne mulami wa mikòòkò uvwa kàyi mwà kufùnda dìnà dyèndè awu, ununka dikaci bu mu

cikùmbi cyà mikòòkò, wènda upweka ne mùsèèsù, wèla mbilà ne: “Butùmbi kùdi Nzambi Muulu mutàmbe kutùmbuka! Tudi bamanyè ne Yèyè ùdi pa buloba!”

⁸⁶ Mwakwidi kwamba ne: “Muntu awu’s mmutombòke. Tàngilàayi mu mikànda numòne ní ùtu cidimba cyà disangisha dyètù edi. Ùdi bulelèlà ùtufwisha bundù ne malongesha èndè àà mapangè bukàlànga awu. Mwipàtaayi mwaba utùdi. Katwàkufwishiibwa bundù munkaci mwà bantu to.”

⁸⁷ Èè, nudi mwà kufwishiibwa bundù munkaci mwà bantu kàdi kutumbishiibwa ku mèsù kwà Nzambi; anyi dyenzèle disungula dyèbè, bwalu, nwavùlukaayi ne, mmwenenu wa bwena ntèndeleeleu wà ditùkù edi kèna ùpetangana ne Dìyì dyà Nzambi nànsha. Kakwèna mmwènenu mishiilàngàne nkàmà citèemà ne makumi àsambòmbò ne citèemà yààDì to. Cidi mmwènenu ùmwèpelè, Dìyì ùmwèpelè, Nzambi ùmwèpelè. Kwajiki.

⁸⁸ Bàmba mùdi Banjèlò babimbile noël wa kumpàla, wa bwalu bàmba kàbidì mùdibo “ne Mukenji wà kùdi Mwanjèlò.” Mwanjèlò wàkabàmwènèkela, kubàpèèsha Mukenji, ne kuyabò kajandula ne Mukenji awu ùvwa Bulelèlà. Nènku bàmba ne: “Pakuumusha aci, Mwanjèlò mmutwimbile noël wa kumpàla.”

⁸⁹ “Nudikù mwà kudifwànyikijila anyi?” Bàdi bàmba ne: “Mukwacikwètù wàwa.” Kabàvwaku bafwànyine kwikala ne cintu bu nàнку cyà cyenzeka munkaci mwàbò nànsha, nudi bamanyè’s, nàнку civwà kùdibo dilongesha dyà pabwàdi. Nènku ki bwà cinyi kabàvwa mwà kuCipeta mu Mifundu to, kacivwa Cyà bòbò bàpèta to. Kaciyi mwà kwitabujiibwa kùdi beena meeji, dilabula bu nàнку kacya kadivwakù dyanji kubènzekela to. Bikolè mwà kwitaba, kàdi Ciikale ànu Bulelèlà. M’Bulelèlà, tudi bamanyè ne Cidi Bulelèlà. Elàayi meeji! Beena kwitabuja bàà kumpàla bàà Kilistò ne disangisha dyà kumpàla bàvwa mbalami bàà mikòòkò, kì mbalombodi bàà èkèleeziyà nànsha; balami bàà mikòòkò, balami bàà bimunà. Bwà cinyi balami bàà mikòòkò?

⁹⁰ Mònaayaaku’s! Pambèlù batùmbisha ne bapèèsha Nzambi butùmbi bwà cyàkadibo bamòne ne batèèlèje, batèèlèje Banjèlò bimbila muntu wetù ewu bwà wàbò musangu wà kumpàla. Banjèlò kabàvwaku kacya banji kwimbila muntu wetù ewu kwònsò eku to. Kàdi tàngilàayi kòralè ayi, mùshindù ùvwayi miimane ne misakè ne misakè mèyi awu ne: “yìvwa ne cyà kwimba ku dileediibwa dyà Maasiyà,” ne bààkabàcyunguluka bwònsò’s! Ke Banjèlò kupwekabo ne kwimbila balami bàà mikòòkò bèètù bàà patupù aba, kabàyi balwàte bilàmbà byà balombodi bàà èkèleeziyà nànsha, kàdi balwàte bilàmbà byà balami bàà mikòòkò. Kàdi tàngilàayi ne nganyi wàkapeta Mukenji wà kumpàla, bidi kabiyi mwà kwitabujiibwa to.

91 Nènku mwaba wàkafidiibwàci, kí mmu tûtèdralè nànsha, kàdi mu cipèèlà, mwàmwa mu cipèèlà mùvwa Mwanjèlò wa Mukalenge mulwè amu. Kí mmu èkèleeziyà to, mu cipèèlà. Kàvwa mene mwàkidila bìmpè mu èkèleeziyà. Kwelabo meeji ne ke civwàYe, ne bàvwa bàdyambidila ne bàvwa naaCì, kàdi Nzambi wàkajaadika ne civwa mashimi. “Yèyè ùdi ne bukolè bwà kujjudila Abraham bàna ku mabwe aa.” Ncyà bushùwà.

92 Musangu wà kumpàla ùtùku Banjèlò bimbe ku cibilù cyà cyanga, civwa mmu Dyulu. Bu nwènù mwà kutàngila mu Yobò 38:7, (mùndi mumòne bàmwè bàà ku nwènù munkacì mwà kufùnda), pààkalongolola Nzambi musangu wà kumpàla bwà kwenza bufùki Bwendè bwà nzananza, buloba. Yobò ùvwa muntu munène, wa meeji matwè, ne ùvwa ne lungenyi lwà mishindù yònsò. Yèyè ne: “Pàndi mbanda mu bisalu, bamfùmù bansònga, bwònsò batu bangiinamina, ne bajingaku ànu katanci kakesè kàà lungenyi lwànyi.” Nènku kàvwa mwà kudifwànyikijila bwà cinyi byàkakèngela bwà kwikalayè mutàcishiibwe mùshindù ùvwàye awu to.

93 Nènku ke mwàkamukonka Nzambi, wàmba ne: “Diswike mukàbà bu muntu mulùme, bwalu Ndi mpweka bwà kuyiikila neebè.” Nènku pààkapweka Nzambi mu mwùnda, kwambaYè ne: “Yobò, wàkadi penyì bangabanga ne Mémè kutèeka bishimikidi byà buloba? Pàvwa mitootò yà dindà yimba pàmwè, ne bàna bàà Nzambi bèèla mbila yà disànka, wakadi penyì díbà adi, Yobò?” Nènku kufwetelelayè díbà adi. “Wakadi penyì?”

94 Nwamònu’s, musangu wà kumpàla wàkimbàku Banjèlò ku cibilù cyà cyanga, ùvwa mmu Dyulu. Kàdi musangu wà kumpàla wàkimbabo pa buloba, bìvwa nkùdi balami bàà mìkòòkò ku dilediibwa dyà Nzambi, Èmanùwèlè pa buloba; bantu bàà kumpàla bàtuku batèèlèje Mwanjèlò wimbà, bàvwa mbalami bàà mìkòòkò bapwekèlè.

95 Patùdi twètù twangata bakàji bèètù bàà kwísù kulaaba bilaabu, nsukì mibèbula, bavwàlè tùpùtulù, ne balembèlèje yimwè yà ku mìzàbì yà èkèleeziyà pambidi, ne kubàjuula kuulu ne bìmba bu cintu kampànda, ne pashìshe tudi twela meeji ne bìkèngela bwà Nzambi àteelejè cyòci aci? Ùdi ne Banjèlò kuntu kwàka bàdi mwà kuMwimbila kacya ànu ku. . . bangabanga ne Kàyì mwanji kwenza muntu. Uh-huh. Bàpàtuka bàkadìtwàla. . . ne bàlwàta bilàmbà bìdi biikale cinyangu kumpàla kwà Nzambi, kàdi mmunyi mùdikù mwà kutekemena ne aci ciikale cyà Nzambi? Wèwè udi wamba ne: “Èè, mémè ndi wa mu. . .”

96 “Wakadi penyì pàmVwà ntèeka bishimikidi byà buloba? Ngambilaaku mwaba ùNgàakabùswikila. Nku cinyi kùdìbu bunyùngulukila? Wakadi penyì díbà adi?” Nudi nwela meeji ne Nzambi ùdi ne cyà kutùlomba ndambu wa lwètù lungènyi. Lwètù lungenyi’s lùdi ànu bukùtàkàne kùdiYe. Yèyè ùtu wenza cidìYe wàmba bwà kwenza aci.

⁹⁷ Mpindyewu mōnaayi ne, Nzambi ùdi munkaci mwà kudilongolola bwà kwenza bufùki bukwbò. Wàkafuka buloba bwà cifwàkà, mwoyi wà cifwàkà. Banjèlò bimba mu Dyulu. Kàdi's ki Yèyè ewu munkaci mwà kufùka Mwoyi mupyamùpyà, Mwoyi wà Cyendèlèlè bwà muntu, ne n'Yèyè awu munkaci mwà kwimbila bantu Bèndè ku Banjèlò; pa buloba, kî mmu Dyulu to. Dyulu divwa ne Mwoyi wà Cyendèlèlè. Nwamònu anyi? Ke kwimbaYè . . . bààkimbila Maulu, pààkalwà bufùki bwà cifwàkà; nènku's ke bufùki bwà kabùyi bufwa bùdi munkaci mwà kulwa ebu, nènku mpindyewu bàdi munkaci mwà kwimbila bantu bàà pa buloba. Musangu wà kumpàla, kùdi balami bàà mìkòòkò. Bikoka ntèmà's, kî mmwòmò anyi?

⁹⁸ Wàkabanga bufùki bupyabùpyà. Cìvwa ncinyi? Bufùki bwà Yèyè mwinè. Nzambi wàkavwijiibwa mubidi ne wàkasòmbela munkaci mwètù. Aci's . . . Bible mmwambè ne: "Ku cibangidilu kwà bufùki bwà Nzambi." Nzambi wàkafùkiibwa mu mmwènekelu wa buntu; mu Yesù Kilstò, Mwan'Èndè, Nzambi wàkasòmbelamù. Wàkiibaka ntentà Wendè wa musunya ne mifùbà, ne musòmbèle mu tabernacle awu; Nzambi, *Èmanùwèlè*: "Nzambi neetù." WàkaDìibakila nzùbu, bwà kusòmbelamù, bwà Wàmòna mwà kuleejilakù Dìyi Dyèndè kùdi bantu Bèndè. Nudi numanya cìdi Nzambi, panùdi numòna Kilstò.

⁹⁹ Vùlukàayi ne, kùtu misangu yònsò dimba dyà misambu ku dilediibwa dyà mfùmù. Mbanganyi bàdi bamanyè nàнку? Mu bushùwà bwà bwalu, nuvwa bamanyè. Èè, mpindyewu, nùdi nwela meeji ne bu Mfùmù ewu mwà kwikala mulediibwe kuntwaku, mukàji kampànda ùvwa mufwànyine kwikala mulwè wènda unyeema mu kàtèdralè amu mwaba kampànda, wàmba ne: "Longolòlaayi bulààlu lukàsà, ne kebaayi baangàngàbukà, bwalu ndi ne cyà kutwàla Èmanùwèlè pa buloba?" Mukàji mukwàte ne byà luse wa ku Nazàlèètà kwàka, cimenga citàmbe kushàadila, kùdi . . . cyà lwonji kutàmbe Tucson anyi cikwbò cyà ku byònsò, kàdi nànsha nàнку mukàji mukesè ewu nyèwù ùlwa muvukùte lubilu kuntwaku mutàngile kùdi mwakwidi mutàmbe bunène wàmba ne: "Ndi—ndi pabwìpi ne kulela Èmanùwèlè." Nùнку's mbamwèle mu bùlokò. Ncyà bushùwà ne bàvwa bàmwelamù. Bàvwa bàmwelamù cyà bushùwà. Bwà dipàmbuka bu nàнку dyà kulwa naadi munkaci mwà bantu bèndè, kàvwa mufwànyine kucitwala to. Nànsha leelù, kèna mwà kucitwala to. Kàdi bìdi byenzeka ànu kwenzeka, ànu mùshindù ùmwèumwè.

¹⁰⁰ Mōnaayi ne, bìdi bikèngela kwikala dimba dyà misambu. Bamfùmù bàvwa . . . Kabàvwa bafwànyine kuMwimbila to. Bantu kabàvwa bafwànyine kwikala baMwimbile to, bwalu kabàvwa baMwitàbùùje nànsha. Nènku ki bwà cinyi . . . Ki Cyòci cìlwalwà eci, mbipicìibwe ne nwenu bàCyumvwe. Ki bwà cinyi leelù ewu bantu bàdi bùmva bundù bwà kutùmbisha Nzambi, bàdi bàfwa Kilstò bundù! Tùtèdralè tunène katwèna twàkidila

Dibàtiiza dyà Nyumà Mwímpè to, mbatàmbe kwela miji mu njila wabò wa butèndeledi mu mùshindù wà ne kabààkwitaba bwà kuMwakidila nànsha. Nzambi neàpete muntu kampànda kùdiYe mwà kupetela butùmbi. “Yèyè’s mmukùmbane bwà kujuudila Abraham bânà ku mabwe,” mündi ntèela kàbidì Yone.

¹⁰¹ Mònaayi ne, bantu Bèndè bàdi ne cyà kuMwimbila. Ne bantu Bèndè dîbà adi bàvwa m’Banjèlò Bèndè, nènku bààkimbila balami Bèndè bàà mìkòòkò bàvwa ne cyà kwangata Mukenji Wèndè.

¹⁰² Nganyi uvwa ne cyà kuCitàèleja dyàmbedi? Mu bushùwà bwà bwalu, bantu Bèndè. Abu’s ki bàvwa bafwànyine kutèeleja dimbila dyà Mfùmù dyàmbedi, bàvwa bafwànyine kwikala bantu Bèndè. Nènku bantu Bèndè bàvwa cinyi? Bivwa byà bìkokaku ntèmà’s, ki mmwòmò anyi, bânà bèètù? Kabàvwa balombodi Bèndè bàà èkèleeziyà nànsha. Kabàvwa beena tèlòlòji nànsha. Ncyà bushùwà. Kabàvwa beena dingumba nànsha. To, bàvwa mbalami bàà mìkòòkò. Bwà cinyi? Mùkòòkò ngùvwà mulediibwe, s’ki kabingilà aku. Nwamònu anyi? Bantu Bèndè bààkuWütèeleja, bàvwa Nzambi mumanyè ne ke bàvwa bafwànyine kwitabuujà abu. Nzambi wàkatùma Mukenji Wèndè kùdi aba bàdi bafwànyine kuWitabuujà. Yèyè ke lungènyi lwònsò; Yèyè mmumanyè kwàkutùma Mukenji Wèndè, ne nganyi wàWitabuujà. Mutàmbe Bunène wa mu Dyulu wàkatùmina muntu mutàmbe kupwekela wa pa buloba.

¹⁰³ Yesù wàkamba, mu Maatàayi 5 ne: “Dyàkalenga ndyà bapèle mu nyumà, bwalu Bukalenge bwà mu Dyulu mbwàbò.” Màriyà, mu. . . Panwìkalà munkaci mwà kufùnda Mifùndu ayi, aci’s m’Maatàayi 5. Nènku panwìkalà munkaci mwà kufùnda Mifùndu. . . Ke cìndi mufùnde kaaba aka, m’Mifùndu.

¹⁰⁴ Màriyà wàkamba, mu Luukà 1:52, pàvwaye mulaaba kùdi Nyumà apu, Nyumà Mwímpè pambidi pèndè, wàkamba ne: “Yèyè mmubàndishe aba bàvwa bàà milongo yà panshi.” Màriyà wàkamba nànku, mamwèndè wa Yesù, kwamba ne: “Yèyè mmubandishe aba bàvwa bàà milongo yà panshi.”

¹⁰⁵ Luuka kwambayè kàbidì ne: “Bantu bàà patupù bàvwa bàMutèeleja ne disànkà be.” Kì mbàà—bàà milongo yà kuulu, beena—beena tèlòlòji, balongeshi banène bàà mikenji ne bunzambi to; kàdi bantu bàà patupù bàvwa bàMutèeleja ne disànkà be, bantu bàà milongo yà panshi.

¹⁰⁶ Mu Mifundu minsantu yònsò, Mukenji wà bupikudi mmufidiibwe kùdi balami bàà mìkòòkò ne kùdi mìkòòkò.

¹⁰⁷ Mpindyewu ndi ne cyà kufika ku ndekeelu, bwalu tukaadi tuya batàngile ku dijikija. Ndi munkaci mwà kulekela ku luseke Mifùndu yàbùngì ànu bwà ngààmòna mwà kunufikisha ku meeji aa.

¹⁰⁸ Mu Mifùndu mwònsò, bupikudi bwàkaleejiibwa ku balami bàà mìkòòkò ne mìkòòkò. Ncyà bushùwà. Twètù bwònsò

tudi twitaba aci. Bwà cinyi? Cìvwa mmu mundidìmbi ne cìfwànyìkijilu. Ne cintu cyònsò... Bu ne kacya ncìvwaku mwanji kumòna cyanza cyànyì, nènku mèmè kupwekesha mèsù panshì ku mundidìmbi wà cyanza cyànyì, ke mème kumòna ne mvwa ne minu yìtaanu, ndi mufwànyine kumanya ne cìvwa cìleeja; ciibùlòji cìvwa cìleeja cintu cìlelèlè. Nènku ke bwalu kaayi misangu yònsò Mukenji wàkalwa kùdi... bupikudi kùdi mìkòòkò, bwalu kubangila ànu ku cibangidilu menemene... Ne cìvwa nku mìkòòkò, ne kùdi balami bàà mìkòòkò, kwàkaDìbulwilàYe. Byònsò abi bìvwa ànu mindidìmbi ne bifwànyìkijilu.

¹⁰⁹ Mpindyewu tùtangilàayi ku cibangidilu. Adàmà ne Evà, biimàne mwaba awu mu bwikadi bwà Nzambi bwà kutèeleja Mukenji Wèndè kùdibu, bàvwa badìjìngile ciseba cyà mùkòòkò mu bifùka. Mukenji wà kumpàla wàkatèelejiibwa kacya, wàkapèeshiibwa pamutu pàa cisèbà cyà mùkòòkò mufwè, ùvwà Nzambi mupimbè muminu ne mujìngilemù Adàmà ne Evà. Paanyimà pàa bwòbò bamanè kuteeta bwà kudyènzela ntèndeleeu wabo sungasunga wa mabèji à mfigi, kabìvwa bifwànyine kwikala ne dikwàcisha to. Mulàmbù wà mùkòòkò wàkatèèkiibwa bwà difuta dyà cibawu kacya ànu ku mbangilu menemene, mulàmbù wà mùkòòkò.

¹¹⁰ Mpindyewu, netwikale mwà kujikija eci mpindyewu, ne kunùleeja bwà cinyi byàkakèngela bwà bìikale balami bàà mìkòòkò; ne bwà cinyi byàkakèngela bwà bìikale nànu, byàkaMukèngela bwà ikale mùkòòkò.

¹¹¹ Mpindyewu, bapròfetà bàà Dipungila Dikùlukulu bàakadìjìngila bwòbò biinè bisèbà byà mìkòòkò (aci's tudi bamanyè, uh-huh), byumvwija diitabuuja dyàbò mu Dìyì Dyèndè dyà dilwa dyà Mwànà wa mùkòòkò mupwàngàne. Ki bwà cinyi byàkakèngela bapròfetà.

¹¹² Mpindyewu, Dìyì dyà Nzambi kaditu dilwa kùdi mwena tèlòlòji to, kakwènakù... yèyè—yèyè ke utu uDisopakaja. Ncyà bushùwà. Kakùtukù cintu bu nànu cyà cyàmba... Wèwè udi wamba ne: “Èè, mwabilaayi ewu's mmwena tèlòlòji.” Aci's cidi ànu cimusakà kule menemene ne Dìyì kutàmba ní cinyi ní cinyi cyònsò cìndiku mumanyè. Nwamònu anyi? Dìyì dyà Mukalenge Nzambi, Nzambi udi kàyì ushintuluka awu, katukù ùshintululaku to. Mwaba kanà wònsò mu Bible, Dìyì dyà Nzambi ditu misangu yònsò ànu dilwa kùdi bapròfetà. Ki nkùdi beena tèlòlòji anyi balongeshi to, kùdi bapròfetà! Nènku bàdi misangu yònsò, dìbà dyònsò, bàvwa babèngiibwe ne bapidiibwe.

¹¹³ Bapròfetà bàvwa dìbà dyònsò bantu balami bàà bimuna kàbidi. Bapròfetà bàvwa bàdìjìngila mu bisèbà byà mìkòòkò, bwalu bàvwa balwàte cisèbà cyà mìkòòkò yìvwàbò badiisha ayi. Nènku mukenji wà kumpàla, kùdi—kùdi lukongo lupiishibwe, ùvwà pamutu pàa bisèbà byà mìkòòkò. Bapròfetà, ndi ngàmba

kàbìdì, bàvwa balwàte bisèbà byà mìkòòkò badijingilebì, bwalu bàvwa bàfila bujaadiki ku cyòci aci, ne bàvwa biitàbuùje ne kùvwa kùlwa Mwànà wa mùkòòkò mupwàngàne bwà mulàmbù awu. Ne Dìyì dyà Nzambì dyàkalwa kùdìbo pamutù pàà bisèbà byà mìkòòkò. Balami bàà bimunà aba...anyì baprófetà aba bàvwa pa ciibidilu balami bàà bimunà. Abraham ùvwa mulami wa bimunà. Izàkà ùvwa mulami wa bimunà. Yakòbò ùvwa mulami wa bimunà. Mòsà ùvwa mulami wa bimunà. Davidì ùvwa mulami wa bimunà. Baleeji-mpàla bwònsò bàà Nzambì bàvwa pa ciibidilu balami bàà bimunà.

¹¹⁴ Mpindyewu netùjandule ne mbwà cinyì byàkalwa kùdì balami bàà mìkòòkò. Bwòbò bàvwa bamanyè ne mùkòòkò kawèna mwà kwenza bwalu kakùyì mulami wà mìkòòkò bwà kuwùlombola nànsha. Yòyì...mùkòòkò kawèna menemene ne cìdiwu mwà kwenza to, kawèna mwà kudìlombola to. Ki bwà cinyì Nzambì wàkafwanyikija bàna Bèndè bàdi biitabuùja ne mìkòòkò. Bìkèngela yikalè milombòdìibwe. Kàdì tàngilààyaaku cìdì cinùlombola's! Kanwangaci mbùji to, neàye neenù too ne ku cishipeelu. Nzambì kàtukù mutùpèèshe mbùji to, Yèyè wàkatùpèèsha Mwan'Èndè (Nyumà Mwìmpè) bwà kutùlombola. Yèyè's ke Mulombodi wetù, kì mbalami kampànda bàà bimunà bakwàtakaja ku byanza byà bantu to, kàdì mulami wa bimunà mufla kùdì Nzambì udi udiisha mìkòòkò ne cyàkudyà cyà mìkòòkò.

¹¹⁵ Mpindyewu, wèwè mwangate nguluba, wambila nguluba ewu ne: "Nènkuvwijè mwànà wa mùkòòkò." Nènku wèwè kumwowa sha màyi. Ne wèwè kumulaaba inè ku bàna bàà nkàsà, ne—ne bikwàbo. Ne kumupèèsha byàkudyà bu mùkòòkò, kumupèèsha cyàkudyà cyà—cyà mùshindù kampànda. Ne kumupatula kumutèèka mu nzùbu anyì kumupàtula mu...mwaba ùdì cisùmbù cyà mìkòòkò, mu mpàta wa lutende anyì cikampànda. Nènku kwòkò kwikale ciina cyà bitoci ní mpenyi ní mpenyi, nguluba awu neàye ànu buludi ku ciina cyà bitoci aku ne mwèndè mwònsò. Nwamònu anyì? Bwà cinyì? Mbwalu ngiikàdìlù wèndè ùcìdì ànu wa nguluba.

¹¹⁶ Nènku ki bwà cinyì bidimba byà èkèleeziyà abi, leelù ewu, mbidibwinke mu maalu à pa buloba, nwamònu's, mbwalu ngiikàdìlù wabò kì mmushintùlùke to. Nebàdye mishindù yònsò yà bitàpitàpi byà butèndeledi, byà tèòlòji, kàdì Dìyì dyà Nzambì kabèèna mwà kuDitwàla nànsha. Nebàbwele bàtèèlejè Dìyì adi...

¹¹⁷ Nudi bamanye's, mwena lubombo mutàmbe bunène mu buloba emu, ncikòlòlò cyà kale aci. Mu Bible, kwakadi bibidì bipàtula mu bwàtù. Cikòlòlò cyà kale aci kupàtuka kàdì kacỳàkaalukila to, bwalu yèyè nciminyi, cidy'à bibole. Cyàkasòmbela pa mibidi yà bitàlù bifwè ne kùja difù dyàci ne bitàlù bifwè. Kàdì pàakapàtulàye nkuci pambèlù, nkuci kàvwa mwà kutwàla cimpèpèmpè cibi aci to, ki kwalukilaye

kùdi Taatù wa nzùbu ne Noà, ne kutuutaye ku ciibi too ne mwàkamunzulwila Noà.

¹¹⁸ Mpindyewu, cikòlolò cidi mwà kusòmba kaaba aka ne kudyà kabalù kafwè, ditùkù dijimà, ne kubùuka mwaba awu kuya mu budimi ne kudyà ntete pàmwè ne nkuci. Kàdi nkuci kèna mwà kubùuka kuya kwàka ne kudyà kabalù kafwè aku to, ne pashìishe kudyà ntete; mbifwànyìne kumushebeya. Nwamònu's, nkuci katuku ne nyòngà nànsha, ne kènà mwà kucitwala to.

¹¹⁹ Nènku pàdi nkuci yònsò wa Nzambi ewu, nkuci yònsò udyàdya Dìyì ewu anyì mùkòòkò, nyama mukezùke, paùdi ukayìpèèsha bintu byà pa buloba, mmimanyè ne Mfùmù wayì mmwambe ne: “Ewu udi munange maalu à pa buloba anyì bintu byà pa buloba, dinanga dyà Nzambi kadyèna nànsha munda mwèndè to.” Mupe cintu kampànda cibèngàngàne ne Dìyì dyà Nzambi adi, kèna mwà kucitwala to. Kàdi dyabùlù ùdi mwà kwangata Cyòcì aci ne byà pa buloba pààbì, ne kucibìikila cyònsò ne ncyà Nzambi. Kwèna mwà kusambakaja maanyi ne màyì to, kabyàkusambakanakù to.

¹²⁰ Bwòbò, balami bàà mìkòòkò bwònsò aba, bàvwa bamanyè ne mìkòòkò kayìvwa mwà kwenza bwalu kakùyì mulami wa mìkòòkò to. Ne bwòbò bàvwa balami bàà mìkòòkò, ne bamanyè ne yèyè ùvwa ne cyà kulombodiibwa.

¹²¹ Bidi byènza luse be bwà kumòna, leelù ewu, mùshindù ùdibo bateeta kudiisha mìkòòkò, citàpitàpi. Kàdi mùkòòkò kawàkucidya to. To, mukalenge! Nwamònu's, bàvwa bateeta kudiisha mìkòòkò, kale wàwa, citàpitàpi. Nènku pàkalwà Dìyì, yikaavwa miibidilàngàne ne citàpitàpi, kayìvwa mimanyè Dìyì to. Nènku ke cidìku leelù ewu aci, pàdi cintu cimwècimwè aci cishindikìibwe ne cijaadikìibwe ne Nzambi mmufwànyìne kwenza cintu kampànda. Dìbà adi bàvwa batàmbe kwibidilangana ne citàpitàpi, ne didya dyà bitàpitàpi, too ne mùvwabo . . . èè, kakwèna dibàakwisha to, kî mbaswè ànu kuDitèeleja to, kwajiki. Mbwa . . . Bible mmwàmbe ne: “Ànu mùdì mbwa wàlukila ku bilùshi byèndè, ne nguluba ku bitoci byèndè, ki mùdibo bènza.”

¹²² Ùtèeleja Dìyì adi, ne wàlukila buludi ku bitoci bimwèbimwè byà kale abi! Kàdi kwamba ne: “Aa, Aci's ndikolesha dyà maalu. Kanwitabuujì cintu bu nànu to.”

¹²³ Nzambi . . . mùkòòkò ùtu wènza byà mwomùmwè leelù ewu, bàdi ne cyà kweyemena cyàkudyà cyà Dìyì. Kabàakwangataku cìngà cyàkudyà nànsha cimwè to. Kwèna mwà kuwùpèèsha cyàkudyà cyà butèndeledi to, mùkòòkò mulelèlè. To! To! Udi ukabàmbila ne: “Mpindyewu tàngilàayi, netùdisangishe pàmwè. Mpindyewu, Yesù wàkasambila ne twètù bwònsò tudi ne cyà kwikala ‘umwèpelè.’” Nwafùmu ku ditèeleja cintu cimwècimwè aci ku Tucson matùkù àdi panshi aa, ànu matùkù makesè aa, kàdi's ndishima! Yesù kàtuku musambile . . . Mmunyi

mùvwaYe. . . Mmunyi mùdi mwà kufikisha Dìyi ku diDipùisha, ku diDìkùdimukila? Dìbà adi's Nzambi kí mmutàmbe muntu mukwàbò nànsha umwe to.

124 Yesù wàkamba ne: “Mmunyi mùdi bantu bàbìdi mwà kwenda pàmwè kabàyi buumvwàngàne?” Mmunyi muwàngata ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ba-Presbytériens, ne beena Kàtòlikè, ne kubùungwija bwònsò pàmwè ne kwikala umwe? Nudi bafwànyine kwikala umwe mwinshì mwà bukòòkeshi bwà muntu umwe, kàdi Yesù wàkamba ne: “Bwà bìikale umwe ànu—ànu mùndi *Mèmè* ne *Wèwè* biikàle umwe.” Mpindyewu, Yèyè mmuswè bwà twètù bwònsò kwikala umwe mu Yèyè udi Dìyi awu's! Amen! Kì cyòci aci: “Umwe ne Taatù.” Ne Taatù udi Mwànà, udi umwèumwè awu. Ne n'Dìyi dimwèdimwè adi, Dìyi dimwènèshìibwe, diDìleeja mu ditùkù edi mwàkenzàDi mu ditùkù kanà dyònsò, bwà ne nudi ne cyà kwikala umwe.

125 Mònaayi, kwambaYe ne: “Bu mwàkaNtumà Taatù, ke mùNdi nnutùma.” Taatù wakaMutùma awu, wàkaya munda Mwèndè bwà kushindika Dìyi. Nènku Yesù umwèumwè awu udi utùma bantu Bèndè, ùyaaya munda mwà bantu bàdiYe utùma abu; ne wàmba ne: “Byenzedi bìNdi ngènta ebi, nenùbyènzè pèènu.” Bushùwà, Yèyè wàkasambila bwà twètù kwikala umwe; umwe Nèndè, kàyì umwe ne bulongolodi to. Kì ngumwe ne ndongolwelu kampànda to, kàdi umwe ne Nzambi. Bwalu Nzambi mu Dìyi Dyèndè udi Umwe, ne Yesù ne Nzambi bàvwa Umwe, ne wèwè ne Mèmè ne Dìyi tudi ne cyà kwikala umwe. Ncyà bushùwà. Tudi ne cyà kwikala umwe mu dyumvwangana ne Dìyi. Kì ncidì muntu kampànda mukwàbò wàmba to, eci kí ndyumvwija dyà pankààya nànsha. Dyàngate, cidìDi dyàmba aci, ne Diitabùuje; ne Nzambi neàDishindike, ne kujaadika ne Ndyà bushùwà. Nudi nwela meeji ne Didi ànu bwà bayiidi nkaayabù, angàta Dìyi Dyèndè bwà bwalu abu, nda ùciteetèku musangu ùmwèpelè kàdi ùmòne's. Nenùjandulè ne necikwate mudimu ànu mùshindù ùmwèumwè wàkalayàYe awu. Èyowà's, mukalenge!

126 Kayàkudyaku citàpitàpi to, bikèngela bàpetè cyàkudyà cyà mikòòkò. Yone Munsantu 10 udi wàmba patòòke ne: “Mikòòkò Yànyi mmimanyè Dìyi Dyànyi.” Nènku piikalàbi ne Yèyè udi Dìyi, dìbà adi n'Dìyi dyà mukana dyà mùshindù kaayi didìYe naadi? “Mikòòkò Yànyi mmimanyè Dìyi Dyànyi dyà mukana, yòyi kayàkulondaku benyi to.” Nwamònu anyi? Yesù wàkamba ne: “Kayàkulonda dìyi dyà mukana dyenyi to.” Pa nànu, mikòòkò Yèndè kayèna yilonda dìyi dyà mukana dyà mwenyi to. Kayàakumulondaku to.

127 Bapròfeta, balami bàà mikòòkò, ne mikòòkò, byònsò bìdi bìfila bujaadiki bwà dilwa.

128 Mpindyewu mònaayi Nzambi udi kàyì ùshintuluka mu ndongamu Yèndè yà Dìyi Dyèndè leelù ewu. Mpindyewu elàayibi

meeji mu tusunsa tukesè ne: Dìyì didì kadiyì dishintuluka.

¹²⁹ Mpindyewu tàngilàayi! Bu—bu Mòsà mufwànyine kwikala mulwè ne mukenji wà Noà, kawùvwa mufwànyine kwikala ne dikwàcisha to. Bu Yone Mubatiiji mwà kwikala mulwè ne mukenji wà Mòsà kawùvwa mwà kwikala ne dikwàcisha to. Bu Yesù mwà kwikala mulwè ne mukenji wà Mòsà anyì wà Noà, kawùvwa mwà kwikala ne dikwàcisha to. Ne Wesley mulwè ne mukenji wà Luther, kawùvwa mwà kwikala mwenze bwalu to. Bu Mpenta mulwè ne mukenji wà Wesley, kawùvwa mwà kwikala ne dikwàcisha nànsha; s'twàfumu ku dyumvwa bujaadiki abu. Mpindyewu, Nzambi ùdi ànu mutùngùnùke ne kuya kumpàla. Tàngilàayi ànu Dìyì, nudi numòna mwaba utùdì's.

¹³⁰ Dìbà adi mbwà cinyì bùvwà dimanyisha dyà kumpàla dyà balami bàà mìkòòkò kadiyì difwànyine... Pìikalàbì ne bapròfetà bwònsò aba, bantu banène bwònsò aba bàvwa balami bàà mìkòòkò, dìbà adi mbwà cinyì bùvwà Nzambi (udi kàyì ùshintuluka Awu) mufwànyine kushintulula ngenzèlù Wendè mwab'ewu mene, ne kuDitwàdila beena tèlòlòji? Bàvwa mbalami bàà mìkòòkò. Difika dyà Mwànà wà mùkòòkò mupwàngàne, mulàmbù wà mpèkaatù, ùvwa ne cyà kulwa kùdì mulami wa mìkòòkò.

¹³¹ Mulami wa mìkòòkò mmumanyè mìkòòkò yèndè kutàmba ní nganyì ní nganyì mukwàbò kanà yònsò ewu. Kakwèna muntu udi mumanyè mùkòòkò kutàmba mulami wa mìkòòkò to, yèyè mmulongèshìbwe bwàyì. Mmumanyè kàbìdì ne ncyàkudyà kaa'yì cidìyì mifwànyine kudyà. Yòyì...yèyè mmumanyè cidì mìkòòkò mifwànyine kudyà, ne mmumanyine mìkòòkò yèndè ku cidiyadyayi. Kùdì...nudi mwà kumòna mùkòòkò ùya mutàngile ku cidìilu ne kubanga kudyà citàpitàpì, udi mufwànyine kwamba ne: "Yìpàtaayi cidy'á bibole aci." Nwamònu anyì? Pa nàнку Nzambi ùvwa mumanyè mwaba wa kubàtùma.

¹³² Mpindyewu twànjàayibi kutèèla umwe wa ku bapròfetà balami bàà mìkòòkò banène bàà Nzambi, bwà kushìndika ne Nzambi ùvwa munda mwà bapròfetà bàvwa bavwàle bisèbà byà mìkòòkò aba. Tàngilàayi mpindyewu. Netwànji kutèèla, dyàmbedi, Mòsà. Tùmutàngìlaayibi. Mudimu wèndè wa bwambi newùtùleejè Yèhowàh mu mupròfetà Wendè mulami wa mìkòòkò. Mpindyewu, netwàngatè ànu pàmwàpa umwèpelè, bu twètù ne dìbà, bwà tusunsa dikumi tùdì tulonda etu. Netùbangatè bàbìdì bajimà, kàdì pàmwàpa umwèpelè ewu neàkumbanè.

¹³³ Mòsà; Yèhowàh ùDìleeja patòòke kaaba aka, mu mupròfetà mulami wa mìkòòkò ewu. Wàkapèèbwa mapà àsàtù bwà kushìndika mudimu wèndè wà bwambi ne kubìikila bakùlù bàà Izàlèèlà, ne kùdì Pàlò. Mònaayi mupròfetà mulami wa mìkòòkò ewu, mpindyewu. Útu ùpèèsha, misangu yònsò, bapròfetà

Bèndè, cimanyinu citàmbe-mfùkilu, bwà kushindika ne cìvwa n’Nzambì munda mwàbò; bwalu kakwèna mwà kwikala bwikadi bwà Nzambì kakùyì bintu bitàmbe-mfùkilu munkacì mwà kwenzeka nànsha. Kacya Yèhowàh kàtuku mwanji kumwèneca kakùyì citàmbe-mfùkilu cìMulonda nànsha. Bikèngela cùkaleku. Pa nànkù Yèyè ùvwa misangu yònsò ànu uDishindika ne Ùvwa ne bapròfetà aba, ku dishindika dyà cìvwabo bamba mu cipròfetà, bwà ni cìvwa cìpetangana ne Dìyì Dyèndè.

134 Mpindyewu, cimanyinu cyà kumpàla—cyà kumpàla cyàkapeèshaYe kùdì. . .mupròfetà mulami wa mikòòkò ewu (tàngilàayi), kukùdimuna dikombo dyèndè adi mu nyòka.

135 Ciibìdì, cyanza cyèndè kwandamukacì nsudì.

136 Ciisàtù, kwangata màyi mu Musùlù wà Nil mu Èjiipitù, ne kuàndamuna mashi.

137 Mpindyewu, Yèyè wàkamupèèsha bimanyinu bisàtù bwà kushindikila Èjiipitù, ne Izalèèlà kàbidì, ne yèyè ùvwa Dìyì dyakula dyà Nzambi.

138 Mpindyewu, vùlukaayi ne, Mòsà wàkafùka bintu! Ncyà bushùwà. Kwambula lusenga ne kulùkùpa mu kapeepà, ne kwamba ne: “Nkùpà yilwe,” ne nkùpà kulwayì. Yèyè ne: “Njiiji yilwe,” ne njiiji kulwayì. “Ndimbà yilwe,” ke ndimbà eyi pwàà. Wàkafùka’s! Mpindyewu, muntu kènà mwà kufùka to, kàdi kacìvwa muntu to twamb’eku twamb’eku. Ùvwa n’Yèhowàh mu mupròfetà Wendè mulami wa mikòòkò! Amen!

139 Tàngilàayi! Cimanyinu ciisàtù cyàkamupèèshaYe kacìvwa citàngile mudimu wèndè to, anyì kacìvwa citàngile buntu bwèndè nànsha; cimanyinu cyèndè ciisàtù aci. Mònaayi ne, bimanyinu bibidì byà ntwadijilu abi bìvwa bìpetangana nèndè, yèyè mwìnè ne mudimu wèndè. Ne ànu byòbì bimanyinu bibidì abi mbidì Bible wàmba ne “bìvwa ne dìyì.” Cimanyinu cikwàbò aci kaciyakadi ne dìyì to. Kàdi bimanyinu bibidì byàkafidiibwa ku buntu bwèndè yèyè mene abi, ne kùdì cisàmbà cyèndè, byàkadi ne mèyi. Kàdi cimanyinu ciisàtù, mpindyewu mònaayi ne, cyàkafidiibwa. . .cimanyinu, cimanyinu ciisàtù, cìvwa ncimanyinu cyà lufù: màyi àndamuka mashi. Bu èbè—bu èbè—bu èbè mashi mafwànyine kwandamuka màyi, díbà adì’s neùfwe. Nènku mwaba ùdì mashi, mashi meela panshi, pàdi cimanyinu cyà lufù; ki mwàkadibi bwà Pàlò. Ciisàtù cìvwa bwà kwandamuna màyi à Nil awu mashi, cìvwa mbwà kuleeja—bwà kuleeja Mukenji wèndè kùdì Pàlò ne Nzambì wetù n’Nzambì udi kumutù kwà Nil, kumutù kwà kaanzambì kàà Nil. Yèyè ùdì Nzambì kumutù kwà byònsò, ne Yèyè neàtwalè lufù mu ditungà adi. Nènku ki cìvwa bimanyinu cyà mashi ncyòci aci. Kaa, ekèlekèle! Cimanyinu buludi cyà lufù: mashi!

140 Kàdi bikwàbò bibidì abi bìvwa ne mèyi à cipròfetà. (Ndi—ndi—ndi ntèkemenà ne nudì munkacì mwà kubala mpindyewu,

munkaci mwà milongo, cîndi ngàmba aci.) Kàdi bimanyinu bikwàbò bibidi byàkadi ne mèyi à cipròfeta kùdi Izàlèlèlà bwà matùkù èndè acilwalwà. (Mpindyewu bwènù nwènù bàvwa kuulu kwà mukùnà ànu matùkù mashàale aa, pàakakùpiibwa dibwe muulu.)

¹⁴¹ Mpindyewu, ùvwa...yèyè ùvwa ne cyà kushintulula bufùki, bwà kubùfikisha kudibàmbulwisha. Tàngilàayi dikunji, tàngilàayi nyòka, tàngilàayi Mbù Mukùnze, ne cyònsò cyàkenzàYe aci, mpindyewu. Tàngilàayi dikombo dyà mulami wa mìkòòkò adi munkaci mwà kubàsebela njila bwà kuyabò. Muci ùvwa mu cyanza cyà mulami wa mìkòòkò awu, dyàkacinguluka dínà tèlòji yònsò ne bintu byònsò byàkamba baakwidi abi, e dikombo dyà mulami wa mìkòòkò adi dyàkabàlombola kubàpicishila mu cintu cyònsò cyà bwalu bukolè aci (kùdi muntu). Pàakateeta Pàlò kwela meeji ne “bibila byàkajuuka mu mìkùnà ne kwimanshabì màyi, pashiishe kuàdamuna mashi,” dîbà adi Nzambi kulokeshila kapyà mu mau. Nènku kulokeshàYè mvùla wa mabwe mu mau, ne Yèyè—ne Yèyè kulokeshà nkùsù pa buloba, ne bikwàbò byònsò.

¹⁴² CyàkenzàYe ncinyi? Ku dikombo dyà mulami wa mìkòòkò aku, kí nku—ku mukàndà nànsha, kí nku mmwènu mu beena tèlòji nànsha, kàdi nku dikombo dyà mulami wa mìkòòkò's! Tudi tukafikakù mu kasunsa kakesè emu; dikombo dyà mulami wa mìkòòkò, ki cyàkenzàYe. Kí nku—ku mukàndà wà masambila à cyena dîngumba nànsha, kàdi ku dikombo dyà mulami wa mìkòòkò. Dikombo dyà mulami wa mìkòòkò munkaci mwà kulombola mìkòòkò yèndè, dibàtòokeshela njila pàdìbo bènda bàya batàngile ku Dìyi dilaya mu buloba abu apu. Ncintu bulenga kaayipu cidiku leelù ewu cyà Dikombo dyà Mulami wa mìkòòkò, leelù ewu, munkaci mwà kulombola mìkòòkò Yèndè ku Buloba Bulaya; ùcinguluka tèlòji yònsò ne bikwàbò byònsò byà pa buloba ebu, ne bintu byà pa buloba, ne màngumba, bintu byònsò; munkaci mwà kukangula njila, ne ùjaadika Dìyi Dyèndè ne didi Bulelèlà; Dikombo dyà Mulami wa mìkòòkò ditungùnùke ne kuya kumpàla.

¹⁴³ Kàdi mònaayi ne, dikombo dìmwèdìmwè dyà mulami wa mìkòòkò divwà dîlombola mìkòòkò adi...Nudi nwitabuuja nànu anyi? Ncyà bushùwà ne yèyè wàkalombola mìkòòkò, wàkabàpikula kubàpàtula mu Èjiipitù ne dikombo adi mu cyanza. Tudi bafwànyine kwamba byàbùngi pa bwalu abu. Kàdi bwà kulenga citòokeshi, wàkalombola mìkòòkò ne kutùma dinyooka kùdi bààkaCibenga abu! Dikombo dìmwèdìmwè dyàkadi dibènesha kùdi umwe, divwa mulawu kùdi bakwàbò. Màyi àmwèàmwè (à diyiisha dyà Noà) àkamusùngilà awu, àkapiisha bàà pa buloba. Dikombo dìmwèdìmwè dyàkalombola Izàlèlèlà ku buloba bulaya, dyàkapiisha aba bààkabènga kulonda mupròfeta mulami wa mìkòòkò. Ncyà bushùwà, kulwadi dikombo dyà cilumbulwidi.

Bufùki; mōnaayi mùdì Nzambi wàkula mu bufùki Bwèndè. Bu twètù ànu ne dībà. Mvwa mufunde tuntu mwab'ewu ne: Nzambi wàkwila mu bufùki Bwèndè. Katwèna ne dībà dyà kuciijaadika nànsha.

¹⁴⁴ Kàdi kujaadika pashiishe, ku nyòka wa cyamù cyà mìtākù pa dikombo dyà kulombola naadi mìkòòkò dyà mulami wa mìkòòkò (dyàkajìngidilàye nyòka awu adi, mu cipèèla), eci cidi cyàkula bwà difuta dilelèlè dyà cibawu òvwà dilwa bwà disaama ne mpèkaatù.

¹⁴⁵ Dikombo dyòdì mene adi dyàkandamuka nyòka kumpàla kwà Pàlò, ne Pàlò umweumwe awu kuteeta bwà kwidikijila ku beena màjĩmbu. Ne ki mùdì baPàlò bàà cyena leelù bènza leelù ewu, ne beena kwitabuuja bàà budìngibudìngì, batentudi bàà musunya bàà Mukenji abu, bàteeta kwidikija cintu cimwècimwè aci kabàyi bamanyè kùdici cìfùmìne nànsha; ne kuCikùpa mu cintu kampànda cyà cyena dìngumba, pààCì kaciyi ciswikiibwekù to ànu mùdì lupeepà kalùyì mwà kuswikiibwa ku cintu amu. Cyà bushùwà! Kàdi kuteeta kwidikija, kwenza diidikija.

¹⁴⁶ Kàdi, mōnaayi ne, dikombo òmwèdìmwè dyà mulami wa mìkòòkò edi dyàkasúkumina nyòka mikwàbò ayi. Nyòka ayi yàkadi penyì? Yìvwa mmakombo panshi apu, kàdi kùvwa ànu dikombo òmwèpelè dyàkambwibwà panshi. “Maulu ne buloba byònsò bibidì nebìjìmine,” mwàkamba Yesù, “kàdi Dìyi Dyànyì kadyàkujìminakù to.” Cyàkula bwà difuta dyà cibawu dilelèlè dìvwa dilwa bwà mpèkaatù.

¹⁴⁷ Kàbidì, cyàkalàmbulà Izalèèlè mu cikondo cilwalwà... nènku's ki mwaba ungàakaakula bwà Izalèèlè awu, mpindyewu mu matùkù àcilwalwà... Apu's mpàakapèèbwàbo bupikudi ku bupika bwà lufù kùdì mupròfetà mulami wa mìkòòkò. Bàakapàtudiibwa mu bupika kùdì mupròfetà mulami wa mìkòòkò ne dikombo. Nwamònu anyì? Cìvwa cyàkula bwà Mupikudi wa Izalèèlè wa mu matùkù àcilwalwà, ku lufù ne ku ìfernò, kùdì Mupròfetà Mulami wa mìkòòkò utwikala mwà kwakula bwèndè awu.

¹⁴⁸ Mpindyewu, kùdì bwònsò bàdi... bwònsò mutùdì bamanyè Izalèèlè, bàakabèngà kwakidila Dìyi dyà mupròfetà mulami wa mìkòòkò, bwònsò bàà mu Izalèèlè bàakabèngà kuDyàkidila abu. Mpindyewu, mōnaayi ne, bàvwa munkaci mwà didyàbakeena. “Kaa,” pàvwàye wènza bishimà apu ne: “ùvwa muntu munène,” kàdi pàakafikabi ku Mukenji wèndè ne: “aci cìvwa cishiilàngàne.” Bimanyinu binène byònsò bitu bilonda mukenji mupyamùpyà ùvwà ùlwa. Aci kaayi tudì bamanyè. Mu cipèèlè bàakadyàbakeena, mu cipèèlè, kàdi kufwabo binunu ne binunu. Bwà kwamba menemene, kwàkadi ànu bàbidì bààbò bàvwa bapicìlamù bàakasungidiibwa pa miliyò yìbidì ne citùpà, bàbidì pa miliyò yìbidì ne citùpà.

149 Wêwè udi wamba ne: “Aci. . . Cyàkabàfikilà ncinyi?” Mbafwè Cyendèlèlè.

150 “Bwônsò bwàbò anyi, Mwanèètù Branham?” Yesù ngudi mwâmbe nànkù.

151 Kwambabò ne: “Baataatù bèètù bàakadyà Manà mu cipèèlà, ne bààkanwà ku Lubwebwe.”

152 Ne Yêyè. . . Yesù wàkamba ne: “Ne bwôbò bàdi, muntu ne muntu, bafwè,” batàpùlùke Cyendèlèlè, nwamònu’s, muntu ne muntu.

153 Mònaayi ne bàakadyàbakeena bwà njila mulongolola wa Nzambi, ke cyàkabàfikisha ku difwà. (Mpindyewu, ne ntèmà yònsò, kanùpangidiku mèyi à ndekeelu makesè àà to.) Bàakadyàbakeena’s! Ke cyàkabàfwisha mu cipèèlà, bàakadyàbakeena bwà njila mulongolola wa Nzambi: ku Mukenji wà muntu umwèpelè, mupròfetà, bulombodi bwà muntu umwèpelè. Ngambilaayiku díbà dikaadiku Nzambi mwangàte musumbà wà bantu bwà kulombola. Kanwàkucipeta mu Bible nànsha. Muntu ùmwèpelè, bwôbò. . .Diyi dyàkalwa kùdi Mòsà!

154 Koolà; tudi bwônsò bamanyè ne yêyè—yêyè wàkadisanga ne bakwàbò ne kudyàbakeenabo mùwà Nzambi kàyi mwakàne, bwà kwenza cintu bu nànkù, bwà kwenza ne muntu umwèpelè ikale ne Mukenji. Yêyè ne: “Twètù bônsò tudi bàà cijila. Bwà cinyi katwèna mwà kwenza òngumba? Ne bwà cinyi katwèna mwà kwikala ne. . .kutwàdija *cikampànda*, ne kwenza *cikankènga*?”

155 Nzambi kwambila Mòsà ne: “Tàpulukà wêwè nendè, byàbù byàNtondi.” Nènku vùlukàayi ne, Yudà ùdi wàkula bwà cintu cimwècimwè aci, mu matùkù à ndekeelu. Ncyà bushùwà ne: “Bààkafwila mu ditomboka dyà Koolà.” Tudi kàbìdi bamanyè cyàkenzekelà Koolà ne—ne bakwàbò bààkeelà Diyì dyà Nzambi mpatà ne lungenyi lwà Nzambi bwà bulombodi bwà muntu umwèpelè: yònsò wa kùdìbo wàkafwà.

156 Mpindyewu, netùmòne Nzambi mu mupròfetà mulami wà mìkòòkò, ùleeja ndongamu Yèndè yicilwalwà mu cimanyinu cidì cilonda cyà diyì. Mpindyewu, tàngilàayi. Tudi tucimòna *mwaba awu*, mpindyewu tucitàngilaayi mu cimanyinu cidì cilondà.

157 Mpindyewu, mònaayi, wàkatùmiibwa kùdi bàna bààbò bàvwà mu bupika, bakwàta ku bupika, mwikàle ne Mukenji wa disungidiibwa, ne cimanyinu cifla kùdi Nzambi bwà kujaadika mèyi Èndè. Izàlèlèlà wàkalonda Mukenji wèndè, bààkaWitabuuja, muntu ne muntu wa kùdìbo, kàdi mu cikondo cyà ibaamulòòlò. . .Bààkalonda bishimà byèndè, kàdi mu cikondo cyà ibaamulòòlò pàdìbo. . .kufilayè Mukenji wèndè: “Bivwa bishiilàngàne.” Aba bwônsò bààkabènga kwitabuuja Mukenji awu, bààkafwà. Ncyà bushùwà. Mukenji ùvwa cinyi? Mukenji ùvwa wà cilumbulwidi civwà cilwa. Ku

dilòòlò, ku ìbaamulòòlò, Nzambi wàkapàtuka mu citùùdilu cyà Izàlèlèlà bwà kujandula ne bantu ní bàvwa biitàbùùje Mukenji wà mupròfetà Wendè mulami wa mìkòòkò; kàdi bwònsò bàakabèngà kuWitabuuja abu, bàakafwa.

¹⁵⁸ Mpindyewu mònaayi, netùcìfikishè kùdi Mulami Munène wa mìkòòkò awu ànu mu katanci kakesè cyanààna emu. Nwamònu anyi? Mònaayi mudimu wà bwambi wà Mupròfetà Mulami Munène wa mìkòòkò awu. Bwà bishimà Byèndè, èkéleziyà yònsò wàkakàngula biibi ne ùvwa muswè kuMwakidila. Bàvwa baswè bwà babèedi bààbò bwondopiibwè. Bàvwa baswè kwenza bintu binène. Dimanyika dyèndè òvwa dinène. Kàdi pàakalwa cikondo cyà ìbaamulòòlò, ditùkù kampànda paanyimà pàà Yèyè mumane kwandamuna màyi mvinyò, ne mudìishe binunu byà bantu, ne dyàmpà, ne mwenze bishimà, kutwàdijaYe kusòmbela panshi ne kuyiikila naabò. Ki Yèyè kubàmbila ne: “Mèmè ne Taatù Wanyì tudi umwe. Bwà cinyi wèwè udi wamba ne: “Tùleeje Taatù?”

¹⁵⁹ “Kaa, mwanèètù! Ewu muntu ùdìpàlakaja mùmwè ne Nzambi?” Aci’s cìvwa cikolè citàmbe bwà ngeelèlù wabò wa meeji wa butèndeledi awu. Kàdi cìvwa m’Bulelèlà, ne ke cìvwaYè’s! Nwamònu anyi? Kàdi pààkenzàbò nàнку, bààbùngì kabààkaMulonda to.

¹⁶⁰ Pashiishe Yèyè kukùdimuka e kwamba ne: “Paùdì kùyì udyà Mubidi wà Mwàna wa muntu, ne unwà Mashi Èndè to, kwèna ne Mwoyi munda mwèbè nànsha.”

¹⁶¹ Mpindyewu, nudi nwela meeji ne muntu wa meeji matwè, wa mamanya à mu mitù mmufwànyine kwela meeji bishi? Ndi ngèèla meeji ne baakwidi bàvwa Nèndè mu ntèmpelu bàvwa menemene—bàvwa menemene bàdyumvwa bundù bwà—bwà mùvwabo baMulekela ùbwelamu. “Pa kwela meeji ne muntu mmufwànyine kujuuka ne kwamba cintu bu nàнку ne: ‘Ànu nwènù badyè Mubidi Wànyì, ne banwè Mashi Àànyì.’” Yèyè ne: “Ewu’s mmukishi munu wa mashi à bantu, nwamònu’s ne: ‘Kudya Mubidi Wànyì ne kunwa . . .’ Mòna’s, yèyè’s mmùdì wa bantu. Nwènù bantu bìmpe bàà meeji nenwikale . . . nenùye kule ne muntu wa ciseki bu awu nàнку.”

¹⁶² Yèyè kààkaCyùmvwija to, WàkaCyàmbe ànu cyanààna! Wàkacyènza bwà kubàlèndwisha, bwà kutapulula mìkòòkò Yèndè ne mbuji. Wàkacyènza bwà kubàtòlola. Nènku dìbà adi muntu nànsha umwe kàakaswà kuMwela mu dibòko to. Kubangila ànu dìbà adi dyelangana dyà mu mabòko kuya mwamwamwa. Nwamònu anyi?

¹⁶³ Mònaayi ne, ku ìbaamulòòlò, Nzambi wàkaya mu bitùùdilu ne kumòna ne bàakadi biitàbùùje mbanganyi. Nènku Wàkenza cintu cimwècimwè aci mu matùkù à Mulami Munène wa mìkòòkò. Mònaayi mudimu wà bwambi wà Mupròfetà Mulami wà mìkòòkò Munène, kàdi mònaayi eci, bwà beena kwitabuuja

bàa Mukenji Wèndè, kàdi kí...Mukenji wà dilòòlò ewu, kabàvwa baswè kuWitabuuja to. Kabàvwa baswè kwitabuuja ne Yèyè ùvwa Nzambi to. Bávwa baswè kuMuvwija muntu wa maalu malenga. Bávwa baswè kuMuvwija mupròfetà. Úvwa muntu wa maalu malenga, ne Úvwa Mupròfetà, kàdi Úvwa mutàmbe aci. Aci's ke dilongesha dyà bantu bwònsò leelù ewu, ne "Yèyè ùdi ànu muntu mwímpè, ùvwa mupròfeta." Yèyè kàvwa cingà cintu cishààdile kùdì Emanùwèlè nànsha! Yèyè ùvwa Nzambi mumwènèshìibwe mu Yesù Kilistò Mwan'Èndè, ùmuvwija Yèyè ne Taatù umwe. Ki cyònsò cìvwaYe mwà kwikala aci.

164 Zekààyi 14:7, ndi mufwànyine kwamba nùнку ewu, ùdi wàkula bwà Makénkè ne Mukenji wà dilòòlò kàbìdì ku cikondo cyà nshìikidilu. Nukààvwakù bamòne aci anyi? Búngi bwònsò bwàkalonda Mòsà abu, bàakamòna Dikunji dyà Kapyà dyàkamumanyisha pa Mukùnà wa Sinaayi adi. Yèyè wàkadifidila bujaadiki, ne kwakula bwà Dikunji dyà Kapyà edi mwàkadìdì mu kiitwitu ne mwàkadìdì dimwambìle Mukenji ewu, bààbúngi bàà kùdìbo kabàvwa mwà kuCìitabuuja to. Kàdi búngi bwònsò bwakamulonda e kupàtuka mu Èjiipitù (bapàtuke mu buloba ne basabùke mbù wà ditàpuluka, ne bakabwele mu cipèèlà), bàakamòne Dikunji dyà Kapyà dimwèdimwè (dyàkaakulaye adi) diikàle dishìndika mupròfetà mulami wa mìkòòkò awu bu mulami menemene wa mìkòòkò. BààkaDimòna, kàdi bààbúngi bààbò kabàvwa ànu bàDìitabuuja paanyimà pàà bamane kuDimòne nànsha.

165 Mònaayi mùshindù kaayi, kàbìdì, ùvwa Nzambi utu kacya kàyi ùshintuluka, Mupròfetà Mulami Munène wa mìkòòkò awu, mwàkangatàYe aba bàakashààla Nendè abu ne ne mudimu Wèndè wa bwambi kuya naabu ku Mukùnà wà Olèvà; Mupròfetà Mulami Munène wa mìkòòkò awu, Ewu utùdì twamba awu, Yesù. [Katùpà kàà mukàbà wa mèyi munda mutupù—Muf.]...?...ne kuumvwa Taatù (Dikunji dyà Kapyà dimwèdimwè adi) diMushìndika, dyàkashìndika Mòsà adi.

166 Nzambi umweumwe wàkamba Mòsà awu, kulwa pa Mòsà ne kujaadika ku Dikunji dyà Kapyà ne Yèyè ùvwa Yèhowàh uvwa ulombola Mòsà awu. Nzambi ùvwa mu mupròfetà Wèndè mulami wa mìkòòkò awu.

167 Ki Yèyè ewu wangata mungà Mupròfetà Mulami wa mìkòòkò, Mupròfetà Munène, Mùkòòkò wà Bushùwà, Yesù, ne kusungula bantu bàsàtù, e kuya naabo ku lusongo lwà Mukùnà wà Olèvà, ne kwòkò aku kushìndika Yesù. Nènku kuDitàpululaYè ne bantu bakwàbò bwònsò, kwamba ne: "Ewu's ki Wanyi Mwànà munanga, nuMutèlèjèaayi!" Nènku pààkabàndishabo mèsù kuulu, kabàakamòna mungà muntu to pa kuumusha ànu Yesù. Ncya bushùwà. Úvwa n'Yèyè awu. Mpindyewu, aci ncikòse bwalu, bwàanyi mèmè. Nwamònu anyi?

168 [Katùpà kàà mukàbà wa mèyì munda mutupù—Muf.]...?... [Katùpà kàà mukàbà wa mèyì munda mutupù.]...?...mpàla. Mòsà ùvwa mu bwikadi bwà Shekinàh pa Mukùnà wa Sinaayi. Byàkashintulula mpàla wendè. Pààkatùùlukàye, byàkakèngela bwà—bwà kutèekaye cibwikilu pa mpàlà pèndè, mupròfetà mulami wa mìkòòkò Mòsà; mwena munda mùvwà Yèhowàh, mu cipiminu kampànda, ànu cipiminu kampànda nàka, mpàla wendè. Yèyè ùvwa ne Dìyì mukana mwèndè.

169 Kàdi mònaayi pàakadi Mulami wa mìkòòkò Munène mu bwikadi bwà Shekinàh. Cyàkenza cinyi? Cyàkashintulula bwònsò Bwèndè mu kaabujimà. Kàvwa ànu citùpà cyà Nzambì to, Yèyè ùvwa Nzambì mu kaabujima! Yèyè ùvwa Èmanùwèlè.

Bwà cinyi byàkakèngela kwikalabò balami bàà mìkòòkò?

170 Tàngilàayi's! Nwamònu's, mpindyewu ne, Nzambì wa Bukolè bwònsò wènda ùkòntonona...ùDikutulula mu cimfwànyi, èyowà's wè, mu Mòsà mupròfetà mulami wa mìkòòkò awu. Tàngilàayi numòne mùdì Nzambì muDìmanyishe. (Edi ndiýi dyànyì dyà ndekeelu.) Nwamumònu's, mwimàne mwedùbwe maanyi mu bwikadi bwà Dikunji dyà Kapyà's! Kakùyì muntu nànsha umwe pa mukùnà to pa kuumusha Mòsà ne Yèhowàh. Amen! *Amen* mbwena kwamba ne “bìikalè nànkù.”

171 Tàngilàayi! “Tèeka cyanza cyèbè mu cyàdì!” Kàdi, tàngilàayi cimanyinu ciibìdì eci mpindyewu ciikale ne dîyì. “Tèeka cyanza cyèbè mu cyàdì.” Kakwèna cidì mwà kutufikisha ku diitabuuja ne Mòsà ùvwa mwena lubòko to, nànkù ùvwa ne cyà kwikala mutèèke cyanza cyèndè cyà balùme mu cyàdì, bwalu bantu balùme bààbùngì bàtu beena dyàbalùme. Wàkatèeka cyanza cyèndè cyà dyàbalùme...Mpindyewu tàngilàayi! Ncimfwànyi kaayipu citùdì tumòna kaaba aka, cyà Yèhowàh mu Mòsà mupròfetà mulami wa mìkòòkò's! Mòsà mwikàlè uleeja Nzambì, bwalu Nzambì ùvwa munda mwà Mòsà. Mutàngilaayi mùdiye ùtèeka cyèndè... “Cyanza mu cyàdì cyèbè.” Cimanyinu kaayipu's wè!

172 Mpindyewu, s'ki yèyè awu mwimàne, kacya wàlamina cyanza cyèndè cyà balùme pa mwoyi wèndè (mwimàne mùshindù *ewu*) mùvwà maalù masokòme à bupikudi masokoka kacya ànu ku difuka dyà dyulu ne buloba. Ki bwà cinyi kukèngelabi balami bàà mìkòòkò. Yesù's ki cyanza cyà balùme cyà Nzambì, bwà aci bwònsò tudi bamànye. Ke Mòsà awu munkaci mwà diMukùtulula mu cimfwànyi menemene. Yèyè's ùvwa mulame maalù masokoka à Taatù, ne mutùleejewù. Mònaayi, mutàngilaayi mùdiye ùlòpola cyanza cyèndè cyà balùme aci mu cyàdì cimeta kùdì nsudi yà lufù. Bileeja civwa Nzambì mufwànyine kulwa kwenza ne ne Cyanza Cyèndè cyà Balùme. Mònaayi, nsudi kayitu ne bwanga nànsha. Mònaayi, kàbìdì ne, kacivwa ànu nsudi yètù yà patupù eyi to, yivwa mmu cipidì cyàyi cyà ndekeelu, mitòoke bu nèjè; cyanza cyèndè civwa cimeta kùdì

cintu cyà cyenza bwôwà. Mùshindù ùwva Mòsà ne cyà kwikala mudyumvwe pàakalòpolaye cyanza cyèndè cyà balùme pa mwoyi wèndè apu, ucyùmusha mu cyâdi cyèndè amu, ne cyanza cyèndè cimeta kùdi nsudi's! Nsudi yitu ncimfwànyi cyà mpèkaatù, kayiyi mwà kwondopiibwa, ne nangananga pàkaadiyi mu cipidi cyâyi cyà ndekeelu.

¹⁷³ Nènkù, bânà bèètù, ke mwaba ùwva buloba busanganyiibwa pàakalòpola Nzambi Cyanza Cyèndè cyà Balùme mu cyâdi Cyèndè amu! Buloba bùvwa buneka kùdi nsudi yà lufù, wa bwalu kakùyì bwanga bwàyi nànsha bùmwe. Nànku ki mùdibi dilòòlò edi, bwalu kî mbaswè kwakidila bwanga to. Bwanga bwàkenjiibwa ku Kàlvaryò, kâdi bantu mbaswè kwangata ùmwè mukàndà wà bwanga mukwàtakaja kùdi bantu pamutù pàà mukàndà wà bwanga wà Nzambi bwà mpèkaatù.

¹⁷⁴ Mònaayi kacýakalwaku ku kakesè ku kakesè nànsha, mùtù nsudi yìlwa amu to, kâdi ànu dyàkàmwè! Pààkapàtùlâye cyanza cyèndè, ciwva cimeta, cyùle ntèntè ne nsudi. Mònaayi cyákamba Nzambi ne: “Mpindyewu, kanwàkudibwinka mu mpèkaatù ku kakesè ku kakesè nànsha; kâdi ditùkù ànu dinwàdyàku, ditùkù adi nudi nufwà.” Nènkù aci's ncyòci ne: “Ditùkù dinwàcìdyà.”

¹⁷⁵ Mònaayi ne, ùwva mmulami wa mikòòkò mupròfetà wàkadipa nsudi yèyè mwinè. Kwangatayè, ku dìyi ditùmà dyà Nzambi, ne kwambikayè cyanza cyèndè sungasunga mu cyâdi cyèndè, ne kucipàtula cimeta kùdi nsudi. Mulami wa mikòòkò mupròfetà kucyènzayè yèyè mwinè. Nènkù Mulami wa mikòòkò Mupròfetà Munène, Yesù, wàkaDyènzelaçi ne: “Ndi ntèèka mwoyi Wànyi panshì, kakwèna ùdi mwà kuwùNyènga to.” Yèyè ke ùwva Mulami Munène wa mikòòkò, Mupròfetà Mulami Munène wa mikòòkò ne: “Kakwèna muntu udi mwà kuwùNyènga to, Ndi ngèza nawù Cìndi muswè.” Mònaayi ne kacýakalwa ku kakesè ku kakesè to, cyàkalwa dyàkàmwè. Mulami Munène wa mikòòkò, Yèyè mene, wàkangata dipiilà dyètù ne kuDyàmbika, kwangata mpèkaatù yètù ne kuDyambika. Kabyèna bikèmesha to pàakafùndà mwedi wa kasàlà ne:

Mbwebwe kupandikayi eku ne eku ne mauu
kushààla mîdimà,
Musùngidi wanyi kwinyika mutù Wèndè e
kufwàye.
Cilàmbà cikudika cipandike e kusokolola njila
Udi ufikisha ku masànkà à Dyulu ne ditùkù
dyà kadiyi ndekeelu.

¹⁷⁶ Mùnsokòntù awu ùwva mu cyâdi cyà Nzambi bidimu byònsò ebi, mubwikila kùdi cyanza Cyèndè cyà balùme, Yesù. Mulami Munène wa mikòòkò kwambulaYe pambidi Pèndè dipiilà dyètù bwà bwalu bwètù. Yeshàayi 53:6, mmwambe ne: “Wàkatàpiibwa mpùtà bwà dishipa dyètù dyà mikenji. Wàkazaajiibwa bwà

bubi bwètù. Dinyooka dyà ditalala dyètù òwà pambidi Pèndè. Ne ku mibùndàbùndà Yèndè twàkondopiibwa.” Mùnsokòntù wa dyondopa dyà Nzambi mmutèèka mu cyàdi cyà Yesù Kilistò, anyi Nzambi, Úwà úsanganyiiibwa ku cyanza cyà balùme cyà Nzambi, s’ki Mùkòòkò ùmwèpelè úwà mulamine mùnsokòntù mu cyàdi Cyèndè. Ke bwalu kaayi byàkakèngela bwà mindidimbi yàCì kwikalayi misangu yònsò ànu mùkòòkò! Wà kumpàla úwà mùkòòkò, wa ndekeelu úwà Mùkòòkò. Ke bwalu kaayi byàkakèngela bwà kulwaCì kùdi mulami wa mìkòòkò, bwà kumanya mùshindù wà kucyùka Mùkòòkò wèndè. NwàCyumvù anyi? Mònaayi ne: “Wàkatàpiibwa mpùtà bwà kushipa kwètù kwà mikenji, muzaajìibwe bwà bubì bwètù, dinyooka dyà ditalala dyètù didi pambidi Pèndè.”

¹⁷⁷ Mònaayi, cyàkalwa ne lukàsà lwònsò; ne kuumukaci ne lukàsà lwònsò, ànu pààkuumuka cyanza cyà balùme mu cyàdi musangu mwibìdi apu. Disaama dyà lufù pàadi kuya, pàakacyùmushàye musangu mwibìdi apu. Nèku pàwva Mulami Munène wa mìkòòkò, Mùkòòkò Mupròfeta, pàakambàYe. . . Pa nkùrusè ku Kàlvaryò, pàakafutàYe cibawu cyà mpèkaatù bwà twètù bwònsò, Yéyè kwamba ne: “Kwàjiki.” Bwà mpèkaatù butùùke, cibawu cifuciiibwe, mabànzà majikè! Kabyàkangata cidimu cijima to, anyi ndekeelu wa byònsò kubwelamù mu matùkù à mulongolodi kampànda anyi cikampànda nànsha, ànu piine apu bwalu kujikabù!

¹⁷⁸ Mpèkaatù wàkabwela dyàkàmwè, ku dishipa dyà Mukenji wà Nzambi, ku didyatakaja dyà Díyi òmwèpelè. Dilòlòlò edi, bàna bèètù, musùùkà wèbè wùdi kuulu kwa ifernò ku mùnyòlòlò. Ne mùnyòlòlò awu kí ndilongesha kampànda dyà sèminèrè dyà beena tèlòlòji to, mùnyòlòlò awu kí ndingumba kampànda anyi twitabàayi kampànda dìnúdi biikàdilekù ne mwoyi, mùnyòlòlò awu n’Díyi dyà Nzambi! Yesù wàkapèesha bukwabantu Díyi Dyèndè bwà biikadilèku ne mwoyi, kàdi ànu Evà ngwakacibula kaadinungu kakesè kààDì. Nèku. . . mùnyòlòlò kanà wònsò ewu bwàwù bukolè bùdi ànu mùdi bwà dinungu dyàwù dyà ditàmbe butekète adi. Paùdi uumusha Díyi òmwèpelè. . . Aci’s ke civwà ntwadijilu wa Mukàndà.

Yesù wàkalwa munkaci mwà Mukàndà, wamba ne: “Muntu kààkwikala ne mwoyi ku dyàmpà nkàayadi to, kàdi ku Díyi dyònsò didi dipatuka mukana mwà Nzambi.” Aci civwà munkaci mwà Mukàndà.

Ndekeelu wa Mukàndà, kwambaYè ne: “Ewu yònsò wàdidinga kuumusha Díyi òmwèpelè (kumvwija bibì Díyi òmwèpelè), kufula Díyi òmwèpelè Mwab’ewu, Nèngùmushè cyèndè citupà ku Mukàndà wà Mwoyi.” Udi munkaci mwà kupicila pamutù pàà ifernò, mulembelejila ku Díyi dyà Nzambi. Kulekediku muntu kampànda ùkufinyika cintu kampànda mu wèwè amu cidi kaciyi EMU MMÜDÌ MUKALENGE WÀMBA to!

¹⁷⁹ Kaa, ngāmònú. . . Èè, bàdi bàmba ne: “Ncyà bushùwà, byònsò bitùdi benze ebi. Byònsò bitùdi benze ebi!” Aci pàmwápa s’ke cyàkadyàmbidila baakwidi banène ne bakwàbò mu matùkù à Mulami Munène wa mikòòkò. Ki civwà Evà mwelè meeji ncyòci aci. Ki civwà Sàtaanà mumwambile ne: “Ncyà bushùwà ne Nzambì kàakucyènza to.” Kàdi Yèyè wàkacyènza, bwalu Wàkamba ne Neènzè. Nènku ki bwà cinyi Yèyè neàcyènze cyàkàbìdi leelù ewu.

¹⁸⁰ Kabyèna bikèmesha to, mwàkambàYe ne: “Ànu mwàkadibi mu matùkù à Noà, mùvwà misùùkà mwandamukùlù misùngidiibwe, ku màyi, ke mwikalàbi kàbìdi ku dilwa dyà Mwànà wa muntu.” Nwamònu’s, bakesè menemene: “Bwalu mushikù wa mbèlu mmubùmbàkane, ne njila uyààya ku Mwoyi mmubùlákàne, kàdi bakesè ke bààMupeta.” Ncyà bushùwà. “Bwalu mwalàbale nnjila uyààya ku kabùtù, bààbùngi nebàyiilèmu.”

¹⁸¹ Pààkatuutàbo Mulami Munène wa mikòòkò, Mupròfeta Mulami Munène wa mikòòkò, pààkatuuciibwàYe kale wàwa, Wàkamba ne: “Kwàjiki!” Nènku ànu pa dîbà adi mene, Mulami wa mikòòkò ewu mmwenze ànu utuuciibwa, bwalu bumba bujika. Bwà mpèkaatù bujika, kakùcivwa kàbìdi mpèkaatù nànsha. Yivwa mikezùdiibwe, cibawu cifuciibwe. Beena kwitabuujà bàvwà ne mènà mafùnda mu Mukàndà wà Mwoyi, badyànjila kulongolola kacya ku difùkà dyà dyulu ne buloba, bikaavwa bijike ànu pa dîbà divwà Yesù mwambe ne kukaavwa kujikè adi. Yèyè, Mulami Munène wa mikòòkò awu, úvwa mulwè bwà mikòòkò Yèndè. Kùvwa kujikè, cyanza cyà balùme cyà Nzambì cyàkuumukila mu cyàdì Cyèndè, mutucibwe. Pashìshe dyà Paasàkà Yèyè wàkacyàluja (amen), kucibàndisha kàbìdi ku cyàdì Cyèndè, kàdi kucyólola kutùpwekeshilaci wèwè ne mèmè, mu mmwènekèlu wa Diyì Dyèndè, bwà kutùpikula kutwàluja ku budimi bwà ku cibangidilu kuvwà mpèkaatù mutuumushe aku. Bwalu busokoka bwà mwoyi Wèndè munène bwàkabuuludiibwa kùdi Mupròfeta Mulami wa mikòòkò. Bwàkabuuludiibwa kùdi Mulami wa mikòòkò, Mupròfeta Mulami wa mikòòkò.

¹⁸² Kabyèna bikèmesha to nànsha mwàkatupikà mikùnà ne kwelayi mbilà mu ditùkù adi. Kabyèna bikèmesha to nànsha mwàkasokoka dîbà mpàla wàdi ne kukobola lubilà lwà disànkà. Kabyèna bikèmesha to nànsha mwàkamwàngalakà bufùki bwònsò; lupeepèlè kunyùkusha micì mu mùshindù wà ne yàkanyùkushiibwa ne kunyukushiibwa, ne kusànkayì, ne kutùpikayì. Yàkamòna Mupròfeta Mulami wa mikòòkò, pa mukùnà, ùpikula dínà dyònsò divwà mu Mukàndà wà Mwoyi. Nènku kumònayì ne bufuki bwayì mene bwàkapikudiibwa! Kwelayi lubilà lukolè, ne kutùpika. Ne buloba kudìtwabù mu dikanka dyà buloba. Ne mikùnà kutaayika, ne mbwebwe kudilekelelayi panshi. Ne dîbà kubwela. Ne—ne bintu byònsò

kwenzekabì. Bu mùdi disangisha kanà dyònsò edi, pàdi Mulami wa mìkòòkò ùkubuulwila ne “nkujikè!” Kì . . .

¹⁸³ Nkààdikù mumònèmòne bantu batùpika ne masànka, dicyònkomoka ne masànkà, kàdi bantu bònsò ànu katakata. Mikùnà yìkòbola, ne yìvwa . . . dìbà kubwela, ne bintu byònsò kwenzekabì, kàdi kakùyì bùbi bwenzekela muntu nànsha umwe to. Nènku nkààdikù mumòne mu masangisha mùvwà bukolè bwà Nzambi bubuulwila bantu ne bàvwa “basùlùdùibwe kùdi buloba ne maalu à pa buloba,” kàdi’s ki disànkà dyà Mukalenge kuujadi disangisha ntèntè. Bajuuka kuulu bèèla mbilà mikolè, ne bàdila, ne bèèla mbilà yà mèyi matwè à ngwèng, bwà butùmbi bwà Nzambi. Ncitungu mwanji kumòna cintu nànsha cimwè cyènzeka mu cimvundu nànsha, byònsò bìvwa misangu yònsò ànu mu bulongàme; bwalu bàvwa bajingùlùle ne, dìnà dyàbò dyàkafùndiibwa mu Mukàndà wà Mwoyi wà Mwànà wa mùkòòkò kumpàlà kwà difùkà dyà dyulu ne buloba. Mupròfetà Mulami munène wa mìkòòkò ùvwa mubàtwàdile Mukenji, ne bàvwa bapikùdiibwe, Mupròfetà Mulami wa mìkòòkò awu. Civwà bikwàbò bipaapù byà bukwantèdeleelu mwà kwamba bwà Bwalu abu nànsha cikàle cinyi, bàvwa bamanyè civwà cyènzèke. Ànu mwàkenza balami bàà mìkòòkò kale wàwa, bààkamanya civwà cyènzèke.

¹⁸⁴ Muntu nànsha umwe kèna ne bukenji bwà kubwela mu cyambilu cinsantu bwà kuyiisha Dìyi pàdiye kàyì mutuutàkèène ne Nzambi bu mwàkenza Mòsà, yèyè mwinè, mu mwaba ùdi mwena tèlòlji nànsha umwe kàyì mwà kumufulaCì to. Mòsà ùvwa kaaba aku’s! Nànsha mùvwà baamìsànjeela bàà Izàlèlèlà bàmbè ne: “kaa, cintu’s civwa ndukutukutu, nuvwa ànu nudifwànyikijila ne nuvwa bamòne eci; s’ndukutukutu,” kanùvwaku mwà kumuumusha Aci to, ùvwa mumanye! Ùvwapù! Ùvwapù pààkenzèkaci! Nènku muntu nànsha ku dì—dìpolomè dyà tèlòlji anyi dìpolomè kampànda dyà bu docteur kènà ne bukenji bwà kupita paanyimà pàà cyambilu nànsha, bwà kwamba Mukenji wa Yesù Kilistò, pàdiye kàyì mwanji kutwilangana ne Nzambi mpàla ne mpàla mu Dikunji dyà Kapyà nànsha. Kèna ne bukenji bwà kudìbìikila ne mùsànjeela to, bwalu beena tèlòlji bàà mu buloba bujimà kabeenà mwà kukufulaCì to. Cyàkakwenzekela wèwè! Ùvwa mwaba awu, udi mumanye bwà bwalu Bwàcì. Kwena ucyùka cìdì ní nganyì ní nganyì wàmba to, nànsha mùshindù ùdìbo mwà kwamba ne: “matùkù awu àkaadi mapite, kabyèna nànkù to,” wèwè . . . uvwacì cyènzèkèlè’s ngwèwè, ne mbilondèshile Dìyi.

¹⁸⁵ Èyowà, ki bwà cinyi Mòsà ùvwa mumanyè ne Dìyi òvwà dyàkula nendè adi, òvwà n’Dìyi dyakula bilondèshila Dìyi. Ùvwa mumanyè ne Nzambi ùvwa mwambilè Abraham ne: “Dimiinu dyèbè nedisombè munda mwà bidimu nkàmà yinaayi, kàdi mèmè nèm̀bàpikùlè.” Nènku ùvwa mumanyè ne bidimu nkàmà yinaayi ebi bikaavwa bikumbàne ne yèyè ùvwà

mubiikidiibwe bwà kucyènza.

¹⁸⁶ Balùme ne bakàji, Nzambi mmulayè mu matùkù à ndekeelu aa ne Yèyè neapòngololè Nyumà Wendè pa mubidi wònsò. Wàkalaya ne Ûvwa mwà kutùma Dibatiiza dyà Nyumà Mwímpè, ne Yèyè ùvwa mwà kubiikila Mukàji-musèla kàyì katòba anyì mufudì nànsha. Wàkalaya bwà kwenza nànkù, Yèyè neacyenzè. Kanùtèeleji balami bàà mikòòkò bàà difutu abu nànsha, nebànupàmbule. Nyumà Mwímpè ke Mulami wa mikòòkò bwà kunùdiisha nwènù mikòòkò cyakudyà cyà ku Dìyì edi. Ditu misangu yònsò ànu dilwilà kùdi Mulami wa mikòòkò. Yèyè ki wetù Mulami wa mikòòkò. Mutèlèjaayi Yèyè, nudi mikòòkò yà cisumbù Cyèndè; byòbì nànkù, tèelejàayi Dìyì Dyèndè. Kí ncidì muntu kampànda wàmba to, tèelejàayi nwènù cidìYe wàmba. Dìyì dyenyi, kwèna mumanyè kantu kàadi nànsha kàmwè to.

¹⁸⁷ Kaa, ekèlekèle, tèelejàayi mupròfetà mulami wa mikòòkò wa dikàndà cyakàbìdì, ùmvwija ne ubàleeja, Yone (pàakiimanàye mu musùlù wa Yadènè), tàngilàayi cyakambàye aci (ùvwa mwimàne mwaba awu, ùyiisha), kwambayè ne: “Dìbà dilwalwa . . .”

¹⁸⁸ Mònaayi, Yone ùvwa mwànà wa mwakwidi. Bàvwa misangu yònsò bàlonda njila wa—wa tatwàbò, mùshindù awu’s ke utùtù tupetela mènà ètù. Ku civwàbo benza aci, bàakabiinyikaci. Ne Yone ùvwa ne cyà kwikala mwakwidi bu tatwèndè.

¹⁸⁹ Nènku, nudi bamanyè’s, mamwèndè, pàvwàye mwimite apu, paanyimà pàà Mwanjèlò wa Mukalenge mumanè kutuutakeena ne tatwèndè Zakàayi, ne mwalukile kumbèlù kùvwa Èlizàbèètà, ne ukaavwa mu ngondo yisambòmbò . . .bwà kulelayè. Kàdi kàvwa ànu mwanji kwikala ne mwoyi to, ùvwa ne bwòwa bwalu mwànà awu kàvwa munyungeku nànsha. Abi’s kabyèna mu byòbì nànsha.

¹⁹⁰ Ne Nyumà Mwímpè, Mwanjèlò wa Mukalenge wàkamwènekela Màriyà, ne kumwambila ne ùvwa “ne cyà kupeta mwànà, kàyì mumanyè mulùme nànsha,” ne kumwambila bwà lutàtù lwà Èlizàbèètà.

¹⁹¹ Wàkabànda tukùnà twà Yudàaya, bwà kwambila Èlizàbèètà. Nènku pàakatwilanganàye ne Èlizàbèètà, kumwambilayè ne “ùvwa ne cyà kulela.” Kàdi kàvwa mwà kucyùmvwa nànsha: “kàyì mumanyè mulùme.” Kàdi kwambayè ne: “Nyumà Mwímpè mmumbwikile ne mundidimbi, ne mwàmba ne cintu cyà Cijila cyàlediibwa kùndì aci necibiikidiibwe ne ‘Mwànà wa Nzambi,’ ne mèmè nèmwinnyikè Dìnà Dyèndè ne ‘Yesù.’” Nènku bwà musangu wà kumpàla wàkatèediibwaku dìnà Yesù ku mishikù yà muntu, mwànà mukesè mufwè mu difù dyà mamwèndè, wàkatumpika ne disànkà ne kwela mbilà; ne kutùpikayè munda mwà maamù, ne kàvwa mwanji kupeta mwoyi nànsha.

192 Dìna dyà Yesù Kilistò dyàkaakula ne mwoyi kubwela munda mwà mwànà mufwè. Ncinyi cidiDi ne cyà kwenza mu èkèleeziyà udi udyàmba mùdiye mulediibwe cyàkàbìdi?

193 Kàdi tushààla basòmbe katùyì disànkà bu mapondu pa cikuukù cyà mucì, ne kulekelela bintu bu nùnkù bipìta. Kàdi biikale ne bwôwà bwà kujuuka ne kufila bujaadiki bwà ditwishibwa dyènu, ne kupiisha lukutukutu lwònsò elu, kuvwija Yesù Kilistò umweumwe awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi. Ncikondo cyà Noël, pàtulàayi Taatù Noël ne bintàkanyì abi, nwimanshè lukutukutu lwà bungèndààmùshingà abu. Mpenyì panùkàadiku buumvwe bàakula bwà Taatù Noël: “Pámwápa emu? Aci’s mmiyiiki mikwatakaja yà cyena Loomò, kamwèna bwà nsongo nànsha bukesè to, kakùtukù cintu bu nànkù to. Kanùlongeshiku bânà bèènu lukutukutu bu nànkù to. Pawikalà mwenzèjìibwe dìngà ditùkù bwà kumwambila ne civwa bwalu-bulonda bwà mu cingènyingenyi, dìbà adi’s newikale mumanè kudìngà mwanèèbè mulela. Nènku nebyenzele bujaadiki bwèbè bwà Yesù Kilistò abu bibì, mwànà awu neámbe ne: “Pámwápa Ncintu ànu cimwècimwè aci.” Alùjàayi Yesù Kilistò mupròfètà Mulami Munène wa mìkòòkò awu mu Noël mwaba ùdi muMukùmbànyine.

194 Mònaayi, tèelejàayi mupròfètà ewu, Yone, pàdiye mwimàne mwaba awu. Twètù bwònsò tudi bamanyè ne yèyè ùvwa mupròfètà mulami wa mìkòòkò munène. Mpindyewu, ùvwa ne mukenji, Mwanjèlò ùvwa mumanyè ne yèyè ùvwa ne cyà kuleeja Yesù ku bantu.

195 Mpindyewu, yèyè kàvwa mwà kuya ku sèminère kampànda to. S’bàvwa mwà kwamba ne: “Mpindyewu, udi bamanyè ne Docteur *Kampànda* ki muntu udi ànu mwà kwangata kaaba aku mpindyewu. Wèwè ke udi ne cyà kumuleeja ku bantu. Ne udi mumanyè aci ànu . . .” Nwamònu’s, kàvwa mwà kudibòndakaja ne muntu.

196 Twakayiila ne, pàvwàye ne bidimu citèemà, wàkaditwa mu cipèèlè bwà kudìlongolola kumpàla kwà Nzambì. Ki kwàkafùmina balami bàà mìkòòkò aku’s. Mònaayi ne mukenji wèndè kawùvwa bu wa mwena tèòlòji, mwikale ne myàkù minène kampànda, minène yà mikùkuukù yà dipolomè kampànda to. Wàkamba ne: “Kaa, nwènu lukòngò lwà nyòka nwè.” Wambila batèndeledi ne: “Nwènu musùmbà wa nyòka nwè.” Ki cìvwàye mumòne mu cipèèlè aci’s, wàkamòna nyòka awu. Cintu citàmbe kushàadila cìvwàye mwà kupeta civwa nnyòka, nènku kubiikilayè bakwidi ne balombodi bàà ntèndeleeleu ne beena tèòlòji bàà ditùkù adi abu ne: “Musùmbà wà nyòka!” Yèyè ne: “Udi munùdimwije ku ciiji cikolè cìcilwalwà nganyì? Kanubangi kwamba ne: ‘Twètù tudi bàà mu *cikampànda*, ne twètù tudi bàà mu *cikansanga* nànsha,’ bwalu ndi nnwàmbila ne Nzambì ùdi ne bukòlè bwà kajuudila Abraham bânà ku mabwe aa.” Mabwe, byàkamònàye

mu cipèèlà abi. “Kàbìdì, cisuuyi ncitèèkiibwe kwìnshì kwà mucì.” Ke cìvwàye ùmònamòna: nyòka, micì, cipèèlà. Nènku, nwamònu’s, ke cìvwà wèndè mukenji aci’s. Kàvwa mumanyè myàkù minène yà mikùkùkù yà docteur munène kampànda wa bunzambi to (ùvwa mwà kumufulaCì cyònsò), yèyè wàkayiisha ànu menemene bilondèshìle bufùki.

¹⁹⁷ Aci’s ke citùvwà tulleja mwab’ewu ne: kasùmbù kàà balami bàà mìkòòkò, mulami wa mìkòòkò, mìkòòkò, bulondyanganyi bwà bufùki.

¹⁹⁸ Cyàkenzaye ncinyi? Yèyè ùvwa ne cintu cinène cyà kwenza, yèyè ùvwa ewu uvwa mwà kumanya Maasiyà. Yèyè kwamba ne: “Ndi ngàmba ne: ‘Yèyè mmwimàne kaaba aka munkaci mwènu mpindyewu. Nènku kanwèna baMumanyè to, bwalu tèòlòji wenù mmunùswike bikolè menemene, kanwèna bamanyè mwaba unùdi nusanganyiiwba to.’”

¹⁹⁹ Dìngà ditùkù Yesù wàkapàtuka, yèyè kwamba ne: “Mònaayi, ki Mwànà wa mùkòòko wa Nzambi udi uumusha mpèkaatù wa bàà pa buloba ùlwàlwa awu.” Mwànà wa mùkòòkò! Àlèluuyàh! Difuta dyà Cibawu cyà bushùwà! Ke kulwaku cìvwà mùkòòkò wònsò muleeje mu mundidimbi kubangila ànu ku budimi bwà Edènà, Muntu wetù wa pàtupù ewu wènda upweka mutàngile ku musùlù.

²⁰⁰ Kwambabo ne: “Yone, wèwè wàkaCimanya bishi’s? Mèmè ncyèna mumòne cintu nànsha cimwè cishìilàngàne nànsha.”

²⁰¹ “Kàdi ndi mfila bujaadiki, ngaakamòna Nyumà wa Nzambi ùpweka bu nkuci, ne Dìyì dyàmba ne: ‘Ewu Ngwanyì Mwànà Munanga mu Yèyè Mùndi nsànkila bwà kusòmbelamù.’”

²⁰² Tàngilàayi Nkuci ne Mwànà wa mùkòòkò. Nwamònu anyi? Èyowà. Kàdi bu ne cìvwa . . .kàdi bu ne cìvwa ncintu kampànda . . .Kàdi bu ne cìvwa mbwa wa diitu mwimàne mwaba awu? Èè, Mwànà wa mùkòòkò awu kàvwa mwà kwikala muyè pa . . .anyi Nkuci awu . . .Nzambi ùvwa muDifwànyikija ne nkuci, mutàmbe bupòle wa ku nyuunyi yònsò yà mu dyulu; Mwan’Èndè ne mùkòòkò, mutàmbe bupòle wa ku nyama yònsò yà pa buloba. Nwamònu’s, nyuunyi mukezùke wa mu maulu awu, kì ncikòlòlò to; kì nciminyi to, kàdi nkuci. Kì nngulube to, kàdi mwànà wa mùkòòkò. Ngiikàdilù mukwàbò wònsò ewu kàvwaku mufwànyine kubwelakana pàmwè to.

²⁰³ Nènku mònaayi pàakalwà Nkuci pa Mwànà wa mùkòòkò, WàkaMulombola. Kì mmùshindù ùvwàYe uringa to, kàdi mùshindù ùvwà Taatù mwà kuMulombola awu. Kì mùdi mwànà wa mùkòòkò mulelèlè leelù ewu. Èyì mùkòòkò wà cikondo cyà Noël, kwenaku mumanyè ne Nzambi ùtu ulombola ànu ku Dìyì Dyèndè anyi? S’ki dikombo dyèndè ndyòdi adi.

²⁰⁴ Mònaayi ne cintu nànsha cimwè kacìvwaku mwà kwenzeka to, kàdi Yone wàkamba ne: “Bakwàbò bààbò kabààkaMùmòna to, kàdi ndi njaadika ne: ‘Mèmè ngààkaMùmòna.’” Ùleeja

ne: “Mònaayi, Mwânà wa mùkòòkò wa Nzambi udi uumusha mpèkaatù yà bàà pa buloba.”

²⁰⁵ Swâyìkù mpindyewu ntwadije Mukenji wànyì wa Noël, ne pankààdi njikija mpindyewu apa ne: “Yesù Kilistò, ùmwèùmwe awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi.” M’Mwânà wa mùkòòkò ùmwèùmwe awu. Yèyè ùdi ànu Mwânà wa mùkòòkò leelù ewu ànu mùvwàYe musangu awu amu. Yèyè ùdi kaaba aka ànu mùvwàYe kwaka amu, bwalu Diyì Dyèndè didi òmwèòmwe adi. “Mwaba wònsò wùdì bàbìdì anyì bàsàtù badisàngishe mu Dìna Dyànyì, Mèmè ndi munkacì mwàbò amu.” Kì cyàkambàYe ncyòcì aci menemene. Yèyè kàtu ùshintulukaku to, Yèyè udi Nzambi Dìyì. Yèyè kàtu ùshintulukaku to; mutùngùnùke ànu ne kupèèsha mìkòòkò Yèndè, ne ùyìdìishila kùdì Mupròfetà Mulami wa mìkòòkò, ne cyàkudyà Cyèndè cyà mìkòòkò dyàmbedi. Kì ngùpèèsha beena tèlòjì to; ngùpèèsha mìkòòkò Yèndè.

²⁰⁶ Kayèna . . . Mmuniyì mùdì bakwàbò abu mwà kuCìdya. Kàdi beena meeji. . . Mònaayi eci! Kàdi beena meeji ne bàà mamanya à mu mitu, balongesha bìmpè bàà pa buloba, bàcìdì ànu baswè kwamba ne kùdì Taatù Noël. Nènku kùdì mìshindù yònsò yà maalu mafwikakaja ne bintakanyì bìdìbò bàkuukwila, bwalu kì mbaswè kuMwitaba Yèyè, Dìyì to; bwalu mu màngumba àbò, Kacyèna cipetangana ne cìdìbò banangè to, balami bàà mìkòòkò bàà difutu bàà ditùkù edi abu. Beena mudimu wà difutu ku twitabàayi, bìikala baswè bwà kunùsangisha mu bukookeshi bwà cibujibuji cimwè, kanùcìitàbùùjiku to! Nebànùlombole ku cishipeelù. Tèèlejàayi Mulami Munène wa mìkòòkò wàkaledii bwa kùkaadi bidimu cinunu nkàmà citèèmà, mu ngondo ewu. Misangu mikwàbò lwà kuntu kwàka, mu Mukenji Wèndè, nkulwè balami balelèlè bàà mìkòòkò bàvwa bamanyè mwà kutàbaleela mìkòòkò.

²⁰⁷ Pa kumòna ne, bàcìdì ànu bàcìjinga. Kabèèna bàCìitaba leelù ewu to, ànu mùshindù ùmwèùmwe wàkabèngabo dìbà adi awu, bwalu kabyèna bipetangana ne cìdìbò banange mu butèndeledi nànsha. Bàdi bàcyùnguluja Dìyì ne benza ne dìpetanganè ne bulongolodi bwàbò, kàdi kabàyì bayiisha Dìyì nànsha. Nànsha kakesè! Bàdi bàmba ne: “Èè, aci cìvwa mbwà matùkù à bàpostòlò. Kacyèna cyumvwija *cikampànda* to.” Dìdì cyumvwija ànu menemene cìdìDì dyàmba, Kadyèna dijinga ne muntu bwà . . . ? . . . kubùmvwijaDì to.

²⁰⁸ Mpindyewu twànjàayi kwinyika mitù yètù ne myoyi pa dìbà edi mitàngija ku lupwishi lwà buloba, ne tunyeemene ne lubilu lukolè ku cìdìlù, bwà kumòna ne kwakidila Bukènkè bùdì Dìyì edi dítwàla kùdì Mulami wa mìkòòkò: Mupròfetà Munène Mulami wa mìkòòkò, Yesù Kilistò Mwânà wa Nzambi. Ndi mwakùle neenù mu bule ne mu bucyàmà. Ncyènà pàmwàpa mujaadike mèyì bu mùdì balombodi bàà èkèleeziyà ne cyà kujaadika nànsha, ncyèna ntèeta kwenza nàнку to. Ndi ntèeta kuDyàkula ànu mùdìYe ùDimpèèsha amu.

209 Kàdi, nudi numòna bwà cinyi byàkakèngela kwikalabò balami bàà mikòòkò anyi? Bakwàbò bàvwa batàmba kulongeshiibwa mu mukwàbò ngeelèlù wà meeji mu mùshindù wà kabàyi bafwànyine kuDyàkidila nànsha. Nènku leelù ewu tudi ne mishindù yònsò yà batàngidi, mulombodi wa distrikè, bèèpiskòpò, bansaserdòsè, baakardinalè, baapaapà, byònsò pa buloba, bwà kuteeta kutùlombola. Kàdi Nzambi mmutupe Mulami wa mikòòkò, ne mwine Mulami wa mikòòkò awu n’Nyumà Mwímpè.

210 Ntèelejàayi mpindyewu. “PàdiYe. . .” (kaciyi dyeji to, *Yèyè* mmupinganyi muleeji muntu) “Pàdi Yèyè Nyumà Mwímpè ùla (Nyumà wa Bulelèlà), Neànubuwile maalu Àndi munwambile aa, ne neànuleeje maalu àcilwalwà.” Awu’s ke Mulami Munène wa mikòòkò, Awu’s ke Mulami wa mikòòkò udi Yesù mushiye. Ne Nyumà Mwímpè ngwàkafùnda Bible, Bible mmwambè nànkù ne: “Bantu bàà kale, basàkiibwe kùdi Nyumà Mwímpè, bààkafùnda Dìyi.” Mpindyewu, Nyumà Mwímpè mmufwànyine kukukòka ku twitabàayi kampànda anyi? Yèyè mmufwànyine kukukòka–kukukòka ku cintu kampànda cidi Dìyi edi kadiyi dyàmba anyi? Mòna’s, mbifwànyine kwikala byà kabiyikù mwà kwenzeka to nànsha kakesè. Nyumà Mwímpè’s mmufwànyine kwikala mwena mashimi bu Yèyè mwambè ne “*Eci* ki cìvwa cikèngelà wèwè kwenza,” ne pashishe kukùdimuka kwamba ne: “To, Cìvwa ntùpàkànyì, nènku wèwè enza cidi èkèleeziyà wàmba bwà kwenza aci.”

211 Mpindyewu, pawikalà uvwa munkaci mwà kutèeleja cintu kampànda, cikwàbò cikupulùmune ciye neebè kule, ne Mulami wa mikòòkò mulelèlà ne wa bushùwà wìkala mwà kukulombola ku Dìyi awu, Nyumà Mwímpè, kàdi kùyi ne dilabula to, ne kùyi ne bujaadiki bwà Nyumà Mwímpè mu nsòmbelu webè to, udi kakùyi. . .

212 Nzambi ùdi Umwe. Nzambi ngudi umwèpelè udi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, ne Yèyè ùdi Mwoyi wà Cyendèlèlè. Ne cintu kanà cyònsò cìvwa ne ntwàdijilu cidi ne ndekeelu. Nènku pawikalà ànu cidimba cyà èkèleeziyà cyanààna, cìvwa ne ntwàdijilu. Kàdi Dìyi dyà Nzambi kadyèna ne ntwàdijilu to, Nzambi kèna ne. . . Nènku paùdi ulediibwa kùdi Nzambi, udi mulediibwe ku Dìyi, dîbà adi udi ulwa mwànà wa Nzambi, ne dîna dyèbè dyàkafùndiibwa mu Mukànda wà Mwoyi wà Mwànà wa mikòòkò kumpàla kwà difùkà dyà dyulu ne buloba. Ne wèwè, diikala dyà nsuki yùdi naayi, diikala dyà mèsù awùdi naawu, mu cipidi cyùdi aci, Nzambi wàkakumòna kumpàla kwà difùkà dyà dyulu ne buloba. Ne Yèyè kukumòna, muntu wetù ewu, ànu mùdi amu. Nènku nànsha kòkù kupite mùlyò wà bidimu, kakwèna cintu nànsha cìmwè cidi mwà kukupangisha bwà kwalukila ku cimfwànyì cipwàngane cyàkakulongolwela Nzambi ku cibangidilu aci: “Mikòòkò Yànyì yidi yùmvwa Dìyi Dyànyì, kayàakulonda mwenyi to.”

213 Nènku pawikalà kùyì mwitàbe Mwoyi wà Cyendèlèèlè awu, dilòòlò edi to, kàdi nudi nutàngila bwalu-bulonda bwà—bwà—bwà bufwikakaja bwà mwànà mukesè wa mu dibòko mulàadika mu—mu—mu cidiilu, ne musumbà wa beena meeji bamunyungùlùkile, kanwitabuujiku bintu byà bwena abi nànsha. Kàdi uteeta kwela meeji ne: “Èè, nengìikale muntu mwìmpè. Ne nengènzè *cikampànda*. Nènku nenkashààlè wa mu èkèleeziyà. Ke cyònsò cidi cikèngela bwà mémè kwenza.” Udi mujimine. Pawikalà kùyì ne Mwoyi wà Cyendèlèèlè, mmunyi mùdiku mwà kwikala ne mwoyi kashidi?

214 Udi mwà kwangata lutete lwà blé, nànsha lwòlò lwikale lumwèka lupwàngane lwà munyi, udi mwà kulw-... Beena maalu à mamanya mbenzè lùmwe, lwà wèwè mufwànyine kupanda: lwikale ne citaleela cyà mùshindù ùmwèùmwe, mwoyi wà mùshindù ùmwèùmwe, bintu bìmwebìmwè bìvwà naabi lutete lwàkatòloke mu budimi alu, cintu cimwècimwè aci. Nudi mwà kuya naayi mu nzùbu wa dimpongù, kàdi kwena mwà kusunguluja elu ne lukwàbò to: elu nelwènzè dyàmpà dìmpe dyà blé ànu mùdi lukwàbò alu, elu nelwènzè mùshindù ùmwèùmwe wà nsèka. Kàdi mùshindù ùmwèpelè ùdi mwà kuyisunguluja, ngwà kuyikùna. Lùdi muntu mwenze, nelushààle mwaba awu, lùbola kàdi kalùyiku mwà kutòloka to. Kàdi elu lùdi Nzambi mwenzè, lùdi ne mutòloko wà mwoyi, lùdi lwàlukila cyàkàbidi ne mwoyi.

215 Udi mufwànyine kutentula mwena Kilistò, udi mufwànyine kuya mu èkèleeziyà bu mwena Kilistò, udi mufwanyine kufùnda dìnà dyèbè mu mukàndà bu mwena Kilistò, udi mufwànyine kushààla mwena dìngumba kampànda bu mwena Kilistò; aci's ncifwànyine kwikala cimpè, kàdi ànu Mwoyi wà Cyendèlèèlè mwikale munda mwèbè ùvwà Mulami Mwìmpè wa mìkòòkò mufidile Mwoyi Wèndè, bwà kutàpulula... Pààkapwekà Nzambi ku Mpenta, Yéyè wàkapweka mu dibùlù dyà kapyà bu mwàkenzàYe pa Mukùnà wà Sinàayi amu, bu mwàkenzelaYe mulami wa mìkòòkò wa kumpàla awu, Mòsà. Nènku pààkapwekàYe, WàkaDitàpulula mu ndimi wà kapyà yàkasombà pa yònsò wa kùdibo, Nzambi ùDitàpulula mu cisàmbà Cyèndè. Nènku ànu wèwè mwakidile aci cidi... Peetèlò wàkamba ne “Ùdi bwènù nwènù, ne bwà bânà bèènù balela, bwà bàdi kule.”

216 Balunda bàanyi, kanùtèèlejiku bwalu bufwikakaja nànsha bùmwe bwà tèlòji to, nùlediibwayi cyàkàbidi. Ne paudi nànu, Nyumà udi munda mwèbè awu ùdi citùpà cyà Nzambi, ne ùdi ùfila bujaadiki ku Dìyi dyònsò dyà Nzambi ne didi “Bulelèlà.” Wèwè kùyì mwenze dilabula adi to, tuyaayi lubilu lukolè ku cidiilu mpindyewu, Dìyi adi. Tuyaayi lubilu lukolè ku Bible, kule ne èkèleeziyà milengeja ya cyakwidi cyà beena tèlòji, tuya ku cidiilu cilelèlà, ku Dìyi dyà Nzambi kùdi Maasiyà umanyiishiibwa.

Ne mitù yètù miinyika, tusambilàayi.

217 Nzambì munanga, ki cyònsò cìndi mumanyè mwà kwamba pa dîbà edi. Nyèwù tuseemena ku Noël, misèèsù nyèyì mipate ne balùme ne bakàjì, nsongàalùme ne nsongàakàjì, yisàkilangana, yisùkumangana, yilwangana bwà kusùmbà ditàpishì dyà kwalujila kampànda udi mufwànyine kubàpeesha pààbò awu. Bantu bààbùngì bàdì bàdìbiikila ne m'beena Kilistò bàdi mu misèèsù basùmbanga ne mfwankà, maala makolè, bu màtápishì à Noël. Nzambì, mbyenze bu ne bàdi munkacì mwà kukwasabì mwìsù, balongesha bânà bààbò balela bwalu kampànda bufwikakaja, bwà cyena Loomò, tèlòlji wa cimpàngaanù wa Nicolas Munsantu, bwalu kampànda bufwikakaja bùdì bwitàbiibwe bipeepèle kùdì bàà pa buloba, kàdi babènga Noël mulelèlè wa Kilistò, Mwànà wa mùkòòkò mulelèlè.

218 Nzambì, nyèwù ndòmba, dilòlò edi, patùdì ne mitù yètù miinamija ku lupwishi luWàkatupàtwilamù alu, . . . Wàkambila Abraham musangu kampànda, yèyè mulami wa mìkòòkò mupròfetà munène awu ne: “Pàtuka, Abraham, kàdi ùbale bùngì bwà lusenga lwà ku mwelelu wà mbù.”

219 Kàdi kukùdimunaye ne: “Kalwèna mwà kubadiibwa to, ncyèna mwà kulùbala nànsha.”

220 Pashìishe Wèwè kwamba ne: “Bandisha mèsù èbè mu maulu, ne bala mitootò.” Kàdi kumanyayè ne kabivwa mwà kwenzeka nànsha. Ki Wèwè kumwambila ne: “Ke mwìkalà dimiinu dyèbè nùnku.” Tudi tutàngila mukenji awu kùdì mupròfetà mulami wa mìkòòkò awu ne: “kuumukila ku lupwishi lwà buloba, batàngile ku mitootò yà mu dyulu,” ne nànsha kwikale lufù mu mibidi yètù yà cifwàkà bwà kutwàluja ku lupwishi, kùdì Mwoyi ùdì mwà kutùjuula kuya ku mitootò.

221 Bu muWàkambila mupròfetà Webè munène Danyèlè ne: “Ne aba bààmanya Nzambì wabo, mu matùkù à ndekeelu, nebènzè maalu manène. Ne aba biikala bafikishe bààbùngì ku bwakàne nebàbàlakanè kutàmba mitootò bwà kashidi ne kashidi.”

222 Mukalenge Nzambì, Mufùki Munène, Ùvwa muswè bikolè bwà kulwa pa buloba mu mmwènekelu wa Yesù, bwà kufikisha muntu ku dimanya cìvwà Nzambì. Nènku Wèwè ke Umwèpelè uvwa ànu mukùmbànyine mwà kwambula cibawu cyà lufù, Mwanjèlò nànsha umwe, mupinganyi nànsha umwe kàvwa mukùmbànyine mwà kucyènza to. Wèwè ke Umwèpelè wàkatèèka cibawu, ne ànu Wèwè nkààyebè ke uvwa mukùmbànyine mwà kucyùmusha mu bwakàne. Nènku bu mùvwà Nyumà, Kùvwa mwà kufwà nànsha. Kàdi Wàkavwijjibwa mubidi bwà Wàmòna mwà kufwà; ne kulwa Mwànà wa mùkòòkò bwà Wàmòna mwà kuumusha mpèkaatù wa Bapikula Bèèbè, baÙvwà ne cyà kupikula ku Mashi Èbè Sungasunga.

223 Kaa, bwalu-bulonda mbutàmbe bunène, Mukalenge, bùdi bùpicila pa mitù yà bantu bapite búngì. Pa kwela meeji ne: “Yèhowàh wa kànakàna, mulàadika mu cidìilu, Úvwà ne cyà kwikala ne mwoyi ànu bu mwànà wa mu dibòko. Yèhowàh wa kànakàna, mulelela mu cikùmbi. Yèhowàh wa kànakàna, ùnaya ne bânà mu mùsèsèsù. Yèhowàh wa kànakàna, mulwe nsongàalume wa citende. Yèhowàh wa kànakàna, nsongàalume wa ùya mu kàlaasà. Pèndè Yèhowàh, wa Makàndà awu.” Wèwè kwangata myaba yònsò eyi. “Ne pashiishe, Yèhowàh, Mwànà wa mùkòòkò. Yèhowàh, Mupròfetà awu.” Ne Wèwè kulwa byònsò ebi bwà Wàmòna mwà kutwàla cibawu cyà mpèkaatù, ne kutùpèesha Mwoyi wà Cyendèlèlè.

224 Tufwileku luse, Éyi Nzambì, twètù aba, bapèlè, bifùkùibwa bìdì kabìyi bikùmbànyine byà pa buloba ebi. Tudi twinyika mitù ne bundu dilòòlò edi, Mukalenge, patùdi tubala cyÚdì mutwenzèle, ne citàmbe bukesè citùdì bakwalùjile. Mùshindù uWàkalwà mu matùkù à balombodi banène bàà ntèdeleelu’s wè! Mùshindù Úvwà muswà kwimana bwà kuleeja patòòke Dìyi dyà Taatù’s wè! Mùshindù Úvwàku kùyi mwà kuleya cibàngà bwà malongesha ààbò makwatakaja awu’s! Kàdi leelù ewu mbimwèke ànu bu ne kakwèna muntu nànsha umwe udi muswè kjuuka ne kujikula ne Dìyi dicìdì ànu “Dìyi,” kàdi kàyi ùdya cibàngà nànsha. Tudi tulòmba, Nzambì, bwà Útùfwileku luse bwà maalu atùdi batàmbe kulèngulula nùnkù aa. Nènku tùpèeshèku dilòòlò edi, mu myoyi yètù, patùdi tuKupèeshayì bu cidìilu cyà nyama apa. Ne tudi bamanye ne dìbà dyònsò didì Kilistò Mupoopela ku nkùrusè witabiibwa, kùtu dileediibwa dipyadipyà, kùtu mùkòòkò mulediibwe cyàkàbìdì, kùdi dimba dyà misambu mu Dyulu kùdì Banjèlò. Pàdiku ànu ngènzàmpèkaatù umwe ùkùdimuna mucimà, Banjèlò bàtu bimba cyàkàbìdì.

225 Tudi tulòmba, Nzambì, bwà ne kwòkò kwikale bàmwè kaaba aka dilòòlò edi bàdi kabàyi baKumanyè bu Dipà dilelèlè dyà Nzambì to, bu Musùngidi wabò sungasunga, kabiyi ànu ku mmwènu wa meeji à mu mutù to, kàdi ku dilediibwa dipyadipyà (dyà kwikala mulediibwe kùdì Nyumà Webè), swàku bwà bàMwakidilè mpindyewu mene, Mukalenge, ne mitù yètù miinyika. Nènku kwòkò kufwànyine kwikala umwe, Mukalenge, udi kàyi mwenze cyòci eci to, swàkù bwà myoyi yàbò yipetè disànkà mpindyewu, ne bàsanganè bu balami bàà mìkòòkò bàà kale abu, mu cidìilu cyà mwoyi wàbò, Dìyi adi, Maasiyà awu; wìkala mwà kushindikiiibwa kùdìbu bu Nyumà Mwìmpè, Mulami Munène wa mìkòòkò wa ditùkù edi. Tudi tulòmba nùnkù mu Dìnà dyà Yesù.

226 Patùcìdì ne mitù miinyika apa, ne ndi ntèkemena ne myoyi yètù mmiinyika, udikù muswè—udikù muswè, mwanèètù wanyi munanga, nànsha wèwè mwikale cidimba cyà èkèleeziyà... Ne ndi ntèkemena ne ncyèna nnùtàpa ku mwoyi ku dyamba

dyà bîndi mwâmbè abi to. Ndi . . . Bîdi ànu bîmpè bwà kwikala wa mu èkèleeziyà, bivwa bikèngela bwà twètù kwenza nànkù, kàdi, Éyì mwanèètù wa balùme, kwitabikù ànu aci to, udi ne cyà kulediibwa cyàkàbîdi. Ki civwà Mupròfetà Mulami Munène wa mikòòkò mwâmbè ne: “Udi ne cyà kulediibwa cyàkàbîdi.” Wàkacyàmbila mwena tèlòlji ne: “Bîdi bikèngela ùlediibwè cyàkàbîdi.”

²²⁷ Ne paùdi ulediibwa cyàkàbîdi, kî ng’ànù ne mbwalu udi witabuujà to. Bàdi bàmba ne: “Udi mulediibwe paùdi witabuujà.”

²²⁸ Kàdi Bible mmwambè ne: “Dyabùlù ùtu wìtabuuja, pèndè.” Mpindyewu, mònaayi, kî ng’aci to, ndilabula kampànda.

²²⁹ Wèwè udi wamba ne: “Èè, mèmè’s ntu mwende lwendu lwîmpè.”

²³⁰ Ki cyàkènzà bàpostòlò, kàdi kabàvwa balediibwe cyàkàbîdi to too ne pààkapetàbo Nyumà Mwîmpè. Kabàvwa nànsha bakùdimùne mucimà to too ne pààkapetàbo Nyumà Mwîmpè. S’nudi bavùlùke bufùkù bwà kumpàla kwà dimutungila . . . anyi díbà dyà dimutungila, ànu pabwípì ne dimutungila kwenzekadi anyi? Yesù wàkambila Simonà Peetèlò ne: “Paùdi ukùdimùna mucimà, díbà adi ukànkamikè bânà bèènù.” Pèndèe Peetèlò ùvwa ùMulonda kukaavwa bidimu bisàtù ne citùpà, wa bwalu mwipàte baadémons, mwondope babèedi, muyiishe Èvànjeeliyò, kàdi mucii kale ànu (bilondèshìle Dìyi) kàyì mene mukùdimùne mucimà nànsha.

²³¹ Mpindyewu, nudikù baswè Mùsànjeelà wa—wa mùshindù awu mu mwoyi wènù dilòlòlò edi anyi? Pawikalà—pawikalà mu bulelèlè muswè Awu . . . Cidì muntu mukwàbò wàmba kacyèna ne cidici cishintulula nànsha cimwè, Eci’s ncilelèlè, mwanèènù wa balùmè, ne mwanèènù wa bakàji. Ndi mumanye ne aci ncilelèlè. Udiku muswè, pàdi mutù wònsò mwinyika ne dísù dyònsò dibwita apa, kî nkùndi mèmè to, ndi ànu muntu cyanàànà, mwanèènù wa balùmè, kàdi kùdi Kilistò nkùdi mujuule cyanza cyèbè, wàmba ne: “Ndi ngiitabuujà Aci. Ne ndi muswè bulelèlè Kilistò awu munda mwà mwoyi wànyi, Kilistò mulelèlè wa Noël awu”? Udikù mwà kwela cyanza cyèbè muulu mpindyewu anyi? Nzambi àkubènèshè. Abi’s mbîmpè. Nzambi àkubènèshè, wèwè pèèbè. Nzambi àkubènèshè. Ekèlekèle, byanza myaba yònsò.

²³² Byènzekekù, mwanèètù wa balùme; byènzekekù, mwanèètù wa bakàji; byènzekekù, mulunda wanyì; ùjiibwa ne Nyumà wa Nzambi. Cidì ní nganyi ní nganyi mwà kwamba cidì cishintulula cinyi? Wavùluka ne, bwalu mbwà mwoyi wèbè. Tudi mwà kwikala katùyì tusanganyiibwa pa buloba mu dindà, katwèna ne—ne ditwishiibwa nànsha dimwè dyà mwoyi mutàmbidile utùdi tupuuyakeena mu mimpèmpè yà dyùlù mpindyewu ewu to. Tudi bafwànyine kupanga mwà kweyela mweyelu mukwàbò,

ng’ànú ngàsà wa Nzambi. Ne bìdi ne dikwacisha kaayi, nànsha ní uvwa ne nsòmbelu mwímpè wa bishi ne cinyi . . . ? Yesù wákamba ne: “Muntu yèyè kàyi mulediibwe cyàkàbìdi to, kààkubwelamù to nànsha bishi.”

²³³ Mpindyewu, ndi mumanyè *ngumvwilu* yà cìdi mulediibwe cyàkàbìdi yumvwija, kàdi lekelaayi tutàngile ànu cyàkenzeka mu Bible pààkalediibwàbo cyàkàbìdi. Peetèlò ùvwa mwena kwitabuuja, bàpostòlò bàvwa beena kwitabuuja, kàdi kabàvwa balediibwe cyàkàbìdi to too ne paanyimà pàà Nyumà Mwímpè mumanè kubàpònena ku Mpenta. Mpindyewu, bàvwa bàdikonka cìvwa cyenzèke, ki Peetèlò kwambayè, ne bakwàbò abu ne: “Nwènu beena Izalèlèlà, eci cìmanyiibwè kunùdi ne; Yesù wa mu Nazalèètà, muntu mujaadikiibwe kùdi Nzambi munkaci mwènu ku bimanyinu ne bishimà ne maalu à kukèma, byàkenzela Nzambi kùdiYè; Yèyè uvwa mudyànjila kumanya, ku cipàngu cipàngadika nwàkangata ne byanza byà beena cikisu ne nwàkamupoopela ku nkùrusè, Yèyè udi Nzambi mubiishe ku lufù awu ne twètù tudi bantemù Bèndè. Wàkapòngolola eci cinùdi numòna ne numvwa mpindyewu eci, ne ciine aci bilondèshile Mifundu.”

²³⁴ Ne pashiishe, pààkuumvwabo bwalu ebu, bààkalengiibwa bikolè mu mwoyi wàbò, ki bwòbò ne: “Bànà bèètù wa yààya, citùdi mwà kwenza ncinyi bwà kusungidiibwa?”

²³⁵ Peetèlò kubàmbila ne: “Nyingàlalaayi!”

²³⁶ Mpindyewu, wèwè mulunda wanyi mwena Kàtòlikè udi musòmbè kaaba aka, mùndi mumanyè ne kùdi bànaayi anyi bàtaanu bàà ku nwènu basòmbè kaaba aka. Mvwa nkokangana pa cyòci eci ne nsaserdòsè wenù, pàmwàpa kí ng’*wenu* nsaserdòsè to, kàdi umwe wa ku bansaserdòsè bàà mu Kàtòlikè, kwambayè ne: “Yesù wàkapèèsha èkèleziyà bukolè bwà kulekelelangana mpèkaatù ne: ‘Ewu yònsò unwàlekeleela mpèkaatù, nebàmulekèlèlayi; ewu yònsò unwàlaminyinà mpèkaatù, neyimulaminyiibwe.’” Aci’s ncilelèlà. Kàdi tutàngilàayiku mwàkacyènzàye, mùshindù wàkalonda bàpostòlò diyì Dyèndè ditùma, kabiyi bilondèshile mùshindù wùdi—wùdi nsaserdòsè wènza leelù ewu to.

²³⁷ Kàdi nsaserdòsè wa kumpàla, nwènu baswè kumubiikila nànkú awu, Peetèlò, uvwa ne nsapi yà Bukalenge awu, yèyè wákamba bwà kucyènza bishi? Wákamba ne: “Nyingàlalaayi, yònsò wa kunùdi, ne nubàtùjiibwe mu Dìna dyà Yesù Kìlistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù, ne nenùpetè kupà kwà Nyumà Mwímpè. Bwalu mulayi wùdi kunùdi, ne kùdi bàna bèènu balela, ne kùdi aba bàdi kule, nànsha búngì bwònsò bwàbùikila Mukalenge Nzambi wetù abu.” Nènku pùikalà Nzambi ùtùngunuka ne kubiikila, dilabula òmwèdimwè adi didi bwèbè wèwè pawikalà mwà kulonda mukàndà wà bwanga ùmwèumwè awu. Pùikalà disangisha edi diitabuuja Cyòci aci,

ne mitù yènú miinyika, ambàayi ne: “Amen.” [Disangisha didi dyamba ne: “Amen.”—Muf.] Dìbà adi, cintu kanà cyònsò cidì cibèngàngànà ne Aci ncibèngàngàne ne Dìyi, ne kacyènakù bilondèshìle Mulami wa mikòòkò to.

²³⁸ Mukalenge Yesù, bàdi mu byanza Byèbè mpindyewu. Ndi ndòmba bwà mwoyi wònsò munzulula dilòòlò edi ùdi kawùyi mupete Kilistò, Maasiyà awu to (ne Kilistò ùdi Dìyi, Dìyi dilaaba dimwènèshìibwe), ne kwòkò kwikale myoyi myunzulula mwab’ewu dilòòlò edi yidi kayìyi ne Maasiyà awu to, Dipà dilelèlè dyà Noël, Dipà dimwèpelè dilelèlè dyà Noël didiku, dyàkapèèsha Nzambi bàà pa buloba, ne kuDìkobwela bàà pa buloba kùdi Nzambi bàà mikòòkò, dyà Mwànà wa mùkòòkò Wèndè, Difuta dyà cibawu bwà mpèkaatù, ne pìikalà mwoyi awu munzulula dilòòlò edi, tèèkamù, Mukalenge, Maasiyà Dìyi dyà leelù ewu. Tudi tubàlàmbula Kùdi mu Dìna dyà Yesù Kilistò, Mwan’Ebè. Amen.

²³⁹ Nudi baMunangè anyi? Nudi baMwitàbùùje anyi? “Bangabanga kebaayi Bukalenge bwà Nzambi, ne bwakàne Bwèndè, bintu bikwàbò byònsò nebànùsakidilebi.”

²⁴⁰ Balunda bàanyi, bangabanga ne twètù kutangalaka, ndi muswè kwamba eci. Misangu yàbùngi, bàtu banguumvwa bibi. Ndi ne Mukenji wà kùdi Nzambi, ne ndi ne cyà kukòbola Mukenji awu nànsha byà munyi. Ndi mumanyè ne bàdi bàWùmvwa bibi. Bu Byòbi kabìyi nànkù to, dìbà adi kaWùvwà mwà kwikala Mukenji wà Nzambi nànsha; kaWùvwà mwà kwikala nànkù to. Leelù ewu kùdi dyelakana divule bwà Wòwù kupanga kwikala muumvwa bibi. Ndi ngiitabuuja ne Nzambi ùdi ne bantu mu dingumba dyònsò ne bulongolodi bwònsò bwà pa buloba, kàdi kì nne ndi ndwisha bânà bèètù to. Ndi mulwe kuneeku ku Tucson eku, kukaadi bidimu bisàtù, ne mèmè kwenza cisangilu ne nwènu bambi aba kwà Mwanèètù Gilmore kwàka, ne byàkakonkiibwa ne, mvwa “mulwè mwab’ewu bwà kutwàdija èkèleeziyà anyi?”

²⁴¹ Mèmè ne: “To, mukalenge. Ndi mulwè kaaba aka bwà kunùkwàcisha *nwènu*.” Kàdi kabàtukù banji kumbikidishè to, munda mwà bidimu bisàtù ebi. Kàdi nànsha nànkù, ndi mwab’ewu bwà kunùkwacishaku. Ndi mwab’ewu bwà kutwishangana neenù mabòko pàmwè, kì mbwà kukashààla wa mu malongolodi neenù to, kàdi kutwishangana neenù mabòko ne mmwoyi pàmwè pa Dìyi dyà Nzambi, bwà kuteeta kuyiisha Èvànjeeliyò kùdi musùukà wònsò mujimine ne muntu yònsò udi mu lukèngelu lwà cintu udi munkaci mwà kutùtèèleja.

²⁴² Ndi ndilàmbula mèmè mwine kùdi Nzambi, dilòòlò edi, ne mwoyi wànyi wònsò, ne cyònsò cidì munda mwànyi. Ncyèna ne cyà ndolù cyà kufila nànsha; ncyèna mwà kutwàla musenga wà kamonya, mùlà, ne ngòlò nànsha, bwalu ncyèna naabi to. Kàdi cyònsò cìndi naaci mu mèmè cidì Nzambi mumpèeshe,

mwoyi ewu, ndi ngùlambula kùdiYe cyàkàbìdi dilòòlò edi, pa cidilù cyà Díyi Dyèndè mu mwoyi wànyi; ne mmulaya Yèyè, bwà kushààla ne Díyi adi, bu Yèyè mwà kundekela nshààla ne mwoyi cingà cidimu, ànu ne lulamatu ne mwànyi mùndi mwà kwimana amu; nyiisha katùpà ne katùpà kààDi, ne ngùtabuuja katùpà ne katùpà kààDi; pa nànkù, nkwacishèku, Nzambì. Newènzè byà mwomùmwe naanyi anyi?

²⁴³ Twàkidilèku, Mukalenge. Tudi twakidila Dipà Dyèbè dyà Noël, Maasiyà awu, Díyi dilaaba adi didi dishindika Bwikadi Bwèbè neetù, Mukalenge, nànsha twitabàayi anyi dingumba biikalekù. Tudi tusangana, twètù biinè leelù ewu ne, buloba bùdi munkaci mwà kudishinda, kàdi's ke Maasiyà munène ewu mwimane ne byanza Byèndè byolola ne: Yesù Kilistò umwèumwè awu makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi, wàkafila milayi, ne mu matùkù à ndekeelu aa, èkèleeziyà neàtambe kuvwijibwa bulongolodi mu mùshindù wa ne neàbwele mu Laòdikiyà. Kàdi's ntwètù aba tucimòna leelù ewu, Mukalenge.

²⁴⁴ Citùdiku mwà kwenza ncinyi, Nzambì munanga? Cìndi mwà kwenza ncinyi? Nkwacishèku ne balami bakwàbò bàà mìkòòkò aba, Mukalenge, pa buloba bujimà, balami bàà mìkòòkò bàà Díyi, bwà kuDikòbola, Mukalenge, mu cidimu cilwalwà eci. Tùkwacishèku, Mukalenge, tudi tulòmba. Tùpèeshèku Dinanga Dyèbè ne Nyumà Webè ne Bukènkè Bwèbè. Tudi tudilambula twètù biinè dilòòlò edi ku Díyi Dyèbè ne ku dibìikila Dyèbè. Mu Dìna dyà Yesù Kilistò, tudi twakidila Dipà Dyèbè dyà Noël: Díyi dyà Nzambì divwijibwa mubidi munda mwètù. Amen.

²⁴⁵ Ntu munange misambu yà èkèleeziyà. Pòlò wákamba, mu Bible ne: “Pàndi ngìmba, ndi ngìmba mu Nyumà. Pàndi nyiisha, ndi nyiisha mu Nyumà. Pàndi . . . cyònsò cìndi ngenza aci, ndi ncyenza cyònsò mu Dìna dyà Yesù Kilistò.” Mpindyewu, bu mùdìbi ne Eci cìdi cìnùcyòkesha . . . Kàdi ndi—ndi nwanìyisha. Ndi ndwa ne Mukenji ewu. Mìngà misangu mbimwèke ànu bu ne ndi ngumvwa bibi bwà kuCyàmba, kàdi pààbì's ndi—ndi ànu mwenzèjibwe, bânà bèètù. Mémè ncìyi mucyènzè to, ndi mwena lubombo. Mémè ncìyi mucyenze to, ndi mutungidi wa kòndò kàanyi kàà mwoyi, ne diitabuuja dyànyi sungasunga—sungasunga mu Díyi dyà Nzambì. Ndi ne cyà kucyènzà, kí mbwà kushilangane to, kàdi bwà kwikala ne lulamatu ku dibìikila dyànyi. Nènkù ndi muswè kunùkwacisha bwònsò, ndi muswè kwenza cyònsò cìndi mwà kwenza aci.

²⁴⁶ Mpindyewu twimbàayi ùmwè wa ku miyenga minène yà bikondo byònsò, ntu muwùnange bikolè be: *Ndi MuMunange*. Nudi bamanyè's, ngèlè meeji ne bu twètù bwònsò ànu mwà kuMunanga, tudi bafwànyine kwenza cidìYe mutulòmbe bwà kwenza aci. “Mmunyi munùdi nuMbìikila, ‘Mukalenge,’ kàdi kanùyì nwenza bintu bìNdi nnùtùmina díyi bwà kwenza? Mmunyi munùdi nuMbìikila, ‘Mukalenge,’ kàdi pashìishe kanùyì nwenza cìNdi nwanbìila bwà kwenza?”

247 Nudikù bafwànyine kutèèleja mene mulami wa mikòòkò wa difutu udi mufwànyine kwamba ne “fùndisha dìnà dyèbè mu mukàndà, ne ùkadiswike; angata nkomunyò ewu, wambè *cikampànda*, nènku byònsò mbìmpè,” mpàdi Mulami Munène wa mikòòkò Yèyè mwìnè mwambe ne “muntu yèyè kàyì mulediibwe cyàkàbìdì kèna nànsha mwà kumòna Bukalenge bwà mu Dyulu to”?

248 Kàdi tàngilàayi beena tèlòlji balongèshiiibwe bàà ditùkù adi abu, balongèshiiibwe! Cijila? Nsòmbelu mukezùke? Twètù katwèna ne cintu nànsha cìmwè cyà kupàlakaja naaci leelù ewu, nsòmbelu uvwabo nende awu to. Kadi cyàkabàbiiikila Mulami Munène wa mikòòkò ncinyi? KwambaYè ne: “Nwènù nudi bàà tatwènù dyabùlù,” bwalu kabàvwa . . . Bààkajingulula Dìyì, kàdi Dìyì dyà ditùkù dikwàbò, kî n’Dìyì dyà ditùkù *adi* to.

249 Bwòbò bajingùlùle cikondo cyà Noà, aci ncìmpè, aci cìvwa ncikondo cyà Noà; kàdi kacìvwa mwà kukùmbana mu cikondo cyà Mòsà to. Ne cikondo cyà Mòsà kacìvwakù mwà kwenza bwalu mu cikondo cyà Kilistò to. Nwamònu anyi? Cikondo cyà Luther kacỳakukùmbanakù mu cikondo cyà Wesley to. Dìbà dyà Wesley kadyàkukùmbanakù mu cikondo cyà beena Mpenta to. Ne Mpenta mmwenze cintu cìmwècìmwè cyàkenza bakwàbò aci. Mpindyewu, nganyi wakankwàcisha mu matùkù à kale? Nudyèbeja.

250 Pàdi kabèji kàà dishinda kàpàtuka, ncinyi aci? Cinyi . . . pàdi kabèji kàà blé kàpàtuka. Yesù wàkamba ne: “Anu lutete lwà blé lumatè mu buloba.” Ncinyi cidi cyènzeka pàdi lutete lwà blé . . . anyi blé ùmata mu buloba? Cintu cyà kumpàla cidi cipàtuka nkabèji kakesè. Kadyèna—kadyèna difwànàngàne ne lutete lùvwa luyè mu buloba to. Tàngilàayi bufùki. Kî ndufwànàngàne ne lutete lùvwà luyè mu buloba to, kàdi ncyambudi cyà Mwoyì wà lutete. Cyàkalwa . . .

251 Mwena dyabùlù wàkafùnda mukàndà mwende lumù awu wà ne: *Nzambì wa Cinyàànyà*, ùvwa wàmba ne: “Mmunyi mùvwaku mwà kwikala Nzambì uvwa ne bukolè bwà kukàngula Mbù Mukünze, kàdi kushààla munda mwà bidimu cinunu byà bikondo byà mìdimà ne ùmòna bânà bakèsè bábàdya kùdi ntambwe, ne bantu bakùdika ku nkùruse, ne bashebeya mu byalu binène byà manàyi ne bikwàbò, kàdi kàyìkù nànsha mwà kubuulula mukana Mwèndè?” Nwamònu’s, Dìyì ndibuulula.

252 Blé awu, pàakabanga blé mulelèlà ku cibangidilu, wàkapangila Nzambì. Ki ndekeelu wa byònsò kulwaku Blé, muleeji mulelèlà wa cimfwànyi cyà Nzambì, cìvwa cileejila Dìyì Dyèndè mu kaabujimà mu mùshindù wa ne Yèyè ùvwa Dìyì. Dìbà adi Nzambì kuMupèèsha Mukàji-musèla ku Mpenta; kàdi Mukàji-musèla awu wàkapòna mu buloba mu bikondo byà mìdimà, ànu mwàkenza blé mulelèlà amu, Wàkadiinamù. Kàdi mbwà cinyi kàvwa mwà kukwàta mudimu? Bwalu ùvwa

musokoka mwinshì mwà buloba, bivwa bikèngela bwà kubolayè kumpàla kwà kupàtulayè mwoyi.

253 Kàdi kulwaku nsaserdòsè mukèsè musangu kampànda, dìnà dyèndè Martin Luther, ke kumwàngalajayè Dìyì òm̀wèpelè dyà Bulelèlè ne: “Mwakàne neikale ne mwoyi ku diitabuuja,” ke kabèjì kupàtukakù; pashìishe kakwàbò kabèjì kulondaku, Zwingli, ne pashìishe kulwàbò kùdì Calvin ne Knox byènda bitungunuka ànu nànkù.

254 Katancì aka, kushintululaku kabèjì kààdì, kudìtwaku mu mwepu. Mpindyewu, aku kàvwa katàmbe kufwànangana naakù ndambù, kàdi kakàwa ànu cintu cilelèlè cyàkaya mu buloba aci to, ki Wesley ulwàlwa wenda ùlonda awu. Ku Wesley kupàtukaku èkèleeziyà wa Méthodiste, ku èkèleeziyà wa Méthodiste kulwaku Ba-Nazaréens, ba-Frères Unis, ne bikwàbò. Cyàkenza cinyi? Kudishindaci cyàkàbìdì ne kupàtukakù, kafwànàngàne ne lutete lulelèlè lwà blé mpindyewu, Mpenta.

255 Mpindyewu, tàngilàayi Yesù, mu Maataayi 24:24: “Mu ditukù dyà ndekeelu, nyumà yìbìdì eyi neyitàmbè kufwànangana bikolè mu mùshindù wa ne neyìseeswishè Basungula mene, bu ne bivwa mwà kwenzeka.” Mpindyewu, pààpàtuka lutete lwà blé alu, mudimi yònsò wa blé ewu mmumanyè ne aci ncifwànàngàne menemene ne, lutete lwà blé. Kàdi pàudì usòmba ne ulwàngata mu cyanza cyèbè, lukangulebi. Munda mwàlù kamwèna blé to, ncizubu pa cyòci. Kàdi lwà mu ndekeelu mwàmwa, ku tulòndù twà lumwènu udi mwà kumòna kaalutòngà kakesè menemene, ke lutete lùdì lwiya alu. Kàdi dìbà adi mudimu wà cizubu ncinyi? Mbwà kukùba lutete, bwalu dìbà dìdì dyòshà bikolè adi ndifwànyine kulùshipa, cìdì cikùba lutete too ne pàdì lutete luboba. Nènku pashìishe pàdì lutete luboba, cizubu cìdì cilamukakù. Kàdi, nuvwa bamòne ne, lutete lùdì lùpatuka dìbà adi, lùdì ne cyà kwikala lutete lwà mùshindù ùmwèumwè ne lwàkaya mu buloba alu.

256 Paanyimà pàà ditàbuluja dyà Luther, kulwakù bulongolodi kampànda. Paanyimà pàà ditàbuluja dyà Wesley, kulwakù bulongolodi kampànda. Paanyimà pàà Alexandre Smith, John...Alexandre Campbell, John Smith, bakwàbò bwònsò abu, kulwàbò bulongolodi kampànda. Paanyimà pàà Mpenta, uvwa mufikà ku difwànàngàna ne cintu cilelèlè awu, kàdi kulwayè bulongolodi kampànda. Cyàkenza cinyi? Kuyaci kule.

257 Tudi bapete bidimu dikumi ne bitaanu byà ditàbuluja, kabìtukù byenzeke nànkù mu maalu-malonda wònsò nànsha. Ne kumòna, mu bidimu dikumi ne bitaanu byà ditàbuluja ebi, Dyàkatwà eku ne eku kwà buloba, ne kakutukù bulongolodi nànsha bùmwe bwàkaashiibwa ku Dyòdì adi to. Cìvwa penyi? (Kutwàdijabò mvùlà mishìishe, kufwàci mu byàci... dyàkàmwè, kufwàci.) Kakutukù bulongolodi nànsha bùmwe bwàkalonda Cyòci aci to. Bwà cinyi? Cintu's n'lutete pa Lwòlò,

kakwàkwikalakù lukwàbo kàbìdì to. Ne cizubu mpindyewu cìdì cyènda cilamuka, kakùyì dipetangana to, kakùyì muntu mukuswè to. Bwà cinyì bìdì nànkù? Cìdì ne cyàkwikala Aci.

258 Bwà cinyì èkèleeziyà awu ùvwa musòmbe mwaba awu? Bwà kuCitwa nyama ku mikòlò. Penyi . . . Nganyi uvwa mwà kwikala mucyèle mu dibòkò? M'Baptiste kaayi, anyi Presbytérien, anyi Luthérien uvwa mufwànyine kwikala mutwè kampànyè kàà dyondopa dyà kùdì Nzambì nyama ku mikòlò? Mpindyewu pàdì Bulelèlà bupàtuka, cìdì cyènzekà ncinyi? Kí ncizubu to; kàdì Mwoyi ùpàtuka buludi mu cizubu, ùbwela buludi mu lutete, Mwoyi mulelèlà menemene. Bulongolodi bùdì bwimàna mwaba awu, búfwa, ànu mwàkenzabu mu cikondo cyònsò, mbyenze cintu cìmwècìmwè aci. Nudi bapàtùke mu cyòci aci, kukaadi bidimu makumi àtaanu, kàdì kwalukila buludi mu cyòci aci cyàkàbìdì! Kàdì Mwoyi mulelèlà ùdì ùlonda lutete, tukaadi ku cikondo cyà nshìikidilu, bânà bèètù.

259 Bwà cinyì cìvwa cilamuke? Bwà cyàmòna mwà kutwàla lutete mu bwikadi bwà Mwànà, bwà kubobesha lutete bwà kulùtwàla ku diboba dyà ngòlò bwà Mfùmù. Bwà cinyì cyàkalamuka? Pa nànkù, cìdì cìtwàla masaama à mwoyi, binsonji, bwà pàdìbo kabàyi bàdyàdija kumpàla kwà d-ì-b-à, kàdì M-w-à-n-à awu, bwà kwikala babobeshiibwe ku Evànjeeliyò mu kaabujimà mulelèlà, bwà kumwènesha bintu byònsò byàkalayà Yesù Kilistò mu Bible abi. Kùdì Mubidi kampànda munkaci mwà kubiika leelù ewu munkaci mwà bantu. Nènku kakwàkwikala kàbìdì malongolodi to, bìdì bikabwela buludi mu Laòdikiyà mubanji. Bulongolodi mbutancile ku cinyi? Miliyò yà ndola, ne miliyò yà misùùkà.

260 Kàdì Mulami wa mikòòkò wàkalwila cinyi? Bwà kupikula bânà Bààbò ku bupika. Ncyèna—ncyèna mumanyè to; Nzambì, ikàlàku neetù, tükwàcishèku. Longàayi Dìyì! Kenkètaayi Mifundu! Mu Yòyi ayi tudì twela meeji ne tudì ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, ne Yòyi ayi ki Yidì yifila bujaadiki bwà Bulelèlà. Nwamònu's, Nzambì wàkaabanya Mèyi Èndè bwà cikondo cyònsò. Cikondo eci misangu yònsò . . .

261 Yesù wàkamba cinyi pàakalwàYe? Wàkambila bantu abu ne: “Nwènu beena lubombo nwé! Nudi nutòòkesha bimanu, ne nwibaka nkità yà bapròfetà, kàdì's baatatwènu mbàdì babeelemù. Ne nwènu's nudi bânà bàà baatatwènu. Ne byenzedi byàkenzabo, nenùbyenze nwènu pèènu.” Bidi bishààla misangu yònsò ànu byà mwòmùmwè, bânà bèètù.

262 Kàdì pààlwà Yesù dīngà ditùkù, Mulami munène wa mikòòkò yà kuumukila ku Mpenta kupicila ku Luther ne mu bikondo byònsò, yàkiitaba Bukènkè mùshindù wàkalwilaBu mu byambudi (kí nkwitaba cyambudi to, bàkiitaba Bukènkè; nwamònu's, kupatuka), Nealwe bwà kubapikula. Ndi ne disànkà dyàbùngì dyà ne ndi mumanyè ne Yèyè ùlwalwa cyàkàbìdì.

Kaa, udikù muswè kubadiibwa pàmwè ne kasumbù Kèndè anyi? Udikù muswè kubadiibwa anyi? Kùdi mùshindù ànu umwèpelè wa kucyènza, kí nku diya kashààla wa mu èkèleeziyà to, kàdi nku kulediibwa mu Yèyè. “Ne bwònsò bàdi Taatù muMpèeshe, nebàlwe kùNdi, ne muntu nànsha umwe kèna mwà kulwa pàdi Taatù Wanyì kàyì mumubiikile to.” Nwamònu’s, ki cyònsò cìdìku ncyôci aci, kuCìitaba. Yèyè. . . Aci’s ki Dipà dimwèpelè dyà Noél dindìku mumanyè, ke dipà dyà Nzambi dyàkapèèshàYe bàà pa buloba adi, Mwan’Èndè umwèpelè mulela. Ne Yèyè ùdi umwèumwè awu, makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi, Dìyì. Nwamònu anyi? Mwitàbùùjaayi Yèyè mu ditùkù edi, kaabujimà kàà Bible.

²⁶³ Pàdi maalu masokoka mwandamutekète awu. . . Mu Bikondo Mwandamutekète byà Èkèleeziyà abi, kùvwa maalu masokoka masokòme mwandamutekète. Ndi mfùnda mukàndà pa Cyôci aci. Ki mwena tèlòlji munène kungambilayè matùkù mashààle aa, kwambayè ne: “Mwanèètù Branham. . .” Nwamònu mùshindù wìkala Sàtaanà mwà kuteeta kukupàtwisha mu njila anyi? Kwambaye ne: “Mwanèètù Branham, udi mumanyè mùdi bwalu anyi? Ndi ngèèla meeji ne Mukalenge neàkubuulwilè cintu cìdi cilonda citwikala mwà kwenza. Ncyà ku. . . neciikale munsokontù kampànda munène ùdi musokoka mu Bitampì Mwandamutekète ebi.”

²⁶⁴ Mèmè ne: “To, aci kí mmwòmò to, mwanèètù.”

²⁶⁵ Yèyè ne: “Neciikalè cintu kampànda cìdi kaciyì nànsha cìfùnda mu Dìyì to.”

²⁶⁶ Mèmè kwamba ne: “To! To! Udi upwa mwoyi ne: ‘Ewu yònsò wàsakidila dìyì dimwèpelè, anyi kuumushila Dìyì dimwè.’” Nwamònu’s, Cikaadi muntwamu, kàdi balongolodi bààkapangila kuCimòna, kabààkashààla ne mwoyi ntàntà bule bukumbane bwà kuCimònabò to.

²⁶⁷ Ne bikondo byàjiki mpindyewu, tukàadi ànu mwab’ewu mene ku Laòdikiyà. Nèku vùlukàayi ne, cikondo cyà Laòdikiyà, Yèyè ùvwa pambèlù pàà èkèleeziyà, ùkookola, uteeta bwà kubwela cyàkàbidi: Evà wàkeela Adám wèndè pambèlù. Nzambi, tùkwàcishèku. Tùyaayi dyàmwàmwà dyà citùùdilu bwà kuMupeta. Tukengàayi Nèndè pambèlù pàà biibi. Tùyaayi kùdìYe mu lufù Lwèndè, mu dijiikiibwa Dyèndè, ne mu dibìikà Dyèndè dyà ku lufù; bwalu Yèyè ùdi umwèumwè awu makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi.

²⁶⁸ Twìmbàayi musambu kampànda kumpàlà kwà twètù kuumuka. Nudikù mwà kuswà anyi? *Ndi MuMunangè*. Udikù mwà kutùpèesha cyona anyì, mwanèètù wa bakàji? Mbanganyì bàdi bamanyè musambu wa kale awu? Mèmè. . . Ní nukàatukù mu masangisha, ndi muwùnangè.

²⁶⁹ Mpindyewu tubwitàayi kwìsù kwètù, twelè meeji kùdi Yèhowàh. Kakùvwa muntu nànsha umwe mukumbànyine to,

kakùvwaku nànsha umwe ùwva mwà kucyènza to pakuumusha Yèyè. Ne kupwekaYe, ne kushààla mwànà mukesè wa mu dibòkò. KulwaYe, nsonga wa citende. KushààlaYe mukoonyi wa mabaya, muntu mwenji wa mudimu. Wàkalwa Mwànà wa mùkòòkò, Wàkalwa mulàmbù. Wàkabiika ku lufù mu bucimunyi, Yèhowàh. Nènku ànu mwàkapàtula Mòsà cyanza cyèndè mu dyapà lwà pamutù pàà mwoyi wèndè amu, Nzambì wàkapàtula cyanza Cyèndè mu dyapà Dyèndè (bwalu busokoka Bwèndè) Mwan'Èndè wa balùme wàkatuucibwa kùdi disaama dyà mpèkaatù, kadìyi mwà kwondopiibwa; ne kuCyàluja kàbìdì mu dyapà, ne kuCipàtula ne kuCyòlola kùdi wèwè ne mèmè: “Yesù Kilistò umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi.”

²⁷⁰ Mutàngilaayi mpindyewu.

Ndi muMunange, ndi muMunange
Bwalu Yèyè wakannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupàndù
Ku mucì wà Kàlvariyo.

²⁷¹ Mbanganyi bàdì bamanyè ne bivwa bikèngela ikale mulami wa mikòòkò, bàmbe ne “Amen.” [Disangisha didi dyàmbe ne: “Amen.”—Muf.] Bivwa bikèngela! Bwà cinyi mulami wa mikòòkò? Byàkakèngela bwà ikale mulami wa mikòòkò. Mpindyewu patùdì twimba citùminyì cimwècimwè aci cyàkàbìdì, olòla cyanza dyàmwàmwà dyà mèèsà adi. Kùdi ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ba-Luthériens, ba-Presbytériens, beena Kàtòlikè, ne bwònsò, basòmbe kaaba aka dilòòlò edi. Labùlanganaayi ku cyanza, nwamba ne: “Nyànaanyi mwena lwendu, ndi ne disànkà dyàbúngì dyà kwikala neebè kaaba aka, dilòòlò edi.” Ùmwambileku cintu kampànda. Àmba ne: “Nzambì àkubènèshè,” patùdì tulabulangana ku byanza muntu ne mukwendè mpindyewu. Patùdì tuwimba cyàkàbìdì mpindyewu apa.

Ndi . . . [Katùpà kàà mukàbà wa mèyi munda
mutupù—Muf.]
. . . lupàndù lwànyi
Ku mucì wà Kàlvariyo.

²⁷² Mpindyewu tubwitàayi kwìsù ne twèlè byanza muulu, ne tuMwimbile.

Ndi muMunange, ndi muMunange
Bwalu Yèyè wakannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupàndù
Ku mucì wà Kàlvariyo.

²⁷³ Nènku mpindyewu, Nzambì kèna ne mmwènekèlu to. Nànku, twinyikàayi mitù yetù ne tuwimbile mu matàma mpindyewu, bu bânà bakesè, nudi bânà bàà Nzambì. Kanutàngidi ku cìdì bàà pa buloba bafwànyine kwela meeji to, nudi munkaci mwà kukuukwila mpindyewu, nukuukwila Kilistò. Inyikaayi ànu mitù yèù ne nuwimbile

mu matàma. [Mwanèètù Branham ùdi wimbila mu matàma *Ndi muMunange*—Muf.]

²⁷⁴ Kanwènaayiku nudyumvwa bwònsò bakezùdìibwe anyi? Ànu bu Cintu kampànda cyà cikùpùle mpatà yònsò ne maalu à buloba cibyumushe mu wèwè amu? Udi udyumvwa mùshindù awu anyi? Ela byanza byèbè muulu wamba ne: “Ndi ndyùm vwa ànu mukezùdìibwe yònsò. Ndi ndyùm vwa mushiilàngàne. Ndi ndyùm vwa bu ne ndi munkaci mwà kudiila ku byanza Byèndè. Ndi ne. . .” Bu mùvwa mwanèètù ewu mufile bujaadiki ne: “Cyàkudyà, Cyàkudyà cyà Mulami wa mìkòòkò, Cyàkudyà cyà mìkòòkò.” S’ki Dìyi.

²⁷⁵ Mìkòòkò yà Nzambi yìdyadya Cyàkudyà Cyèndè: “Muntu kaakwikala ne mwoyi ku dyàmpà nkààyaadi to, kàdi ku Dìyi dyònsò didi dipàtukà mukana mwà Nzambi.” Nènku eci ki Cyòci, Bible. Tudyàdya Dìyi dyònsò, kí ng’ànù àmwè à ku Mèyi, kàdi Dìyi dyònsò didi dipàtuka. Kaa, kacyènakú cinufikisha ku diMunanga anyi? Bwà kwela meeji ne mpindyewu tudi ne Mwoyi wa Cyèndèlèlè! Kì nnè netwikalè to, *mpindyewu* tudi bânà bàà Nzambi. Kì nne netwikale to, mpindyewu! Nènku nkusòmba pàmwè mu myaba yà mu dyulu *mu* Kìlistò Yesù. Nènku tèlèviziyò munène, udi wamba patòoke ne kùdì divwala dyà ether didi dyenza ne bantu (muntu udi wenza lwendu eku ne eku kwà buloba bujimà) àmanyikà kùdì—kùdì lumwènu lwà tèlèviziyò. Dìyi dinène dyà Nzambi, ne Nyumà wa Nzambi wangata Dìyi dyà Nzambi, ùleeja Yesù Kìlistò mu myaba yà mu dyulu kùdì mìkòòkò Yèndè, ne Yèyè ùdi umweumwè awu makèlèlèlè, leelù, too ne kashidi. Yèyè kì mmulenga anyi? Mulenga mulayà! Nzambi àkubènèshè.

²⁷⁶ Mpindyewu tujuukilàayi kuulu ànu bwà katanci kakesè. Nudiku ne muntu kampànda bwà dibènesha anyi? Mpindyewu, vùlukàayi ne, mu Noël amu, kuukwilàayi Mukalenge Yesù. Mukuukwilàayi mu Bukolè bwà dibìikà Dyèndè dyà ku lufù. Nènku bu mèmè mwà kwikalaku dikwacisha kunùdì (nwènù, mpaasàtà wenù, èkèleeziyà wenù, anyi ní ncinyi ní ncinyi), difiika dya bufùku kadyàkumpangisha to, mvùla nànsha ùloka bikole bishi kàkumpangisha to.

²⁷⁷ Dilòòlò dikwàbò (kùdì inàbànza mwimàne kaaba aka) Mwva ne mudimu mumpite, mwangate babèedi ne bikwàbò mu mùshindù wà. . . Kùvwa mukàji kampànda wa mvùla makumi mwandamukulù ne byà mu njila uvwa mujimije lungenyi, nènku wàkadi ne. . . ùvwa wela meeji ne ùvwa pa kulela mwànà anyi cintu kampànda, ùvwa mujimije lungenyi. Nènku Billy, mwikala mu bìrò, kumbiikilaye, wamba ne: “Papa, udiku mwà kulwa anyi?”

²⁷⁸ Mèmè ne: “Ncyèna mwà kulwa mpindyewu mene to. Kùdì bantu. . . Ncyèna ànu mwà kwenza nànku to.”

279 Yèyè ne: “Papa, udi mwà kuya ku disambila anyi? Mémè nêmbambilè ne wèwè udi munkaci mwà kusambila.”

280 Mémè ne: “Èyo.” Nènku ànu mu cikondo cimwècimwè aci yèyè kwalukila mu yèyè. Kuponayè mu tulù, dyà útábuluka ànu mwèndè ne kale; kudyàye kuukuta, cyàkudyà cyà dilòòlò ne nzòòlo, mu mùshindù mujaalàme. Kùvwa muntu mwimàne mwab’ewu ùbùfidila bujaadiki mu katanci kakesè emu.

281 Mwanèètù Mack, mvwa mumumòne kaaba aka kwènji katanci, mwaba kampànda mu èkèleeziyà. Yèyè ùdi kaaba aka, umwe wa ku bampaasàtà, mpaasàtà wa pa kaaba. Mwanèètù wa balùme munanga, ne ntu misangu yònsò ànu munangè Mwanèètù Mack kacya ànu ngábanga dyàmbedi mu mudimu wà bwambi. Ki pashiishe mémè kutwilangana nendè. . .

282 Nènku mvwa nsanganyibwa kwàka mu Colombie Britanique; nènku ànu bwà kunuleeja ne Nzambi neenzè maalu wònsò mu wòwò. Nkaavwa mumane kubànda pa kàbalù, ne munkaci mwà kwalukila mu cipèlèlà mùmvwà mufikishe musumbà mujimà wa ba-Indiens kùdi Nzambi; ne bwònsò bàakakùdimuna mucimà, ne kwakidilabò Yesù.

283 Ne ku cipròfetà cyàkambilà nsongaalùme wa ci-Indien uvwa mujimije mpundà wèndè, kukaavwa bidimu bibidi bulubulu awu, kumwambila mwaba ùvwaye mwà kumusangeena, ne bule buvwàku, ne mwaba ùvwa mpundà awu mufwànyine kwikala mwimàne. Mamwèndè wàmba kufwà ne disaamà dyà mwoyi. Wàkondopiibwa ne kusungidiibwayè. Nènku nsongaalùme ewu, ne cifikidi ne ùcimòna, ne mumanyè ne yèyè. . .kàbalù kèndè kàakapeciibwa ànu mùshindù ùvwabi bimwambila awu menemene, ne bikwàbò byònsò.

284 Kakwèna Dîyì nànsha òmwè ditùku Mukalenge mwakule. . .Nènkonke ní nganyi ní nganyi wa kunùdi ne: “Úkaadiku Yèyè. . .nukàadiku kacya baMumvwè mwambe cintu kampànda, citùYe kacya mungambile bwà kunwambila, kaciyiku cilwe kwenzeka ànu mu cyòci menemene anyi?” Piikalàbi ne ncyà bushùwà, ambaayi ne “Amen.” [Disangisha didi dyàmba ne: “Amen.”—Muf.] Nwamònu anyi? Nwamònu anyi? Ànu menemene, kacya kaCìtuku cipangile musangu nànsha ùmwè to.

285 Nènku Mwanèètù Mack ùkaavwa wàmba kutùula nkìndà, ke kwenzekabi ne mukàjèndè kubiikilaye mukaji wa Billy. . . mwanàanyi wa balumè, ne kulonda. . .kukonka mwaba ùmvwà nsangayiibwa; inàbànza mukèsè mulenga awu ne. . . mukàjèndè. Ki yèyè. . .Ke mukàj’a-mwanàanyi kwamba ne: “Mmuye kule mu Colombie Britanique wa ku Nord mu lwendu lwà bulembi.”

286 Nènku dindà adi, mu mùshindù kampànda, mémè—mémè—mémè ncivwa ànu mwà kupatuka kwendesha kàbalù aku to. Ki díbà adi Billy kwamba ne: “Ngèèla meeji ne nembìkile kàbidi kumbèlu.” Ki kuyaye ku fòni bwà kubiikilaye. Nènku

ki bwôbò bàlwalwà baalukile lubilu aba, pàvwà Indien mukesè awu mwimàne mwaba awu, mukesè awu. . . uvwa ne mpundà awu, e kwambayè ne: “Mwanèètù Mack ùdi wàmba kutùùla nkìndà, ne ùdi ùkubìikila.”

²⁸⁷ Ki mèmè kuumuka, kuya mu meetu ne kutwà binù panshì. Mèmè kwamba ne: “Nzambi munanga, lwà kwìnshì eku, mu ntàntà wa kilómèètà binunu binaayi ne nkàmà mwandamukùlù dyàmwàmwà dyà ditùngà, mu citùpà cyà buloba cyà muunya mukolè cyà Arizona, mu Tucson, mmwanèètù wa balùme, kàdi nyáwù wamba kutùùla nkìndà. Udiku mwà kumukwacisha anyì?”

²⁸⁸ Cintu kampànda kwakula ànu naanyì ne: “Maalu wònsò àdi bîmpè.”

²⁸⁹ Nènku pangààkafika kwà Mwanèètù Mack ditùkù adi, bwà kuyiikila nendè, ne mèmè kumukonka ne: “Ndìbà kaayi òvwabi bikwenzèkèlè?” bìvwa menemene ndìbà òm̀wè̀d̀m̀wè̀ ditùvwà badìtwe mu disambila adi.

²⁹⁰ Kaa, Yèyè. . . Yèyè kì mmulenga wa dikèma anyì? Yèyè ùdi umweumwe awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi. Ndi ne disànkà dyàbùngì dyà kumanya ne ndi musòmbèle mu Bwikadi bwà Mfùmù awu.

²⁹¹ Twìnyikàayi mitù yètù mpindyewu, ne mwanèètù wa balùme wa mushinga mukolè udi apa ewu, mwanèètù mpàndànjàlà, mulunda wanyì, cidimba cyà Assemblées de Dieu, mwanèètù wa balùme mukesè wa mushinga mukolè mwaba ewu. Ntu mmubìikila ne: “Creechy.” Mmwakùle bintu bilenga byà kacya. Mwanèètù Creech, mùntù nkubìikila’s. Ncyèna mumanyè cyà kwamba to, wèwè udi mwanèètù ne musadidi naanyì mu makènga à Yesù Kilistò mu ditùkù dyà ndekeelu edi. Nzambi àkubènèshè. Nènku ngèèla meeji ne Mwanèètù Tony mmwambe ne wèwè nguvwa ne cyà kutangalaja batèèleji mpindyewu, patùdi twinyika mitù yètù apa. Èyo, lwàku.

64-1221 Bwà Cinyi Byàkakèngela Ne Bìikalè Balami Bàà Mikòòkò
Ramada Inn
Tucson, Arizona États-Unis

CILUBA

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Dîyî dya bwena-cintu

Makenji ônsò tudi badilaminyine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwê anyi bwa kupeeshangana, kabiya bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilisto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijjiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lùntàndalà, kulamiibwa mu cikàlwilà, kukudimunyiibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyi wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org